

Висока школа
"АКАДЕМИЈА ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ" Чачак

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ УСТАНОВЕ И
СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА**

за трогодишњи период од 01.10.2021-01.10.2024.године

октобар, 2024. године

УВОД

Висока школа „Академија за пословну економију“ Чачак, спроводи поступак самовредновања установе и студијских програма, сваке треће године у складу са *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма* Националног савета за високо образовање Републике Србије, *Упутствима за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа и студијских програма* Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању (НАТ), на основу *Правилника о самовредновању, праћењу, обезбеђивању, унапређењу и развоју квалитета студијских програма, наставе и услова рада*, бр 581/2021 од 08.09.2021. године (у даљем тексту *Правилник*) и других општих аката Академије. Поступак самовредновања Академије и студијских програма је спровела *Комисија за самовредновање*, за период од 01.10.2021-30.09.2024. године - за школску 2021/22, 2022/23, 2023/24. годину и припремила *Извештај о самовредновању установе и студијских програма* за наведени трогодишњи период.

Извештај о самовредновању се састоји из три дела:

Први део: Основни подаци о Академији;

Други део: Процена испуњености стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета Академије и акредитованих студијских програма програма који се реализују на Академији;

Трећи део: Табеле и прилози на основу којих је сачињен *Извештај о самовредновању установе и студијских програма*;

Сходно Упутству за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма, у оквиру сваког стандарда квалитета се обрађују следећи елементи: Опис тренутне ситуације; Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања; Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа) и Предлози за побољшање и планиране мере. За сваки стандард приказане су тражене табеле и прилози (Трећи део Извештаја).

У складу са *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма* усвојеним 25.02.2019. године на седници Националног савета за високо образовање („Сл. гласник РС“ бр.88/17, 27/18 – др. Закон и 73/18) и *Упутствима за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа и студијских програма*, Академија је у току акредитационог циклуса (четврте године након акредитације установе и студијских програма) спровела поступак самовредновања у свим предвиђеним областима обезбеђења квалитета. *Комисија за самовредновање* је припремила *Извештај о самовредновању установе и студијских програма* (члан 26. и члан 27 [Статута](#)) који је Наставно веће Академије (члан 27. Статута) усвојило 11.10.2024. године на својој седници (Одлука Наставног већа бр 447-1/2024. године, од 14.10.2024. године).

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА О САМОВРЕДНОВАЊУ АКАДЕМИЈЕ И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О Високој школи „ Академија за пословну економију“Чачак

II СТАНДАРДИ И УПУТСТВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ
КВАЛИТЕТА Високе школе „Академија за пословну економију“Чачак

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 12: Финансирање

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 15: Квалитет докторских студија

III

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

ПРВИ ДЕО
**ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ВИСОКОЈ ШКОЛИ „АКАДЕМИЈА ЗА
ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ“ ЧАЧАК**

<p>1. Адреса: ВИСОКА ШКОЛА „АКАДЕМИЈА ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ“ ЧАЧАК, Булевар Вука Караџића бр. 5, Чачак Веб адреса: https://ape.edu.rs/</p>

Образовно-научно/образовно-уметничко поље				
Природно-математичке науке	Друштвено-хуманистичке науке	Медицинске науке	Техничко-технолошке науке	Уметност

Студије – број студената	Школска 2023/24 г.
Основне академске студије – Пословање малих и средњих предузећа	4
Основне академске студије- Финансије и банкарство	38
Основне академске студије – Модул 1 – Финансије, банкарство и осигурање Модул 2 – Буџет, порези и царине	142
Мастер академске студије – 1. Финансије и банкарство 2. Менаџмент	27
УКУПНО	211

Број наставника	Наставник страног језика	Доценти	Ванредни професори	Редовни професори	Научни сарадник
Са пуним радним временом	2	14	4	/	/
Са непуним радним временом					
Ангажовани у допунском раду					
Укупан број	2	14	4	/	/
Укупан број наставника	20				

Број сарадника	Сарадници у настави	Асистенти	Асистенти са докторатом	Лектори и виши лектори
Са пуним радним временом				
Са непуним радним временом				
Ангажовани у допунском раду				
Укупан број				

Укупан број сарадника	
Простор, Библиотека	15m2
Простор, Читаоница	15m2
Простор, укупна квадратура	1592 m2
Укупан број библиотечких јединица из области из којих се изводи наставни процес	1133
Укупан број рачунара у рачунарским учионицама	24
Укупан број рачунара	35

Висока школа "Академија за пословну економију" Чачак (у даљем тексту: Академија) је самостална приватна високошколска образовна установа са својством правног лица, са правима и обавезама одређеним Законом и Статутом. Представља јавну образовну установу која се бави наставном, научно-истраживачком и издавачком делатношћу, и која својим јавним деловањем непосредно утиче на развој друштва и унапређује развој уже друштвене заједнице у оквиру које се развија као значајна високошколска институција. Регистрована је Решењем Трговинског суда у Чачаку ФИ-13/09 од 11.03.2009. године, регистарски уложак број: 5-103-00. Матични број установе је 17765108. Шифра делатности установе је 80389.

У свом раду је усвојила садржаје савремених достигнућа високошколских институција унутар европског образовног простораа у оквиру својих студијских програма у области друштвено-хуманистичких наука. Циљ је што квалитетније образовање кадрова у области пословне економије у оквиру студијских програма и повезивање нашег образовног система са Европским образовним простором.

У току припреме извештаја о самовредновању Академија је сагледала своју ефикасност, квалитет свог наставног и образовног процеса, квалитет својих наставника, организацију и ресурсе које користи у процесу рреализације студијских програма у циљу што ефикасније едукације студената и стицања компетенција и исхода дефинисаних акредитованим студијским програмима. У складу са дефинисаним Стандрадима и општим актима процес самовредновања се одвија у континуитету и има за циљ уочавање недостатака у раду и начине њиховог превазилажења у циљу побољшања квалитета рада Академије.

Извештај о самовредновању установе и студијских програма служи као основа за промене и унапређење наставног процеса, али и као извор информација о знањима и вештинама које студенти стичу у овој високошколској установи. Овај документ омогућава да се провери квалитет студијских програма, а самим тим и диплома које студенти стичу, а такође омогућава рецензентима да стекну тачан увид о квалитету рада на Академији, да би могли да дају адекватну оцену о квалитету њеног рада.

Подаци добијени у току припреме Извештаја о самовредновању служе да се заједно са студентима сачине релевантни планови будућег деловања у циљу општег побољшања квалитета рада Академије.

1.1. Оснивање и развој

Висока школа "Академија за пословну економију" Чачак је основана Одлуком о оснивању бр.10/08 од 23.10.2008. године. Почела је са радом на основу Дозволе за рад Министарства просвете Републике Србије, број 612-00-515/2008-12 од 02.03.2009. године, која је издата на основу

позитивног мишљења Комисије за самовредновање за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-515/2008-04 од 04.07. 2008. године.

Дозвола за рад Министарства просвете Републике Србије број 612-00-515/2008-12 добијена је 02.03.2009. године. Висока школа „Академија за пословну економију“ добила је први пут акредитацију установе и студијских програма дана 07.03.2014. године. У току првог акредитационог циклуса је реализовала следеће акредитоване студијске програме:

1. Финансије и банкарство (Основне академске студије (4 године, 240 ЕСПБ) - 90 студената; Мастер академске студије - 25 студената)
2. Пословање малих и средњих предузећа (Основне академске студије (1 година, 60 ЕСПБ) - 90 студената; Мастер академске студије - 25 студената)

Поновну акредитацију Академија је добила 2021. године. Акредитовани су следећи студијски програми:

- један студијски програма основних студија (са два модула) (4 године, 240 ЕСПБ) и
- два студијска програма мастер академских студија (1 година, 60 ЕСПБ):

Студијски програм Финансије и банкарство (основне академске студије), са два модула:

1. Финансије, банкарство и осигурање, и
2. Буџет, порези и царине

Мастер академске студије са два студијска програма:

1. Финансије и банкарство, и
2. Менаџмент.

Наведени студијски програми у текућем акредитационом циклусу су опредељени пре свега за задовољење регионалних потреба Моравичког округа и подручја: источне Републике Српске, северног и централног дела Црне Горе и простора Старе Србије - Рашке области. Са увођењем Европског система преноса бодова у домену оцене програмског садржаја предмета, Академија се укључује у светско тржиште знања и образовања, што јој даје могућност да има прилив страних студената и врши међународну размену студената. Такође, ствара се могућност да се остваре бољи контакти и врши размена знања са сродним иностраним установама, али и да ефикасније изађе у сусрет захтевима домаћих потреба за кадровима. На студијама се изводе наведени студијски програми, основних и мастер академских студија који оспособљавају студенте за примену знања и вештина потребних за укључивање у радни однос и развој каријере. На Академији су студије организоване са циљем да се привреди обезбеде квалитетни стручњаци који директно могу да се укључе у савремену пословну праксу. Савремени приступ процесу образовања је спроведен уз коришћење савремених наставних програма који су прилагођени потребама наше привреде. Практична настава се изводи у привредним организацијама Моравског округа са којима Академија има потписане споразуме о пословно-техничкој сарадњи.

1.2. Мисија, визија и основни циљеви Академије

Мисија Академије јесте да кроз образовање, научно-истраживачки рад и учешће у развоју друштвене заједнице, омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина за друштвени развој. Мисија Академије јесте оптимално задовољавање потреба за високошколским образовањем младих људи, научно-истраживачким радом као и задовољавање потреба заједнице за развојем компетентних људских ресурса ради одрживог развоја, на дуги рок. Дефинисана је општим актима и Стратегијом обезбеђивања квалитета, а оствариваће се постизањем високог квалитета запослених, савременом опремом и простором, као и реактивним амбијентом за учење и развој.

Да би остварила своју мисију, Академија је трајно опредељена да тежи унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у јединствен европски и светски простор високог образовања. Мисија је да као референтна образовно-научна установа у региону организује, спроводи и перманентно унапређује све видове и нивое високошколског образовања и научноистраживачки и стручни рад у областима друштвено-хуманистичких наука. Мисија јесте да буде корисна кроз едукацију и друге услуге које може да пружи заједници. Тежи што бржем и потпунијем укључивању наше средине у образовно и развијено европско окружење, афирмисању научног и стручног кадра и њиховом укључивању у птпраксу.

Наша **Визија** представља Академију као водећу институцију у процесу систематског укључивања науке у праксу рада у области пословне економије, односно финансија и банкарства и пословања малих и средњих предузећа. Желимо да производимо врхунске стручњаке, који ће у оквиру свог формалног образовања стећи потребне компетенције које ће их учинити препознатљивим по способностима и квалитету рада. Желимо да изграђујемо стручњаке којима ће знање и вештине стечене кроз школовање представљати пре свега основу за трајно, доживотно самообразовање. Свесни смо да само тако наши свршени студенти могу да се носе са професионалним проблемима недовољно предвидљиве будућности. Желимо да Академија постане лидер у оптималном задовољавању потреба корисника за најквалитетнијим и најсавременијим високообразовним услугама. Академија је чврсто опредељена да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих студијских програма, наставе, истраживања, уџбеника и литературе, опреме, ненаставне подршке, вредновања наставе од странестудената и процеса управљања.

Основни задатак је преношење најновијих теоретских и практичних знања и компетенција из области пословне економије.

Основни циљеви Академије произилазе из њене мисије, а то је:

- ✓ континуирано унапређење квалитета високог образовања на Академији,
- ✓ повећање ефикасности студија применом мера за обезбеђење квалитета,
- ✓ континуирано унапређење квалитета студијских програма,
- ✓ континуирано унапређење квалитета наставе и наставног процеса,
- ✓ континуирано унапређење квалитета и обима научно-истраживачких активности,
- ✓ континуирано унапређење квалитета простора и опреме,
- ✓ континуирано унапређење квалитета управљања и пословођења Академије и квалитета ненаставне подршке,
- ✓ обезбеђивање значајне улоге студената у процесу обезбеђења и континуираног унапређења квалитета,
- ✓ повећање броја корисника услуга,
- ✓ повећање интересовања за студије на Академији,
- ✓ повећање броја, обима и квалитета наставних садржаја,
- ✓ коришћење савремених технологија у наставном и научно-истраживачком раду,
- ✓ омогућавање студентима да прошире своја знања по сопственом избору и да се на тај начин уже специјализују;
- ✓ оптимално коришћење ресурса,
- ✓ систематско праћење, периодична провера и континуирано унапређење система

квалитета на Академији,

Академија редовно вреднује резултате својих студијских програма са задатком да стално развија, унапређује и преиспитује садржај својих студијских програма, сагласно новим научним сазнањима, у чему релевантну улогу имају наставно особље и студенти. Академија ће периодично пратити остварење планираних активности, постављених задатака и циљева, уз објективно сагледавање резултата, њихову анализу и корективне мере евентуалних недостатака.

ДРУГИ ДЕО

СТАНДАРДИ ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКЕ ШКОЛЕ „АКАДЕМИЈЕ ЗА ПОСЛОВНУ ЕКОНОМИЈУ“ ЧАЧАК

УВОД

Висока школа “Академија за пословну економију” Чачак, у даљем тексту Академија, од свог оснивања има дефинисану [Стратегију обезбеђења квалитета](#). Академија систематски и периодично прати и континуирано обезбеђује, унапређује и развија квалитет студијских програма, наставе, услова рада и организује систем провере квалитета у складу са Законом о високом образовању, Статутом, *Правилником о самовредновању* и другим општим актима Академије. Начини и поступци обезбеђења квалитета доступни су студентима, наставницима и јавности. Академија периодично преиспитује и унапређује начине и поступке обезбеђења квалитета.

Сходно чл. 26 Статута - Академија спроводи поступак самовредновања у току четврте године од добијања акредитације и припреме поновне акредитације високошколске установе, односно студијских програма, за период од претходне три године и извештај о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета, објављује на свом сајту и предаје Националном акредитационом телу у оквиру документације за акредитацију. У складу са чланом 26. Статута спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета рада, сваког акредитованог студијског програма, сваког новог студијског програма, наставе и услова рада. У процесу самовредновања учествују сви запослени, који су дужни да на захтев директора и *Комисије за самовредновање* пруже све тражене информације. Академија обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима установе, чланства у *Комисији за самовредновање*, као и кроз анкетање студената о квалитету рада установе и студијских програма.

Циљ контроле квалитета рада Академије је унапређење квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Политика обезбеђења квалитета Академије се огледа кроз:

1. Увођење квалитетног академског програма према захтевима Закона који ће задовољавати потребе образовања из области пословне економије, финансија и банкарства, менаџмента и др.;
2. Редовно прибављање повратних информација од послодаваца, у области финансија и банкарства и пословања малих и средњих предузећа и од представника Националне службе за запошљавање и локалне самоуправе о квалитету студија и студијских програма;
3. Обезбеђивање студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма;
4. Редовну и систематску проверу циљева, структуре и садржаја студијских програма и њихову усклађеност са основним задацима и циљевима Академије;
5. Редовну и систематску проверу исхода и стручности студената када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања;

6. Увођење савремених интерактивних метода наставе/учења за подстицање студената на стваралачки начин размишљања и тимски рад;

7. Обезбеђивање квалитета активним праћењем, прегледом и побољшањем свих активности у наставном процесу и

8. Дефинисаност и доступност на увиду јавности услова и поступака који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе.

Академија је спровела поступак самовредновања и припремила *Извештај о самовредновању* установе и студијских програма. Извештај је припремљен у складу са:

- *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских* *установа и студијских програма* од 25.02.2019. године од стране Националног савета за високо образовање “Службени гласник РС“ бр. 13/2019,

- *Законом о високом образовању* ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023),

- *Упутством за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских* *установа и студијских програма* (тачка 1.3), које је објављено на сајту Националног тела за акредитацију на веб страници <https://www.nat.rs/samovrednovanje/?script=cir> и

- *Статутом*, бр. 637/2021 од 07.10.2021.,

- *Правилником о самовредновању* бр 639-2/2021 од 08.10.2021. године

- и другим општим актима Академије.

У поступку самовредновања процењена је испуњеност свих стандарда за самовредновање Академије, студијских програма, наставе и услова рада, свих стандарда који су дати у *Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских* *установа и студијских програма* и *Упутствима за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета* *Високошколских* *установа и студијских програма* <https://www.nat.rs/samovrednovanje/?script=cir>):

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета; *Стандард 2:* Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета *Стандард 3:* Систем обезбеђења квалитета; *Стандард 4:* Квалитет студијског програма; *Стандард 5:* Квалитет наставног процеса; *Стандард 6:* Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада; *Стандард 7:* Квалитет наставника и сарадника; *Стандард 8:* Квалитет студената; *Стандард 9:* Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса; *Стандард 10:* Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке; *Стандард 11:* Квалитет простора и опреме; *Стандард 12:* Финансирање; *Стандард 13:* Улога студената у самовредновању и провери квалитета; *Стандард 14:* Систематско праћење и периодична провера квалитета.

Извештај о самовредновању *установе и студијских програма* (у даљем тексту *Извештај о самовредновању*) садржи процену испуњености стандарда квалитета високошколске установе, студијских програма, наставе и услова рада, кроз процесе самовредновања и мере које се предузимају ради побољшања квалитета (дискусије и вредновања процеса и стандарда којима се осигурава квалитет устаноиве уз оцену како уочени недостаци могу убудуће да се коригују) и докумената (датих у прилозима) на основу којих је сачињен *Извештај о самовредновању*.

Поступак самовредновања је спровела *Комисија за самовредновање*, сагласно члану 27. Статута), која је ценила испуњеност свих стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета квалитета високошколске установе, студијских програма, наставе и услова рада.

У првој фази поступка самовредновања је утврдила изворе података, индикаторе и инструменте за прикупљање података. У другој фази процеса самовредновања извршена је обрада и анализа података и сачињени су извештаји о резултатима. У трећој фази, Комисија за самовредновање је сачинила редован трогодишњи *Извештај о самовредновању* за трогодишњи период - за школску 2021/22, 2022/2023 и 2023/2024. годину.

У *Извештају о самовредновању* се дискутују и вреднују процеси и стандарди којима се осигурава квалитет рада Академије и даје предлоге мера за отклањање односно кориговање уочених недостатака. У оквиру сваког стандарда:1) приказани су: опис тренутне ситуације; анализа и процена тренутне ситуације и процена испуњености стандарда; анализа слабости и повољних елемената (*SWOT*); предлози за побољшање и планиране мере и 2), приложене су табеле и прилози који документују испуњеност стандарда, а на основу којих је сачињен *Извештај о самовредновању*. Анализа слабости и повољних елемената је урађена у два корака. У првом кораку су кроз *Brainstorming* сесију генерисани кључни елементи квалитета према *SWOT* категоријама процене (*Strengths / Предности; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Могућности; Threats / Опасности*). У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз дискусију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

Извештај о самовредновању пружа увид у стање свих области квалитета рада Академије и представља основу за унапређење квалитета и сврху даљих планских активности. У оквиру извештаја анализирани су подаци у вези студијских програма по претходним акредитацијама и студијски програми по акредитацијама добијеним у анализираном периоду.

Процес самовредновања установе и студијских програма спроведен је током трогодишњег периода од 01.10.2021. до 01.10.2024. године., у коме обављена анализа испуњености успостављених Стандарда за самовредновање, као и оцењивање квалитета рада високошколске установе. *Извештај о самовредновању* је припремила *Комисија за самовредновање, именована од стране Наставног већа, Одлуком бр:584-3/2021 од 08.09.2021. године, на основу чл. 27 Статута Академије*, чији су чланови:

1. др Иван Ђурковић, доцент
2. др Зорица Дрљача, доцент
3. др Тамара Гвозденовић, ванредни професор
4. др Младен Миросављевић, доцент.
5. члан комисије из редова ненаставног особља:
мр Тамара Јевремовић- административни радник
6. 2 члана комисије представници студената
Томислав Ђинић ОАС- Финансије и банкарство
Бошко Димитријевић ОАС- Пословање малих и средњих предузећа

Извештај о самовредновању се подноси Наставно – научном већу Академије на усвајање. Након његовог усвајања од стране од стране Наставног већа, доставља се у складу са Стандардима, Националном акредитационом телу у оквиру документације за акредитацију и објављује на својој интернет страници: www.ape.edu.rs

СТАНДАРДИ И УПУТСТВА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА И СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 12: Финансирање

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 15: Квалитет докторских студија

ТАБЕЛЕ

ПРИЛОЗИ

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

Упутства за примену стандарда 1:

1.1 Стратегија обезбеђења квалитета садржи:

- *опредељење високошколске установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма;*
- *мере за обезбеђење квалитета;*
- *субјекте обезбеђења квалитета (стручна тела, студенте, ненаставно особље) и њихова права и обавезе у том поступку;*
- *области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања);*
- *опредељење за изградњу организационе културе квалитета;*
- *повезаност образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности.*

1.2 Стратегију обезбеђења квалитета доноси орган управљања високошколске установе на предлог органа пословођења.

1.3 У креирању стратегије високошколска установа укључује и одговарајуће друштвене субјекте.

1.4 Високошколска установа објављује стратегију обезбеђења квалитета и промовише је, како у самој установи, тако и у јавности.

1.5 Високошколска установа периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета.

Опис тренутне ситуације

Висока школа „Академија за пословну економију“ Чачак (у даљем тексту Академија) је високообразовна институција у оквиру које се изучавају студијски програми у оквиру друштвено-хуманистичког научног поља и обавља делатност у складу са Законом о високом образовању које прецизније дефинише Статутом.

У смислу стратешког управљања, посвећена је остварењу високог нивоа квалитета. Политика осигурања квалитета одражава мисију и вредности Академије. Мисија Академије је да кроз реализацију високошколског образовања, научно-истраживачког и стручног рада у области друштвено-хуманистичких наука, одговори потребама тржишта за образовањем дипломираних економиста и мастер економиста и да као место сусрета и размене идеја доприноси усмеравању пажње на област економије, менаџмента, јавног сектора и приватног сектора, имајући у виду да те области могу значајно допринети економским, културолошким и другим аспектима унапређења квалитета рада и живота у нашој земљи. Академија је при остваривању своје мисије исту везала за планове и активности путем активне сарадње са академским и другим партнерима у земљи и иностранству, омогућавајући рационално коришћење људских и материјалних ресурса, развој мултидисциплинарне стручно-наставне делатности, надзор и стални раст квалитета, конкурентности и међународне компетивности наставног и стручног рада.

Основни правни акт Академије, Статут дефинише елементе Стратегије обезбеђења квалитета, уређује реализацију поступка самовредновања и предвиђа субјекте задужене за реализацију овог процеса. Процес самовредновања се спроводи у складу чл. 26 Статута и у складу са Правилником о самовредновању (бр. одлуке 639-2/2021 од 08.10.2021. године.)

На седници Савета Академије седници одржаној 07.09.2021.године усвојена је Стратегија обезбеђења

[квалитета](#), бр. одлуке 584/2021, од 08.10.2021) која је доступна јавности на сајту Академије. Савет је потврдио усвајање тог документа као стратешког развојног документа из области обезбеђења квалитета Академије. Полазна основа стратегије заснована је на следећим документима:

- *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма од 25.02.2019. године* усвојен од стране Националног савета за високо образовање “Службени гласник РС“ бр. 13/2019,

- *Законом о високом образовању* (“Сл. гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023),

- *Статутом*, бр. 637/2021, од 07.10.2021.године

- и другим општим актима Академије.

Полазећи од тога да је високо образовање основ за, на знању заснованог развоја друштва и његовог даљег економског и културног напретка, основ за унапређење људских права и основних слобода, мисија Академије јесте да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем. У циљу остваривања своје мисије Академија је трајно опредељена да тежи унапређењу квалитета високог образовања. Преко својих организационих јединица, непрекидно прати и анализира остваривање својих циљева и планира и предузима мере за стално унапређење квалитета целокупног рада. У томе процесу органи управљања и стручни органи у оквиру институције обезбеђују јединство правца развоја, стварају услове и подстичу све запослене и све студенте да дају допринос непрекидном побољшању квалитета у свим областима рада Академије.

Академија је као високообразовна институција своју опредељеност ка континуираном унапређењу квалитета исказала кроз Стратегију обезбеђења квалитета, Акциони план за спровођење стратегије, Мере и субјекте који врше контролу квалитета рада Академије.

Стратегија обезбеђења квалитета Академије садржи њено опредељење ка непрекидном и систематском унапређењу квалитета студијских програма, мере и субјекте обезбеђења квалитета. Академија је опредељена да изграђује организациону културу квалитета и усмерава своје активности у правцу повезивања образовне, научноистраживачке и стручне делатности, брине о обезбеђењу квалитета студијских програма, наставе, истраживања, вредновања студената, уџбеника и литературе, ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања. Поред образовне делатности, Академија се бави и научно-истраживачким радом, који је делом у функцији осавремењивања и побољшања квалитета наставе, али и у функцији развоја научне мисли у области друштвено-хуманистичких наука и научних области у којима Академија реализује своје студијске програме.

Документ *Стратегија обезбеђења квалитета* пружа основу за унапређење система квалитета и дефинише начине остваривања овог циља при чему тежи унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у јединствени Европски простор високог образовања. Усвојена Стратегија обезбеђења квалитета садржи све елементе предвиђене Стандардом 1 Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета Високошколских установа које је донео Национални савет за високо образовање. Са [Стратегијом обезбеђења квалитета](#) су упознати сви запослени и студенти и она је доступна јавности на интернет страници Академије. Стратегија обезбеђења квалитета се спроводи преко усвојених [Стандарда и поступака за обезбеђење квалитета](#), одлука Наставног већа и одлука Савета Академије.

Стратегија обезбеђења квалитета у свом уводном делу одређује сврху доношења овог документа. Циљ израде Стратегије јесте што квалитетније остваривање визије и мисије Академије у складу са Законом о

високом образовању и Стратегијом развоја образовања у Србији до 2030. <https://prosveta.gov.rs/wp-content/uploads/2021/09/SROVRS-2030-1.pdf>.

Стратегијом су предвиђени дугорочни циљеви Академије који исказују стратешко опредељење за континуирано праћење и унапређивање квалитета, и обухватају:

- Континуирано унапређење квалитета студијских програма, наставе и услова рада;
- Побољшање научноистраживачког рада наставног особља;
- Обезбеђење квалитета увођењем механизма вредновања квалитета који ће осигурати висок ниво квалитета наставе и научноистраживачког рада, као и укупног исхода образовног процеса;
- Повећање ефикасности студирања на Школи;
- Континуирано обезбеђивање могућности и услова за реализовање програма студентске праксе;
- Стално усавршавање и иновирање студијских програма који обезбеђују знање, вештине и способности прилагођене савременим захтевима тржишта рада;
- Увођење у наставни процес савремених информационих технологија;
- Развој образовања током читавог живота;
- Обезбеђење финансирања стратегије квалитета из сопствених средстава и кроз пројекте са партнерским установама и организацијама;
- Стварање наставног подмлатка;
- Стално унапређење квалитета ненаставне подршке;
- Закључивање уговора о сарадњи са стратешким партнерима у земљи, из региона, европске и међународне заједнице;
- Организовање научних и стручних конференција у сарадњи са иностраним факултетима и универзитетима;
- Успостављање и развој сарадње са универзитетима из региона на плану реализације сарадње на пројектима које финансирају инострани фондови.

Стратегијом обезбеђења квалитета дефинисане су полазне основе за израду Стратегије којом се планирају процеси обезбеђивања квалитета. Даље, дефинисане су мере за обезбеђење квалитета, субјекти обезбеђивања квалитета, као и основне области обезбеђења квалитета.

Мере за обезбеђење квалитета обухватају екстерну контролу и интерне мере за обезбеђење квалитета. Екстерну контролу чине спољашња провера квалитета од стране Националног акредитационог тела у поступку акредитације институције и студијских програма. Интерне мере обезбеђења квалитета детаљније су образложене у акту *Мере и субјекти обезбеђења квалитета* – усвојеном од стране Савета. ([Прилог 1.2](#))

Применом мера за обезбеђење квалитета и сталном контролом њиховог спровођења, Академија обезбеђује услове за остваривање постављених циљева у Стратегији обезбеђења квалитета.

Субјекти обезбеђења квалитета су: орган пословођења (директор), орган управљања (Савет), Наставно веће, помоћници директора, катедре, наставници и сарадници, ненаставно особље, студенти, Студентски парламент и *Комисија за самовредновање*. Субјекти обезбеђења квалитета детаљније су образложени у акту *Мере и субјекти обезбеђења квалитета* усвојеном од стране Савета. ([Прилог 1.2.](#))

Акциони план за спровођење стратегије и обезбеђење квалитета ([Прилог 1.3.](#)) ближе одређује активности и рокове извршења планираних активности, као и радне групе са конкретним задужењима и одговорна лица надлежна за спровођење мера; начин спровођења корективних мера и субјекте за њихово спровођење; активности усмерене на едукацију субјеката обезбеђења и унапређења квалитета и развој свести о неопходности неговања културе квалитета.

Мерљиви циљеви у погледу контроле реализације акционог плана за различите активности и нивое осигурања квалитета високошколске установе. Процедуре подразумевају анализу и разраду суштине мисије и планова као и одговарајуће ресурсе којима се подржава спровођење циљева на дугорочном нивоу.

[Политика обезбеђења квалитета](#) и [Стратегија обезбеђења квалитета су](#) јавно доступни на интернет страници Академије.

Анализа и процена тренутне ситуације

Анализама садржаним у стандарду обезбеђења квалитета и резултата анкета које су спроведене у интервалу од 2021/22, 2022/2023 и 2023/24. школске године утврђено је да је потребно да Академија континуирано ради на реализацији и уколико је потребно на допуњавању и унапређењу акционих планова.

Области у којима се прати, унапређује и обезбеђује квалитет рада Академије обухватају следеће: студијске програме, наставне процесе, научно-истраживачки рад, наставнике и сараднике, студенте, квалитет студирања и живот студената на Академији, уџбенике, литературу, библиотечке ресурсе, информатичке ресурсе, простор, опрему, ненаставну подршку-стручне службе, финансирање, јавност у раду, систем управљања квалитетом и систематско праћење квалитета, улогу студената у унапређењу квалитета и процес самовредновања. Стратегија обезбеђења квалитета не обухвата само формално испуњавање услова доношењем једног општег акта, већ уграђивање елемената стратегије обезбеђења квалитета у низ општих аката Академије којима се на недвосмислен начин дефинише стратегија обезбеђења квалитета и предузимају мере ради њеног остваривања. Наиме, како стратегија, по дефиницији, подразумева општи план делатности осмишљених ради остваривања јасно дефинисаних циљева, као и да су делатности субјеката обезбеђења квалитета регулисане различитим актима, стога се и формулисање смислене стратегије обезбеђења квалитета налази у актима којима се на нормативном плану даље формулише и спроводи смислена стратегија обезбеђења квалитета.

Посебно место у систему обезбеђења квалитета има *Комисија за самовредновање* чији састав чине: наставници и сарадници, ваннаставно особље и представник студената. Комисија за самовредновање обавља следеће задатке: припрема предлог стратегије, политике, стандарда, процедура, методе провере квалитета и врши унапређење организације квалитета рада Академије, као и мере за унапређење организационе културе, прати остваривање стратегије, политике и процедуре и предлаже одговарајуће мере.

Важну улогу у процесу обезбеђења квалитета има Наставно веће које се поред осталих надлежности у складу са Статутом се стара о омогућавању стицања знања током читавог живота и утврђује и спроводи поступке оцене квалитета наставе.

Као израз опредељења Академије да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма и као посебна мера којом се гарантује обезбеђење квалитета, студентима загарантовано неприкосновено право на квалитетно школовање и објективно оцењивање, као и право на подједнако квалитетне услове студија за све студенте.

Савет Академије је у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета, на предлог Комисије за самовредновање усвојио *Мере и субјекте обезбеђења квалитета* и *Акциони план за спровођење стратегије* за трогодишњи период од 01.10.2021. до 01.10.2024. године којима се обезбеђује остваривање Мисије, Визије и циљева Академије.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

У оквиру Стандарда 1 методом SWOT анализе Академија анализира и квантитативно оцењује сваку тачку упутства овог стандарда.

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за самовредновање у две фазе:

У првој фази су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Предности; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Могућности; Threats / опасности.

У другој фази су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

У оквиру Анализе слабости и повољних елемената, у даљем тексту се презентују редом SWOT анализе елемента овог стандарда:

- Опредељење Академије да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма;
- Мере за обезбеђење квалитета;
- Субјекти обезбеђења квалитета (стручна тела, студенти, наставно особље) и њихова права и обавезе у том поступку;
- Области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања);
- Опредељење за изградњу организационе културе квалитета;
- Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности.

	<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
	Снаге (Strengths)	Слабости (Weaknesses)
	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање <i>Стратегије обезбеђења квалитета</i> усклађене са Законом о високом образовању, Стандардима и осталим актима којима се регулише питање квалитета на високошколским установама +++ - <i>Стратегија обезбеђења квалитета</i> којом је Академија јасно исказала опредељење да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих студијских програма ++ - Чврста одређеност менаџмента Академије да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета свих релевантних области квалитета, у том смислу и својих програма +++ - Академија је донела <i>Правилник</i>, као предуслов да се непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета рада ++ - Усвојена Политика квалитета ++ - Стратегијом обезбеђења квалитета јасно исказано опредељење Академије у погледу 	<ul style="list-style-type: none"> - Преиспитивање Стратегије обезбеђења квалитета се недовољно често спроводи ++ - Преиспитивање Акционог плана за спровођење и обезбеђење квалитета се недовољно често спроводи ++ - Наставно особље ревностно испуњава обавезе у погледу квалитета студијских програма. Међутим, испуњавање обавеза се огледа у спровођењу обавеза, али не и у довољно креативном доприносу унапређењу квалитета студијских програма. Пракса је показала да изостају конструктивни предлози за унапређење студијских програма. ++ - Системско праћење и периодичност провере квалитета од стране надлежних у складу са <i>Правилником</i>, посебно у погледу контроле и извршења циљева

<p>мера за обезбеђење квалитета кроз дефинисање стандарда и поступака, система, области деловања, финансирања, укључивања студената, и системског праћења и периодичне провере квалитета. ++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Јасно дефинисане мере за обезбеђење квалитета. +++ - Чврсто опредељење менаџмента Академије које се тиче дефинисања мера за обезбеђење квалитета посебно када се ради о њиховом планирању (одређивање потребних активности, носиоца реализације и рокова извршења). ++ - Статутом, <i>Правилником</i>, Правилником о систематизацији послова изграђена је организациона структура за обезбеђење квалитета, и у оквиру ње су јасно одређена права и обавезе релевантних субјеката за обезбеђење квалитета ++ - Јасно дефинисани субјекти за обезбеђење квалитета++ - Компетентност и искуство наставника и сарадника у образовном раду су на задовољавајућем нивоу чији су показатељи високе оцене добијене на основу упитника за вредновање квалитета наставног процеса ++ - Академија је Стратегијом обезбеђења квалитета и <i>Правилником</i> јасно дефинисала области у којима ће примењивати начине и поступке за обезбеђење квалитета, односно области у којима је Академија донела посебне интерне стандарде квалитета, начине и поступке за њихово обезбеђење, чиме је на детаљан начин уређено поступање свих субјеката у систему обезбеђења квалитета Академије. +++ - Усвојен Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета+++ - Стратегија обезбеђења квалитета и Политика квалитета су документа доступна јавности, на интернет страници Академије.+++ - Постојање неопходних ресурса за обезбеђење и унапређење квалитета ++ - Успостављени стандарди и поступци за доношење, преиспитивање и континуирано унапређење Стратегије обезбеђења квалитета++ - Области за обезбеђење квалитета су јасно дефинисане; - Спровођење поступка акредитације нових и поновне акредитације постојећих студијских програма +++ - Постојање дефинисаних процедура за све активности и процесе обезбеђења квалитета - Чврста опредељеност менаџмента Академије изградњи организационе културе квалитета која доприноси његовом унапређењу. +++ - Нормативно јасно покривене све области 	<p>квалитета. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Несигурност да ће се прокламоване мере за обезбеђење квалитета спровести у потпуности++ - Недовољно претходно едуковање студената чланова органа Академије (Савета, Већа, Комисије за самовредновање) у вези са системом обезбеђења квалитета, а након њиховог избора представника у органе Академије. ++ + - Недовољна мотивисаност чланова Комисије за самовредновање из реда наставника за учешће у свим њеним активностима ++ - Недовољна свест запослених и студената за укључивање у процесе квалитета који се посматрају као формални, без сагледавања његовог кључног значаја у процесу унапређења квалитета++ - У претходном периоду непотпуно обухваћене провером квалитета све области обезбеђења квалитета ++ - Доношење докумената за обезбеђења квалитета у релевантним областима обезбеђења квалитета је само потребан, али не и довољан услов, будући да је обезбеђења квалитета континуалан процес. Прихватање система обезбеђења од стране запослених, али и неопходност оперативног спровођења кроз донету организациону регулативу, где по правилу наведена подршка изостаје. То доводи до тога да квалитет неће бити исти у свим областима, већ да ће он од једне до друге области у значајној мери бити условљен тиме, у којој мери ангажовани субјекти квалитета пруже подршку изградњи квалитета. +++ - И поред створених свих претпоставки за даље унапређење квалитета постоји извесна недовољна заинтересованост једног броја чланова субјекта обезбеђења квалитета, посебно из реда наставног особља. Неки наставници нису у довољној мери упознати са стандардима квалитета. ++ + - Непостојање обавезе Високошколских установа по стандардима за обезбеђење квалитета да има ангажовано једно лице које би се професионално бавило само питањима квалитета, на пример менаџер квалитета. ++ - Недовољно остварена сарадња са другим високошколским институцијама у земљи
---	--

	<p>делокруга рада Академије. ++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Традиционална одређеност менаџмента за унапређење квалитета и изградњу везе образовне и научно истраживачке делатности. ++ - Перманентна и квалитетна сарадња са привредом ++ 	<p>и иностранству ++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са средњим школама чији су ученици најчешће студенти у земљи и иностранству++ - Недовољан број научно-истраживачких радова наставника и сарадника на конференцијама чији су аутори из реда наставног особља. +++ - Недовољна мотивисаност наставника и сарадника за објављивање научних радова +++ - Недовољан број објављених публикација у међународним часописима на SCI/SSCI листи, Ерих плус листи и сл. - Недовољна сарадња са Алумни студентима ++ 	
	Могућности (Opportunities)	Опасности (Threats)	
	<ul style="list-style-type: none"> - Интензивније коришћење информатичке подршке за спровођење мера за обезбеђење квалитета ++ - Осавремењавање информатичке подршке за спровођење мера за обезбеђење квалитета ++ - Закон о високом образовању и стандарди квалитета усвојени од стране Националног савета за високо образовање високошколским установама намећу обавезу да са екстерним заинтересованим странама (на пример, Национална служба за запошљавање, и др.) успоставе много чвршћу сарадњу, нарочито изражену погледу интензивирања њиховог ангажовања у партиципирању у доношењу стратегијских одлука везаних за квалитет Високошколских установа. У том смислу успостављање ближих контаката са екстерним заинтересованим странама Академија сагледава као прилику да додатно унапреди организациону културу својих актера наставног процеса. + ++ - Активније учешће запослених и студената у процесу обезбеђивања квалитета ++ - Побољшање спровођења анкетања послодаваца путем упитника о квалитету исхода студијских програма кроз повећање броја анкетираних послодаваца ++ - Развој нових студијских програма и унапређење квалитета постојећих програма кроз ангажовање нових наставника и увођење савремених области у складу са развојем науке, стратегијом развоја образовања и потребама тржишта рада у земљи и иностранству +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање конкуренције која акредитује сличне студијске програме у области пословне економије и која у континуитету побољшава квалитет својих студијских програма +++ - Опасност на дуги рок у погледу смањења броја уписаних студената. +++ - Недовољна финансијска средства којима би се спроводиле мере за обезбеђења квалитета +++ - Недовољна мотивисаност запослених и студената за укључивање у процесе квалитета ++ - Отпор увођењу механизма контроле у појединим областима рада Академије ++ 	

	<ul style="list-style-type: none"> – Континуирана тежња и жеља студената и млађих сарадника да се Академија мења и унапређује + – Институционално јачање органа и тела установе у домену обезбеђења квалитетом + – Учестовање наставног и ваннаставног особља на едукативним семинарима посвећеним обезбеђивању квалитета рада Академије ++ – Повећање компетенције наставника и сарадника кроз објављивање радова у часописима са SCI/SSCI листе ++ 	
--	--	--

Процена испуњености Стандарда 1

Академија је у највећој мери испунила захтеве Стандарда 1, усвајањем *Стратегије обезбеђења квалитета* која садржи све захтеване елементе Стандардом 1. Стратегију је усвојио Савет и јавно је доступна на интернет страници Академије свим заинтересованим странама. На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Академије је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у Стратегији обезбеђења квалитета, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Активна улога Студентског парламента заједно са напорима Комисије за самовредновање, допринела је све већем проценту студената који учествују у процесу евалуације.

Предлози за побољшање и планиране мере:

На основу изложене SWOT анализе, предлог мера и активности за унапређење квалитета у циљу унапређења Стратегије обезбеђења квалитета и свих процеса везаних за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Размотрити могућност развоја системског приступа за мотивисање наставног особља да пружи већи креативни допринос унапређењу квалитета постојећих али и развоју нових студијских програма;
- Спровести обуке субјеката квалитета из реда менаџмента надлежних за контролисање извршења циљева квалитета;
- Спровести обуке субјеката квалитета из реда студената делегираних у органе Академије у вези са системом обезбеђења квалитета рада Академије;
- Периодично преиспитивати и по потреби иновирати Стратегију обезбеђења квалитета и све остале документе који из ње проистичу;
- Санкционисати чланове Комисије за самовредновање за самовредновање и друге субјекте који не испуњавају преузете обавезе и не придржавају се прописаних процедура;
- Урадити анализу нивоа квалитета по свим областима и на основу ње идентификовати области у којима је квалитет нижи од од просечног квалитета, анализирати узроке и припремити пред довођење истог у ниво просека;
- Промовисати и периодично преиспитивати усвојену Стратегију, као и пратеће документе и у наредном периоду;
- Доследно спроводити све планиране активности, које су дефинисане акционим планом. Перманентно подизати свест о значају Стратегије обезбеђења квалитета;

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

- Планирати материјалне услове и средстава за техничко спровођење појединих процедура, уз награђивање извршилаца;
- Информисати и додатно мотивисати студенте за активније укључивање у дефинисање и иновирање Стратегије обезбеђења квалитета и свих докумената који из ње проистичу.
- Припремити финансијски план који се односи на финансирање рада тела која учествују у реализацији Стратегије обезбеђења квалитета Академије;
- Урадити анализу нивоа квалитета по свим областима обезбеђења квалитета и на основу ње идентификовати оне области у којима је квалитет нижи од од просечног квалитета, анализирати узроке и припремити предлог мера за побољшање;
- Наставити са започетим активностима у погледу акредитација нових и поновних акредитација студијских програма чија је реализација у току;
- Иницирати проширење сарадње са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству;
- Повећати учешће студената у процесу самовредновања;
- Студентски парламент треба активније да промовише важност учешћа студената у евалуацији наставног процеса и ваннаставних активности, као и квалитета ваннаставног особља;
- Обезбедити електронски начина попуњавања и обраде података у процесу самовредновања;
- Иновирати интернет страницу тако да су јавности доступне све релевантне информације о садржају студијских програма, облицима практичног и истраживачког рада, ваннаставним активностима и др.

Показатељи и прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама \(уколико их је било\).](#)

Упутства за примену стандарда 2:

- 2.1 Начини и поступци за обезбеђење квалитета се утврђују посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета те Академије.
- 2.2 Начине и поступке за обезбеђење квалитета доноси стручни орган високошколске установе на предлог Комисије за самовредновање.
- 2.3 Високошколска установа је обавезна да начине и поступке за обезбеђење квалитета учини доступним наставницима, студентима и јавности.
- 2.4 Високошколска установа периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета.

Опис тренутне ситуације

У складу са Статутом чл. 26, Академија систематски и периодично прати и континуирано обезбеђује, унапређује и развија квалитет студијских програма, наставе, услова рада и организује систем провере квалитета у складу са Законом о високом образовању, Статутом Академије, Правилником и стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма и другим општим актима. Академија изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета, а Статутом се утврђују послови и задаци наставника, сарадника, студената и стручних органа у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета.

Начини и поступци обезбеђења квалитета доступни су студентима, наставницима и јавности.

Академија периодично преиспитује и унапређује начине и поступке обезбеђења квалитета. Стандарде и поступке (процедуре) за обезбеђење квалитета доноси Савет на предлог Комисије за самовредновање за обезбеђење квалитета. Академија је у обавези да стандарде и поступке (процедуре) за обезбеђење квалитета учини доступним наставном и ненаставном особљу, студентима и екстерној јавности

Стандардима за обезбеђење и унапређење квалитета прописан је минималан ниво квалитета рада Академије, утврђени су начин планирања, реализације и унутрашњи механизми за осигурање квалитета наставног процеса на студијама, као и поступак утврђивања годишњих планова потребних људских, материјалних и финансијских ресурса. Стандарди и поступци предвидели су и оцењивање од стране студената путем анкетирања. Поступцима за обезбеђење квалитета утврђени су начини за постизање стандарда за обезбеђење квалитета који гарантују минимални ниво квалитета рада Академије. Поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета је уређено поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета. Поступци за обезбеђење и унапређење квалитета се утврђују посебно за сваку област обезбеђења и унапређења квалитета. Стандард предвиђа поступке који су предвиђени према областима обезбеђења и унапређења квалитета наведеним у упутствима Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Србије (НАТ). Стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета на детаљан начин је утврђено поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета рада Академије.

Статутом се уређује реализација поступка самовредновања и предвиђају субјекти задужени за реализацију овог процеса. Комисију за самовредновање формира Наставно научно веће из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Надлежност *Комисије за самовредновање* је прописана *Правилником*.

На основу Статута директор утврђује и спроводи поступке оцене квалитета рада установе. Општи акт – *Правилник о самовредновању*, бр 639-2/2021 од 08.10.2021. године. којим су постављени стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета, на предлог Комисије за самовредновање, је усвојило Наставно веће. Правилник је детаљно усклађен са *Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма*,

који је 25.02.2019. године донео Национални савет за високо образовање.

Правилником су успостављени интерни, на нивоу Академије, начини (стандарди) квалитета, утврђене надлежности свих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета, и поступци за обезбеђење квалитета рада Академије као високошколске установе, односно прописан систем обезбеђења квалитета Академије.

На Правилнику је засновано систематично и стално прикупљање релевантних података и њихова анализа на основу које се врши оцена квалитета рада Академије. Циљеви самовредновања и обезбеђења квалитета су побољшање квалитета студијских програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, наставника и сарадника, студената, уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, управљања, ненаставне подршке, простора и опреме, финансирања, системског праћења и периодичне провере квалитета.

Академија је усвојила *Стратегију обезбеђења квалитета* и у складу са дефинисаном стратегијом континуирано и систематски спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета Академије, својих студијских програма, квалитета наставе и услова рада. Стратегију обезбеђења квалитета доноси Савет. Стандарди за обезбеђење квалитета садрже минимални ниво квалитета који Академија гарантује својим радом. Поступци (процедуре) за обезбеђење квалитета се утврђују посебно за сваку од области у којима се врши обезбеђење квалитета.

Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета утврђени за сваку област обезбеђења квалитета, односно за сваки субјекат у систему обезбеђења квалитета: студијске програме, наставни процес, научно-истраживачки, уметнички и стручни рад, наставнике и сараднике, студенте, уџбенике и литературу, односно библиотечке и информатичке ресурсе, простор и опрему, управљање Академијом, ненаставно особље, финансирање, самовредновање и проверу квалитета и систематско праћење и периодичну проверу квалитета.

Дефинисани стандарди за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета сагласни су са областима за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета рада Академије и мерама за обезбеђење и континуирано унапређење квалитета дефинисаним у Стратегији обезбеђења квалитета. Стандарде и поступке (процедуре) за обезбеђење квалитета доноси Савет Академије на предлог *Комисије за самовредновање*.

Поштовање стандарда и поступака за обезбеђење квалитета рада Академије је, пре свега, дужност директора и помоћника директора, Савета и Студентског парламента, у оквиру њихових надлежности дефинисаних Статутом и другим актима Академије. Поступци провере, обезбеђења и унапређења квалитета су дужност и обавеза *Комисије за самовредновање* али и свих наставника и сарадника, студената и ненаставног особља.

Ради континуираног побољшања поступака за унапређење квалитета и унутрашњег осигурања квалитета високошколске установе *Комисија за обезбеђење квалитета* у складу са чланом 29 Статута и Правилника о самовредновању сачињава јединствени годишњи извештај о свом раду - Извештај о стању у области квалитета за школску годину и извештава Наставно веће, директора и Савет о стању на подручју квалитета и активностима које су предузете на његовом побољшању и унапређењу.

У складу са Статутом, чл. 29 Комисија за обезбеђење квалитета припрема предлог процедура и метода провере квалитета и прати остваривање процедура. У сарадњи са директором, стручним службама и Студентским парламентом врши перманентну контролу квалитета, нарочито се ослањајући на спровођење анкетања студената и запослених о условима рада Академије и презентовањем резултата у виду извештаја који су пружили увид у степен задовољства и студената и запослених квалитетом рада и пружених услуга на Академији.

Општим актима Академије у потпуности је регулисан минимални ниво квалитета рада, стандарди и поступци за обезбеђење квалитета за све области обезбеђења квалитета. Опредељење Академије је континуиран рад на унапређењу стандарда, сходно томе Стандарди и поступци обезбеђења квалитета су предмет сталног преиспитивања.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Академија је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 2 од тачке 2.1 до тачке 2.4, у оквиру *Правилника*, јер су начини (стандарди) и поступци за обезбеђење квалитета утврђени посебно за сваку област обезбеђења квалитета (за свих 14 стандарда квалитета, изостављен је Стандард 15 обзиром да Академија нема докторске студије), што се прецизира у даљем тексту.

Елемент приказан у тачки 2.1 - Начини и поступци за обезбеђење квалитета се утврђују посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета Академије је испуњен у оквиру Правилника, и то за:

- квалитет студијских програма, члан 8;
- квалитет наставног процеса, члан 9, члан 10, члан 12, члан 13;
- квалитет наставника и сарадника, члан 14 и члан 15;
- квалитет студената, члан 16, члан 17, члан 18;
- квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, члан 21, члан 22, члан 23;
- обезбеђивање и вредновање квалитета Школе, члан 26 и 27;
- праћење, контрола ои развој квалитета Школе, члан 28;
- квалитет простора и опреме, члан 24,;
- квалитет финансирања, члан 29;
- улога студената у самовредновању и провери квалитета, члан 20, члан 25;
- систематско праћење и периодична провера квалитета члан 30.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

У оквиру овог стандарда, методом SWOT анализе, Академија је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе: стандарде унапређења квалитета Академије; стандарде за унапређење студијских програма и поступке обезбеђења квалитета.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Снаге (Strengths)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усвојени Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета +++ - Усвојен Правилник +++ - Правилником су детаљно разрађени поступци којима се обезбеђује (мери и оцењује) квалитет рада Академије. +++ - Последњим изменама и допунама Правилника су, између осталог, 	<p>Слабости (Weaknesses)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољан одзив екстерних субјеката за обезбеђење квалитета (послодаваца дипломираних студената, Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација). +++ - Процедуре за обезбеђење и унапређење квалитета нису довољно усклађене са стандардима развијених европских земаља

	<p>отклоњене у вези наведених елемената и све евидентирани слабости из претходног периода његовог коришћења ++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сечено искуство из претходног периода на основу континуираног спровођења интерног мерења и оцењивања квалитета и сачињавања интерних извештаја о самовредновању квалитета Академије од стране Комисије за самовредновање. ++ - Стандарди за обезбеђење квалитета испуњавају неопходан ниво квалитета рада Академије који обезбеђује остваривање Мисије и циљева који су дефинисани од стране Комисије за самовредновање ++ - Поступцима за обезбеђење квалитета испуњавају се Стандарди за обезбеђење квалитета који гарантују минималан ниво квалитета рада Академије ++ - Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета су доступни јавности на интернет страници Академије ++ - Усвојен Акциони план за спровођење мера и унапређење квалитета у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета, за наредни трогодишњи период који је доступан на сајту Академије +++ - Усвојен план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета Академије у оквиру стандарда квалитета ++ - Усвојени годишњи извештаји о раду Комисије за самовредновање ++ - Јасно дефинисане надлежности субјеката за обезбеђење квалитета ++ - Велики број субјеката укључен у процес обезбеђења квалитета ++ 	<p>+++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Реализација дела стандарда и поступака за обезбеђење квалитета је тешко спроводива због ограничености средстава ++ - Тешкоће у погледу конкурисању Високошколских установа за пројекте код министарства науке ++ - Непостојање процедура за праћење квалитета у предходном периоду ++ - Недовољна едукација запослених о Стандарди и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета +++ - Недовољна мотивација запослених и студената за поштовање и спровођење Стандарда квалитета ++ - Преоптерећеност чланова Комисије за самовредновање другим наставним и ваннаставним активностима ++ - Неповерење субјеката у процес осигурања квалитета ++ 	
	<p>Могућности (Opportunities)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постоји реална могућност за веће коришћење екстерних субјеката за обезбеђење квалитета у погледу прибављања релевантих мишљења о оствареном квалитету рада Академије. +++ - Руководство Академије континуирано ради на унапређењу квалитета у свим областима посплавања +++ - Перманентно усаглашавање Стандарда и поступака за обезбеђење квалитета у складу са Стратегијом праћења, обезбеђења и развоја квалитета програмима и упутствима и прописима од стране Националног Савета за високо 	<p>Опасности (Threats)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пракса оцењивања квалитета је указала да поједини правни акти, у дужем временском периоду нису ажурирани у складу са стварним стањем, а што се може негативно одразити на процесе обезбеђења квалитета +++ - Синхронизација рада Комисија за самовредновање и осталих тела није потпуна +++ - Мали број запослених се стручно усавршавао у области обезбеђења квалитета ++ - Неједнак ниво ангажованости и мотивисаности запослених на подизању нивоа квалитета на пословима на којима 	

<p>образовање РС ++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ефикаснија примена стандарда и поступка обезбеђења квалитета доприноси расту нивоа пословне културе запослених ++ - Укључивање наставника и сарадника у едукативне семинаре намењене обезбеђивању квалитета +++ - Активније учешће студената у процесу унапређивања квалитета ++ - Стално иновирање и побољшање Стандарда квалитета ++ - Извештај о раду Академије би требало да детаљније обухвати и анализу резултата провере квалитета и спроведених корективних мера ++ - Увођење међусобне контроле субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета ++ - Боља едукација свих субјеката укључених у процес обезбеђења квалитета ++ - Стално иновирање и побољшање процедура квалитета +++ - Увођење нових процедура за обезбеђење квалитета +++ - Недовољна мотивација за поштовање процедура квалитета ++ - Веће анагажовање запослених и студената у примени процедура ++ - Едукација свих субјеката о процедурама и поступцима система квалитета ++ 	<p>раде ++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Неједнак ниво информисаности запослених о Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета ++ - Страх од увођење промена - уређеног система у устаљени систем +++ - Недовољан број запослених заинтересованих да се ангажује у области обезбеђења квалитета ++ - Пасиван однос субјеката обезбеђења квалитета у поштовању Стандарда ++ - Финансијским планом нису предвиђена средства за рад на пословима обезбеђења квалитета + - Пасиван однос субјеката обезбеђења квалитета у имплементацији процедура ++ - Неповерење субјеката у процес осигурања квалитета ++
---	---

Процена испуњености Стандарда 2

Академија је у највећој мери испунила захтеве Стандарда 2, усвајањем *Стратегије обезбеђења квалитета* која садржи све захтеване елементе Стандардом 2. Стратегију је усвојио Савет и јавно је доступна на интернет страници Академије свим заинтересованим странама. На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Академије је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у Стратегији обезбеђења квалитета, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Активна улога Студентског парламента заједно са напорима Комисије за самовредновање, допринела је све већем проценту студената који учествују у процесу евалуације.

Предлози за побољшање и планиране мере

Полазећи од урађене Анализе слабости и повољних елемената (SWOT анализе) у циљу унапређења квалитета Академије, у оквиру датих ограничења, сачињени су предлози за побољшање и планиране мере:

- Анализирати могућности за значајније укључивање екстерних субјеката за обезбеђење квалитета (послодаваца, дипломираних студената, Националне службе за запошљавање и других одговарајућих

организација) у циљу прибављања њихових мишљења посебно када се ради о квалитету студијских програма, као и унапређења поступака обезбеђења квалитета рада Академије у целини, и на основу њих предузети адекватне мере;

- Размотрити све документе (правилнике и упутства) од значаја за обезбеђење квалитета који у дужем временском периоду нису ажурирани;
- Редовно преиспитивати постојеће Стандарде и поступке за обезбеђење квалитета и по потреби их кориговати или допуњавати на основу стечених искустава у њиховој примени, да би се што ефикасније подизао ниво квалитета рада Академије;
- При планирању нових активности предвидети и одговарајуће Стандарде и поступке за обезбеђење квалитета тих активности, уколико постојећи нормативи квалитета то не обезбеђују;
- Стална едукација свих запослених у области обезбеђења квалитета;
- Унапредити и проширити постојеће Стандарде и поступке обезбеђења и унапређења квалитета;
- Појачати контролу и техничку подршку у оперативним пословима испуњавања Стандарда и спровођења поступака обезбеђења и унапређења квалитета;
- Ускладити Стандарде и поступке обезбеђења и унапређења квалитета са истим који постоје у развијеним европским земљама;
- Ослободити чланове Комисије за самовредновање дела других обавеза;
- Увести перманентну едукацију запослених о управљању квалитетом;
- Појачано улагати у обезбеђење и унапређење квалитета из сопствених средстава Академије.

Показатељи и прилози за стандард 2:

[Прилог 2.1.](#) Правилник о стандардима и поступцима за унапређење квалитета

[Прилог 2.2.](#) Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

[Прилог 2.3.](#) Извештај о стању у области квалитета за трогодишњи период – за школску 2021/21, 2022/23, 2023/24. годину

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

Упутства за примену стандарда 3:

- 3.1 Високошколска установа статутом утврђује послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и Комисије за самовредновање у доношењу и спровођењу стратегије, начина и поступака за обезбеђење квалитета.
- 3.2 Високошколска установа посебним мерама обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, начина, поступака и културе обезбеђења квалитета.
- 3.3 Високошколска установа формира Комисију за самовредновање (одбор) за обезбеђење квалитета из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

Опис стања, тренутне ситуације

- 3.1 Високошколска установа статутом утврђује послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и Комисије за самовредновање у доношењу и спровођењу стратегије, начина и поступака за обезбеђење квалитета.

Систем обезбеђења квалитета рада Академије је дефинисан Статутом. Академија примењује систем обезбеђења квалитета заснован на Политици квалитета, Стратегији обезбеђења квалитета као и Стандардима и процедурама за унапређење и обезбеђење квалитета. Системом обезбеђења квалитета су дефинисани субјекти обезбеђења квалитета, њихова улога, задаци и надлежности, као и улога и задаци наставног и ненаставног особља, студената, органа и служби у области обезбеђења квалитета, као и стандарди и поступци за обезбеђење квалитета. Задатак система обезбеђења квалитета је да сваки појединац, свака организациона јединица и високошколска установа у целини рационално организују рад како би заједнички ефикасно деловали и постигли планиране резултате у области обезбеђења квалитета.

Наставо-научно веће је у складу са Статутом, чл. 27 на седници одржаној 08.09.2021 именовало Комисију за самовредновање (бр. одлуке 584-3/2021) и у складу са чл. 28 Статута именовало Комисију за обезбеђење квалитета (бр. одлуке 584-4/2021). Ради праћења, контроле и развоја квалитета, на основу Правилника о самовредновању и Статута (чл. 28) је посебно предвиђено постојање Комисије за обезбеђење квалитета чија се делатност непосредно тиче обезбеђења квалитета и контроле обезбеђења квалитета. У складу са Статутом Наставно веће именује Комисију за самовредновање која спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе и услова рада у интервалима од највише три године у складу са стандардима које доноси Национални савет за високо образовање.

У складу са Статутом, чл. 30 Академија усваја и реализује Стратегију обезбеђења квалитета, основни документ којим се описује област обезбеђења квалитета Академије и студијских програма као полазна основа у изради акционих планова у области обезбеђења квалитета. Стратегија је јасно и подробно формулисана, обезбеђује квалитет наставног процеса, управљање високошколском установом, ненаставним активностима као и условима рада и студирања, доступна је јавности. Усваја се за трогодишњи период.

Спровођење Стратегије се заснива на спровођењу Акционог плана и у складу са утврђеном мисијом и визијом Академије, њеним циљевима, субјектима и мерама обезбеђења квалитета.

Сви наставници и сарадници су укључени у праћење и унапређивање система обезбеђења квалитета. У поступцима обезбеђења квалитета и доношењу и спровођењу одлука, преко својих представника у раду

Комисија за самовредновање и тела Академије, учествују и студенти и ненаставно особље Академије.

Нормативна акта која се користе у поступку обезбеђења квалитета, презентована су на транспарентан начин и доступна запосленима, студентима и широј јавности.

Поред опсежне нормативне делатности у утврђеним областима квалитета, у сарадњи са руководством, осталим службама и Студентским парламентом *Комисија за самовредновање* врши перманентну контролу квалитета, путем анкетања студената и запослених о квалитету рада Академије и презентовањем резултата у виду извештаја који омогућавају увид у степен задовољства и студената и запослених квалитетом рада и пружених услуга.

3.2 Високошколска установа посебним мерама обезбеђује учеиће студената у доношењу и спровођењу стратегије, начина, поступака и културе обезбеђења квалитета.

Студенти у процесима обезбеђења квалитета имају веома значајну улогу, не само кроз своје чланство у Савету, Наставно-научном већу, Комисији за самовредновање већ и кроз своје активности у Студентском парламенту.

Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета предвидели су оцењивање од стране студената путем анкетања. За те потребе предвиђени су анкетни упитници о студијском програму, педагошком вредновању наставника, исходима учења и квалитету наставе, квалитету управљања Установом и ненаставној подршци, процени објективности оцењивања, квалитету уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, простора и опреме, улоге студената у самовредновању у анонимним и добровољним анкетама и анкетни упитници дипломираних студената.

3.3 Високошколска установа формира Комисију за самовредновање (одбор) за обезбеђење квалитета из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

Посебно место у систему обезбеђења квалитета има *Комисија за самовредновање*, стручно и саветодавно тело Савета, Наставног већа и директора које:

- Планира и анализира поступке вредновања целокупног наставног и научно-истраживачког рада Академије и управљања тим поступцима;
- Стара се о унапређењу и развоју квалитета и студијских програма, наставе и услова рада;
- Усваја корективне мере на предлог лица задуженог за квалитет.
- На захтев Комисије за самовредновање за акредитацију доставља информације о поступку и резултатима самовредновања, као и друге податке од значаја за оцену квалитета.
- Припрема предлоге за измену и допуну Правилника и оцењивању квалитета.
- Обавља и друге послове из своје надлежности у складу са статутом и Правилником и оцењивању квалитета.

Комисија за самовредновање има седам чланова, од којих су четири из редова наставника и сарадника, један из реда ненаставног особља и два представника Студентског парламента Академије. Чланове Комисије за самовредновање – представнике наставника и сарадника бира Наставно – научно веће одлуком усвојеном на седници Наставног већа. Чланове Комисије за самовредновање - представнике ненаставног особља предлаже директор својом одлуком. Чланове Комисије за самовредновање - представнике студената бира

Студентски парламент на седници Студентског парламента.

Мандат чланова Комисије за самовредновање траје три године. Комисија редовно извештава Наставно веће, директора и Савет о стању на подручју квалитета и активностима које су предузете на његовом побољшању и унапређењу.

Усвојени извештаји, планови и предлози обезбеђују реалну основу која омогућава даљу реализацију планиране стратегије обезбеђења квалитета, односно постизање задатака и циљева Академије.

Комисија за самовредновање спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета рада Академије, у циљу изградње и сталног унапређивања механизма систематског вредновања, а ради постизања највиших стандарда професионалног деловања свих учесника у раду Академије – унапређивање квалитета педагошког рада наставника, студијских програма, наставног процеса, услова рада, рада служби, стручних органа, органа управљања и органа пословођења.

Академија спроводи поступак самовредновања и оцењивања квалитета: рада Академије, сваког акредитованог студијског програма, сваког новог студијског програма, наставе и услова рада. У процесу самовредновања учествују сви запослени, који су дужни да на захтев директора и Комисије за самовредновање пруже све тражене информације.

Самовредновање се спроводи применом следећих облика и метода за самовредновање:

- Анкетирање студената се спроводи при крају наставе у сваком семестру, док се анкетирање дипломираних студената, послодаваца и запослених врши на крају летњег семестра сваке школске године;
- Редовним праћењем одвијања процеса наставе ради утврђивања усаглашености наставног садржаја са планом и програмом предмета и правилима студијског програма;
- Праћењем квалитета: студијског програма, научно-истраживачког рада, наставника и сарадника, уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, простора и опреме, управљања високошколском установом као и процеса пружања свих наставних и ненаставних услуга студентима, ради уочавања њихових недостатака и њиховог елиминисања.
- Анализом успеха у запошљавању и раду дипломираних студената при чему се узима у обзир мишљење њихових послодаваца, врста послова на којима раде, брзина запошљавања.

За реализацију поступака самовредновања, одговоран је директор. Реализацију поступка самовредновања координира и реализује Комисија за самовредновање.

У поступку самовредновања организује и спроводи анкетирање студената. Резултати анкете студената чине саставни део извештаја о самовредновању.

По спороведеном поступку провере квалитета, Комисија за самовредновање сачињава извештај о самовредновању и подноси га Наставно- научном већу.

Академија је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 3 од тачке 3.1 до тачке 3.3, а што је прецизирано у претходном тексту.

3.4. Високошколска установа пружа доказе да има и примењује систем осигурања квалитета и да обезбеђује критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везаних за квалитет, као и одлучивање на транспарентан начин.

У складу са Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета и *Правилником о самовредновању Академија* примењује систем осигурања квалитета. Систем осигурања квалитета је документован, што значи да је систем у великој мери формализован, односно детаљно описан и разрађен до нивоа његове операционализације, а и спровођење свих релевантних активности обезбеђења квалитета је пропраћено писаним документима. На тај начин се субјектима за обезбеђење квалитета пружа могућност критичког осврта на испуњење циљева квалитета, адекватног обликовања процеса и свих релевантних активности, које се тичу квалитета и доношења одлука на транспарентни начин.

3.5. Високошколска установа описује начин редовног прикупљања и евалуирања података који се односе на квалитет.

Поред опсежне нормативне делатности у утврђеним областима квалитета, *Комисија за самовредновање* у сарадњи са руководством, службама и Студентским парламентом врши перманентну контролу квалитета, нарочито се ослањајући на спровођење анкета студента и запослених о условима рада на Академији и презентовањем резултата у виду извештаја који пружају увид у степен задовољства студента и запослених квалитетом рада Академије. Стандарди и поступци предвидели су оцењивање од стране студента путем анкета. За те потребе предвиђени су анкетни упитници о студијским програмима, педагошком вредновању наставника, исходима учења и квалитету наставе, квалитету управљања Академије и ненаставне подршке, процени објективности оцењивања, квалитету уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, простора и опреме, улоге студента у самовредновању у анонимним и добровољним анкетама и анкетни упитници дипломираних студента.

Подаци о степену остварења појединих елемената квалитета, који су прописани стандардима квалитета, а који се тичу основних академских и мастер академских студија континуирано се прикупљају на различите начине и из различитих извора. До релевантних података се долази применом начина и поступака за обезбеђење квалитета који су прописани *Правилником*.

Надлежни за обезбеђење квалитета континуирано, путем стандардизованих образаца (анкета или формулара) прикупљају податке од:

- интерних заинтересованих страна, које представљају актуелни студенти свих година студија, свршени студенти и бивши студенти, наставно и ненаставно особље Академије и
- екстерних заинтересованих страна, које репрезентују превасходно послодавци свршених студента, представници Националне службе за запошљавање и представници других организација.

Прикупљене податке о оствареном нивоу квалитета у свим релевантним процесима рада Академије, *Комисија за самовредновање* обрађује, анализира и евалуира. На основу овако спроведене евалуације елемената стандарда квалитета свих 14 стандарда сачињава се годишњи Извештај о самовредновању у оквиру кога се на крају сумирају резултати оцењивања квалитета по свим елементима свих стандарда и даје сумарна оцена квалитета, као и правци у којима треба предузимати мере.

3.6. Детаљно се описује начин на који су усвојени извештаји о спровођењу стратегије и анализи стандарда за обезбеђење квалитета.

Стратегија обезбеђења квалитета рада Академије се операционализује у пракси у складу са

Правилником, односно годишњим Извештајем о самовредновању. Извештај сачињава Комисија за самовредновање, по претходно описаном поступку.

Извештај се разматра и усваја на Наставном већу, а потребне мере за унапређење квалитета се уграђују у Годишњи план рада [Академије \(чији је саставни део План унапређења квалитета\)](#).

3.6. Реално се процењује у којој мери су резултати анкета инкорпорирани у мере које се предузимају за унапређење квалитета.

Годишњи Извештај о самовредновању садржи синтетизоване резултате спроведених студентских анкета, који се разматрају и усвајају на Наставном већу и јавно се презентују на сајту Академије, из чега се може констатовати да су они у значајној мери инкорпорирани у мере које се предузимају за унапређење квалитета, јер имају несумњив утицај на обезбеђење квалитета Академије. Може се оценити, да резултати анкета имају позитивно превентивно деловање, посебно када се ради о наставном особљу, јер се њихови резултати уграђују у мере које се предузимају за унапређење квалитета. На тај начин сви наставници и сарадници у веома великој мери уважавају оцене студената. Евентуалне ниже оцене у једном семестру делују подстицајно на наставно особље да у континуитету побољшава квалитет свог рада.

3.7. Високошколска установа документује да су процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника као и надлежности студената јасно дефинисани, саопштавани и имплементирани.

Општим актима Академије јасно су дефинисани процеси одлучивања, компетенције и одговорности органа управљања, органа пословођења, надлежности стручних органа, наставника и сарадника, као и надлежности студената. Сви субјекти обезбеђења квалитета упознати су са својим одговорностима и надлежностима пошто је [Правилник](#) јавно доступан на страници web сајта Академије.

Дефинисани процеси квалитета су у великом степену имплементирани у свакодневном раду Академије, а потврда за то су годишњи Извештаји о самовредновању, односно у оквиру њих редовно, сваког семестра су спровођене анкете, посебно анкете студената. Као доказ имплементирани система квалитета, могу да послуже записници са седница Наставног већа, на којима је питање квалитета Академије редовна тачка дневног реда.

3.8. Академија треба да покаже да организациона структура и процедура система обезбеђења квалитета обезбеђују да су у процесе одлучивања у вези са студијским програмом укључени и наставници и студенти.

Организациона структура Академије је прилагођена обављању њене основне делатности. У складу са Статутом и Правилником о организацији и систематизацији послова организациону структуру Академије чине следеће организационе јединице, и то:

1. Наставно-научне јединице,
2. Центар за научно-истраживачки рад,
3. Библиотека,
4. Ваннаставне јединице,
5. Секретаријат

На тај начин Академија поседује организациону структуру која, са једне стране јасно дефинише

одговорности, а са друге омогућава директно комуницирање менаџмента са свим запосленима и студентима. Оваква организација представља добру подлогу за примену Система обезбеђења квалитета, и иста је у потпуности имплементирана у Правилнику, где су посебно апострофиране надлежности појединих функција у систему обезбеђења квалитета.

На тај начин омогућава се да сви субјекти квалитета (а посебно наставници и студенти) буду директно укључени у процес одлучивања. Наставници, сарадници и студенти, у вези са студијским програмима који се реализују на нивоу Академије, преко својих представника укључени су у одлучивање у оквиру следећих органа и њихових тела:

- Комисије за обезбеђење квалитета,
- Комисије за самовредновање,
- Наставног већа,
- Савета и
- Студентског парламента.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

У оквиру Стандарда 3 методом SWOT анализе Академија анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената: постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета; надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета; надлежности органа пословођења; надлежности стручних органа; надлежности наставника и сарадника; надлежности студената; организација и функционисање система обезбеђења квалитета; доношење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета.

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за самовредновање и директора у две фазе:

У првој фази су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (**S**trengths / Предности; **W**eaknesses / Слабости; **O**pportunities / Могућности; **T**hreats / Опасности).

У другој фази су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: +++ - високо значајно; ++ - средње значајно; + - мало значајно; 0 - без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Снаге (Strengths)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Укљученост студената у процес обезбеђења квалитета кроз учешће у раду органа управљања и стручних органа у оквиру система обезбеђења квалитета Академије (Савета, Наставног већа, Комисије за самовредновање и Комисије за самовредновање за самовредновање). ++ - Постоји изражена заинтересованост студената да учествују раду органа управљања и стручних органа у оквиру обезбеђења система квалитета Академије + 	<p>Слабости (Weaknesses)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Низак ниво познавања обавеза и улога студената у обезбеђењу квалитета Академије. +++ - Изостанак праксе претходног упознавања студената посебно оних који се бирају за чланова органа Академије (Савета, Наставног већа, Комисије за самовредновање) у вези са системом обезбеђења квалитета, а након редовног избора студената у органе Установе ++ - Недовољна комуникација са представницима студената, члановима органа управљања и

<p>- Редовно спровођење студентског оцењивања потврђује њихову заинтересованост да обављају њихове улоге у вредновању квалитета Академије. ++</p>	<p>стручних органа у оквиру обезбеђења система квалитета Академије. + - Изостанак лица, представника Академије задуженог за комуникацију, едукацију и сарадњу са студентима делегираним у органе Академије. +++ - неки аспекти квалитета рада установе нису детаљно обухваћени анкетним обрасцима што утиче на оцену квалитета рада Установе</p>
<p>Могућности (Opportunities)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Студенти као партнери у процесу изградње бољег Система за обезбеђење квалитета ++ - Организовање семинара за едукацију свих субјеката из области обезбеђења и унапређења квалитета ++ - Иновирање и допуна анкетних образаца 	<p>Опасности (Threats)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постоји опасност да присуство студената у органима задуженим за обезбеђење квалитета Академије буде само формално, без њиховог активног учествовања у њиховом раду + +

Процена испуњености Стандарда 3

Академија је у највећој мери испунила захтеве Стандарда 3, усвајањем *Стратегије обезбеђења квалитета* која садржи све захтеване елементе Стандардом 3. Стратегију је усвојио Савет и јавно је доступна на интернет страници Академије свим заинтересованим странама. На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Академије је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у Стратегији обезбеђења квалитета, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Активна улога Студентског парламента заједно са напорима Комисије за самовредновање, допринела је све већем проценту студената који учествују у процесу евалуације.

Предлози за побољшање и планиране мере

Полазећи од урађене Анализе слабости и повољних елемената (SWOT анализе) у циљу унапређења квалитета Академије, у оквиру датих ограничења, сачињени су предлози за побољшање и планиране мере:

1) Припремити посебну штампану информацију као извод из Правилника, у облику стандардног информативног лифлета за квалитет, у којој би се укратко представиле обавезе и надлежности субјеката обезбеђења квалитета из реда студената, како би се представници студената који су чланови Савета, Наставног већа, Комисије за самовредновање и Комисије за обезбеђење квалитета на афирмативан начин информисали у вези њихових обавеза и улога у обезбеђењу квалитета Академије;

2) Именовати лице (из реда сарадника) чији би задатак био континуирана сарадња са студентима делегираним у органима Академије;

3) Именовано лице треба да са студентима делегираним у органима Академије успостави и одржава редовну комуникацију, да евидентира и планира њихове потребе за едукацијом;

4) Омогућити студентима да учествују као партнери у процесу изградње бољег Система за обезбеђење

квалитета;

- 5) Организовати семинаре за едукацију свих субјеката из области обезбеђења и унапређења квалитета.
- 6) Иновирати анкетне обрасце

Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (Комисија за самовредновање, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.1.а Комисија за обезбеђење квалитета

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.2.а Анкете

Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Прилог 3.3.а Извештај о резултатима анкета и предлог превентивних и корективних мера за шк. 2021/22. год.

Прилог 3.3.б Извештај о резултатима анкета и предлог превентивних и корективних мера за шк. 2022/23. год.

Прилог 3.3.в Извештај о резултатима анкета и предлог превентивних и корективних мера за шк. 2023/24. год.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Упутства за примену стандарда 4:

4.1 Високошколска установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

4.2 Високошколска установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија.

4.3 Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма.

4.4 Високошколска установа обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма.

4.5 Високошколска установа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних Високошколских установа.

4.6 Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

4.7 Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма.

(Академија наводи све студијске програме свих нивоа које је акредитовала као и број студената за који је сваки студијски програм одобрен. Такође, прилаже и одлуке о акредитацији. Прилог 4.3)

Основни подаци о акредитованим студијским програмима Академије

Академија је самостална високошколска институција која реализује основне и мастер академске студије, а чија је основна делатност научно-наставни рад.

Комисија за самовредновање за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) донела је Одлуку о првој акредитацији Академије бр. 612-00-01331/2012-04 од 07.03.2014. године, а Министарство просвете, науке и технолошког развоја је издало Дозволу за рад број 612-00-515/2008-04 од дана 04.07.2008. године Одлука о поновној акредитацији Академије донета је од стране Националног тела за акредитацију бр 612-00-01331/2012-04 од дана 07.03.2014. године и Одлука бр 612-00-00394/4/2020-03 од дана 06.09.2021. године

Број и датум решења о акредитацији студијских програма издатих од стране Комисије за самовредновање за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) или Националног савета за високо образовање (НАТ) – Одлуке о акредитацији СП и ВУ

- Одлука о акредитацији високошколске установе, бр. 612-00-01331/2012-04 од 07.03.2014. год.
- Одлука о акредитацији студијског програма Финансије и банкарство – Основне академске студије бр. 612-00-224/2011-04 од дана 07.03.2014. године;
- Одлука о акредитацији студијског програма Пословање малих и средњих предузећа Основне академске студије бр 612-00-224/2011- 04 од дана 09.04.2014. године;
- Одлука о акредитацији студијског програма Финансије и банкарство - Мастер академске студије бр. 612-00-224/2011-04 од дана 07.03.2014. године
- Одлука о акредитацији студијског програма Пословање малих и средњих предузећа- Мастер академске студије бр. 612-00-224/2011-04 од дана 20.06.2014. године
- Одлука о акредитацији високошколске установе. Бр. 612-00-00394/4/2020-03 од дана 06.09.2021. године
- Одлука о акредитацији студијског програма- Финансије и банкарство, основне академске студије Модул 1: Финансије, банкарство и осигурање и Модул 2 Буџет, порези и царине бр. 612-00-00395/4/2020-03 од дана 06.09.2021. године
- Одлука о акредитацији студијског програма – Финансије и банкарство, мастер академске студије бр. 612-00-00411/4/2020-03 од дана 06.09.2021. године
- Одлука о акредитацији студијског програма – Менаџмент- мастер академске студије бр. 612-00-00414/4/2020-03 од дана 06.09.2021. године

Основни подаци о студијским програмима

Студијски програми су дефинисани тако да у потпуности задовољавају критеријуме и ниво квалитета у складу са Стандардом 4: *Квалитет студијског програма*, а што се обезбеђује кроз праћење и проверу циљева и структуре програма, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од стране студената и других интерних и

екстерних субјеката у складу са Правилником и на основу Извештаја о самовредновању.

Студијски програми припадају пољу друштвено-хуманистичких наука. Садрже све елементе утврђене Законом о високом образовању, Стандардима за акредитацију студијских програма првог и другог нивоа, Статутом и другим општим актима Академије. Конципирани су као повезана и усклађена целина која обухвата циљеве, структуру и садржај студијског програма, политику и процедуру уписа студената, методе учења и начин провере знања, исходе учења и компетенције студената. Студијски програми су дефинисан тако да у потпуности задовољавају критеријуме и ниво квалитета у складу са Стандардом 4: *Квалитет студијског програма*, што се обезбеђује кроз праћење и проверу циљева и структуре програма, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од стране студената и других интерних и екстерних субјеката у складу са Правилником, и на основу годишњих Извештаја о самовредновању.

Структура студијских програма садржи скуп обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем, чијим се савладавањем обезбеђују неопходна знања и вештине за стицање одговарајуће дипломе академских студија. Студијским програмима су утврђени:

1. назив и циљеви студијског програма;
2. врста студија и исход процеса учења;
3. стручни, академски односно научни назив;
4. услови за упис на студијски програм;
5. листе обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем; начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија;
6. други облици наставе намењени стицању и усавршавању професионалних знања и вештина (семинари, дебатни часови, стручна пракса и друго);
7. бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова (у даљем тексту: ЕСПБ бодови);
8. број часова индивидуалног оптерећења студента по предмету;
9. бодовна вредност завршног рада, стручне праксе и студијског истраживачког рада на академским студијама, исказане у ЕСПБ бодовима;
10. предуслови за упис појединих предмета или групе предмета;
11. начин избора предмета из других студијских програма;
12. услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;

Студијски програми основних академских студија трају четири године (осам семестара) са укупно остварених 240 ЕСПБ. Број бодова који одговара изборним предметима је преко 20% од укупног броја бодова у односу на укупан број ЕСПБ бодова на свим студијским програмима основних академских студија. У структури свих студијских програма основних академских студија испоштован је стандард о заступљености групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова и то: академско општеобразовни 15%, теоријско методолошки 20%, научно стручни око 35%, стручно апликативни око 30%.

Студијски програми мастер академских студија трају једну годину (два семестра) са укупно остварених 60 ЕСПБ. Број бодова који одговара изборним предметима је преко 30% од укупног броја бодова у односу на укупан број ЕСПБ бодова на свим студијским програмима мастер академских студија. У току трајања предавања кандидат може да дефинише тему за мастер рад. Пројектни задаци из првог и другог семестра

могу да буду интегрисани у мастер рад. Пројектни задаци дају прилику студентима мастер студија да путем практичног рада и истраживања решавају конкретне проблеме из праксе, уз употребу научних метода и поступака, као и да повезују основна знања из различитих области и примењују их у свом раду, које коначно обрађују у мастер раду.

Структура студијских програма конципирана је у складу са студијским програмима који се изводе на високообразовним институцијама у земљи и свету, усаглашена је са постојећим нивоом развоја у области студијских програма и заснована је на Болоњској декларацији и у складу је са захтевима који произилазе из практичне примене знања неопходних у савременом областима студијских програма.

Студент бира изборне предмете пре почетка школске године са листе изборних предмета за годину студија коју уписује. Поред обавезних и изборних предмета курикулуми свих студијских програма основних и мастер академских студија садрже и стручну праксу у трајању од најмање 180 часова, односно 90 часова по години, која се реализује у привредним организацијама или јавним институцијама и вредније са 3 ЕСПБ бода. Завршни рад је обавезан на свим нивоима студија и свим студијским програмима.

У структури студијских програма испоштован је стандард о заступљености група предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова и то: академско општеобразовни 15,00%, теоријско методолошки 20,00%, научно стручни 35,00%, стручно апликативни 30,00%.

Сви предмети су једносеместрални и изражени су кроз бодовну вредност (ЕСПБ) у складу са европским системом преноса бодова. Годишње оптерећење студента од 60 ЕСПБ, у оквиру 40 часовне радне седмице, је законска одредба и у складу је са европским прописима у овој области. Полазећи од академског календара Академије, заснованог на законској одредби да школска година траје 12 календарских месеци, студенти у току школске године имају 45 радних недеља, по 15 недеља у два семестра и 15 недеља за припреме и испите, и оптерећење од 40 сати недељно. Из тога и произилази да радно оптерећење студента у једној години износи 1800 радних сати, и да један бод одговара приближно 30 сати активности студента на студијским програмима.

Предуслови за упис појединих предмета или група предмета дати су у спецификацијама предмета а прецизирани су у условима за упис на студијске програме, и дати у одредбама Статута Академије.

Учешће свих студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма обезбеђено је и преко студентских анкета којима студент може приступити на сајту Факултета. Преко посебног издања Информатора, које се објављује сваке године, као и преко сајта Академије и информационог система, студенти се обавештавају о свим условима и поступцима који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа. Ови услови су транспарентни и доступни у електронском облику, а усклађени су са циљевима, садржајима, исходима и обимом акредитованих студијских програма, који се стално преиспитују и иновирају кроз мање измене и усклађивање са захтевима струке.

Од почетка школске 2023/202 године Академија је започела са припремом документације за поновну акредитацију студијског програма под истим називом:

- ОАС *Пословање малих и средњих предузећа*, у трајању од 4 године, за 90 студената, 240 ЕСПБ (ДХП, научна област - Економске науке). Завршетком студијског програма студент стиче звање – дипломирани економиста.
- МАС *Пословање малих и средњих предузећа*, у трајању од 4 године, за 25 студената, 60 ЕСПБ (ДХП, научна област - Економске науке). Завршетком студијског програма студент стиче звање – мастер економиста.

Опис стања

4. 1. Редовност и систематичност провере елемената Стандарда 4

Академија кроз редовну и систематску проверу спроводи праћење и отклањање неусаглашености применом превентивних и корективних мера. У континуираном циклусу самовредновања Академија редовно анализира и преиспитује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе;
- усаглашеност структуре, садржаја у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- усаглашеност ЕСПБ бодова и радног оптерећења студената;
- усаглашеност исхода учења по предметима са исходима учења студијског програма;
- исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

Академија редовно и систематски проверава структуру и садржај студијског програма. *Структура и садржај студијског програма* везано за распоред у погледу односа општеобразовних, научно-стручних, стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета, као и изборност на нивоу програма су усаглашени, у преходном периоду се нису мењали. Остали елементи обрађени су у даљем тексту извештаја у оквиру описа стања Стандарда 4.

Циљеви студијског програма **Финансије и банкарство** су дефинисани у складу са основним задацима и циљевима Академије. Усклађени су са захтевима у областима финансија и банкарства, тржишта рада, привредног развоја и дефинисаним националним оквиром квалификација.

Основни циљ студијског програма је образовање стручњака чије ће компетенције бити професионална знања са широким и свестраним увидом у практичне послове у оквиру финансијског и банкарског пословања. Студент треба да буде оспособљен да препозна, формулише и анализира проблеме из области финансија, банкарства, осигурања, пореза и царина, да стекне неопходне компетенције за обављање економских и аналитичких послова у предузећима, институцијама, профитним и непрофитним организацијама како у домаћим, тако и међународним размерама. Студијски програм даје могућност да студенти усмере своја интересовања кроз већи број изборних предмета и кроз два модула.

Циљеви Модула 1 - Финансије, банкарство и осигурање су:

- стицање садржајног и квалитетног образовања, као и оспособљавање младих стручњака за успешно идентификовање и решавање сложених проблема у пословању предузећа и финансијских институција – банака, осигуравајућих друштава, пензионих и инвестиционих фондова, брокерских кућа, ревизорских кућа и других финансијских организација;
- стицање предметно-специфичних компетенција у области микро и макро економије, монетарног система и монетарне политике, фискалног система и фискалне политике, банкарског пословања, организације и функционисања финансијског тржишта, осигурања, пензионих и инвестиционих фондова, берзанског пословања, пословног и финансијског права, оперативног и стратегијског менаџмента, рачуноводства и ревизије, финансијског менаџмента, анализе финансијских извештаја и управљања трошковима у предузећу, информационих технологија у пословању, маркетинга и односа са јаношћу и др.

- интегрисање свеобухватног знања и пружање студентима могућности за усвајање аналитичких алата у области математике, статистике, економије и њихово комбиновање са знањем неопходним за обављање послова у области финансија, банкарства и осигурања;
- оспособљавање студената за пружање интелектуалног и креативног доприноса у домену креирања јавних политика и пословних одлука из домена финансија, банкарства и осигурања;
- оспособљавање студената за самосталан и тимски рад на пословима финансијског и банкарског пословања;

Циљеви Модула 2 - Буџет, порези и царине су:

- стицање садржајног и квалитетног образовања и вештина, као и оспособљавање младих стручњака за успешно деловање и решавање проблема на пољу јавних финансија, фискалне економије, пореског и царинског пословања, релевантних у националном и међународном окружењу;
- уочавање и решавање проблема у јавном сектору који се односе на порезе, царине, буџетски систем и развој способности за предлагање и имплементацију одговарајућих решења за потребе јавног сектора
- стицање стручних и практичних знања и вештина из области јавних финансија, пореског и царинског поступка, неопходних за успешно обављање послова у републичким органима и органима локалне самоуправе
 - решавање проблема и доношење одлука у области везаној за јавне приходе и јавне расходе,
 - упознавање организационих структура пореске управе и управе царина,
 - рад у управама прихода и њиховим филијалама на пословима контроле обрачуна и наплате пореза,
 - рад у царинским управама, за вршење контроле над царинском робом, спровођење царинског поступка, обрачун и контролу увозних дажбина, и др.
- оспособљавање студената за пружање интелектуалног и креативног доприноса у домену креирања јавних политика и пословних одлука из домена јавних финансија, фискалне економије и пореског и царинског пословања,
- образовање академица посвећених ефикасном пословању, уз поштовање јавног интереса и професионалне етике.
- самосталан и тимски рад на пословима пореског и царинског пословања

Студијски програм МАС ***Финансије и банкарство*** омогућава студентима стицање ширих знања и вештина у области финансија и банкарства. Она га чине способним да индивидуално и као члан тима решава конкретне проблеме у области финансија и банкарства.

Циљеви студијског програма су:

- продубљавање теоријских, методолошких и апликативних знања у области економије, финансијских институција и инструмената, банкарског пословања;
- оспособљавање студената за разумевање и даље проучавање кључних, отворених питања савремене економске теорије и праксе
- оспособљавање студената за компетентну примену стечених теоријских и апликативних знања у решавању конкретних проблемских ситуација са којима се, у свом функционисању, суочавају привредни субјекти, банкарске и финансијске институције, органи државне управе, у којима ће будући дипломирани студенти бити радно ангажовани
- оспособљавање студената мастер академских студија да током студија, а пре свега у оквиру

студијског истраживачког рада и приликом израде и одбране завршног мастер рада, стекну знања и технике за самостално теоријско и практично сагледавање релевантних проблема савремене науке и праксе у области финансија и банакарства

- оспособљавање студената да својом самосталним студијским истраживањима дају допринос одређеној области науке или примени на практичне проблеме, као крајњем циљу и исходу мастер академских студија, мастер студенти се припремају за даље академске процесе у оквиру докторских студија.

Студијски програм мастер академске студије **Менаџмент** има јасно дефинисане циљеве који су формулисани на бази претходних искустава и најсавременијих иновација у овој области. Студијски програм је научно заснован на досадашњим токовима развоја науке у области менаџмента и бизниса као и економских наука у домаћим и светским оквирима и уважава научна достигнућа еминентних домаћих и иностраних аутора. Основни циљ програма је пружање студентима мастер студија наредних, садржајних и квалитетних знања и вештина, као и оспособљавање младих стручњака за запошљавање и квалитетно деловање у области савременог пословања. Програм има за циљ да оспособи студента да индивидуално или као члан тима решава конкретне слојене проблеме у области савременог управљања пословањем предузећа, институција и других врста организација.

Остали циљеви студијског програма су:

- продубљавање теоријских, методолошких и апликативних знања у области менаџмента, бизниса и економије;
- развијање аналитичких особина интерпретације како би студенти разумели социо-економске феномене у области пословања;
- оспособљавање студената за разумевање и даље проучавање кључних, отворених питања савремене теорије и праксе менаџмента, бизниса и економије;
- оспособљавање студената за компетентну примену стечених теоријских и апликативних знања у решавању конкретних проблемских ситуација са којима се, у свом функционисању, суочавају предузећа, привредни субјекти, органи државне управе;
- стицање способности потребних за интерпретацију економских, финансијских, маркетиншких и социјалних процеса у сталној промени, посебно у технолошки унапређеним друштвима и глобалном развоју, кроз утицаје на кључне исходе у организацији пословања предузећа;
- оспособљавање студенат да током студија, а пре свега у оквиру студијског истраживачког рада и приликом израде и одбране завршног мастер рада, стекну знања и технике за самостално теоријско и практично сагледавање релевантних проблема савремене економске науке и праксе;
- оспособљавање студената да својом самосталним студијским истраживањима дају допринос одређеној области науке или примени на практичне проблеме, као крајњем циљу и исходу мастер академских студија, мастер студенти се припремају за даље усавршавање у оквиру докторских академских студија.

4.2. Утврђени поступци за одобравање, праћење и контролу програма студија

4.2.1. Механизам праћења квалитета

Механизми за праћење квалитета студијских програма Академије су ближе разрађени *Правилником*.

Академија има утврђене процедуре за одобравање курикулума студијских програма.

Поступци за одобравање студијских програма засновани су на Статуту (чл. 43).

Процедуре за праћење успешности студијских програма којима је прецизирана одговорност и надлежност органа и појединаца за њихово унапређење, као и редовна и периодична евалуација су прописане *Правилником*.

Академија кроз редовну и систематску проверу спроводи праћење квалитета студијских програма и врши отклањање неусаглашености применом превентивних и корективних мера. Мишљење студената о квалитету садржаја сваког предмета и студијским програмима у целини се исказује кроз анкете по обрасцу - *Анкета студената са упитником о квалитету наставног процеса*. Комисија за самовредновање овај елемент квалитета студијског програма оцењује на основу анкете студената и њихових оцена сваког предмета на студијском програму по свим годинама студија, према попуњеном обрасцу. Након спроведених анкета прикупљени подаци су статистички обрађени и представљени у годишњим извештајима Анализа резултата анкета и усвајање корективних и превентивних мера за сваку шк. год. 2021/22, 2022/23, 2023/24.

4.2.2. Исходи образовања у оквиру студијских програма засновани на исходима учења

Оште компетенције које студент стиче завршетком студијског програма ОАС **Финансије и банкарство**, односе се на:

- стицање способности за анализу и синтезу пословних проблема,
- стицање способности да примене своје знање и разумевање на начин који указује на професионални приступ послу или звању и који имају способности које се најчешће исказују смишљањем и одбраном аргумената и решавањем проблема унутар поља студирања;
- стицање способност да прикупљају и тумаче потребне податке, предвиђају решења и последице и у складу са тим доносе адекватне одлуке,
- овладавање методама, поступцима, процесима у истраживању, идентификовању и решавању проблема у оквиру финансија, банкарства и осигурања,
- развој критичког и самокритичког размишљања и поступања у пословању,
- успешну пословну комуникацију, тимски рад, примену стеченог знања, као и етичко поступање у пословању.
- идентификовање својих снага и слабости и оспособљавање за планирање и управљање својим личним развојем и развојем своје каријере;
- који су у стању да о свом раду и резултатима рада обавештавају стручну и ширу јавност
- наставак школовања уколико се за то буду определили;
- коришћење литературе у складу са потребом ширења својих знања;
 - знање страног језика;
- оспособљеност за рад у тимовима.

Модул 1 – Финансије, банкарство и осигурање обезбеђује студентима стицање специфичних компетенција и способности да:

- Препознају могућности финансијског управљања;

- Познају и разумеју функционисање финансијског сектора;
- Препознају функционисање банкарског система у оквиру монетарно-кредитног финансијског и привредног система земаља;
- Дефинишу значај, организацију и улогу рачуноводственог информационог система у домену доношења управљачких одлука;
- Изврше правну квалификацију, анализирају и евалуирају нова законска решења, прихватају стандарде професионалне етике у циљу перманентног професионалног усавршавања;
- Саставе финансијске извештаје;
- Управљају финансијским инструментима на финансијском тржишту;
- Примене регулативе, процедуре и технике банкарског и осигуравајућег пословања;
- Анализирају финансијске извештаје и пословање банака, предузећа и других институција;
- Решавају проблеме у вези са пословањем банака и осигуравајућих друштава;
- Врше процену финансијских ризика и управљају средствима и обавезама банака осигуравајућих друштава и других финансијских институција
- Врше процену изложености банке ризицима у процесима одобравања кредита и других пласмана, и обављају различите врсте послова у другим банкарским секторима;
- Употребљавају информационо-комуникационе технологије у свом раду.

Модул 2 – Буџет, порези и царине обезбеђивање студентима стицање специфичних компетенција и способности да:

- препознају место и улогу буџетског система у економском систему РС
- управљају различитим буџетским аспектима на националном и локалном нивоу
- разумеју царински систем и царинске политике; правне изворе царинског система да решава царинске ситуације у пракси
- воде царински управни поступак и буде едукован учесник царинског поступка
- тумаче пореске и царинске прописе ЕУ
- примењују поступке и процедуре у вези са порескоправним односом и остваривањем пореских права и обавеза
- обављају послове из области царинског управног поступка, спољно-трговинског и девизног пословања;
- обављају послове утврђивања и наплате јавних прихода, пореског књиговодства и евиденције и пореског система и политике.
- раде у царинским управама, за вршење контроле над царинском робом, спровођење царинског поступка, обрачун и контролу увозних дажбина, и др.

Студијски програм омогућава да дипломирани студенти могу да раде као банкарски службеници; службеници у осигуравајућим друштвима; службеници у секторима финансија и рачуноводства; јавни службеници у општинама, градовима и у органима државне управе и локалне самоуправе; службеници у пореској управи; финансијски менаџери; финансијски аналитичари; портфолио менаџери, службеници у међународним финансијским организацијама, актуари, финансијски и порески инспектори, финансијски менаџери; финансијски аналитичари, брокери на берзи као и као финансијски стручњаци на многим другим пословима у предузећима и другим институцијама.

Студенти који заврше мастер академске студије **Финансије и банкарство**, поседоваће опште

компетенције које се односе на:

- Способност анализе и синтезе, планирања и организовања, способност решавања проблема, вештине управљања, способност тимског рада, способност комуникације, способност примене знања у пракси, способност флексибилног прилагођавања новим ситуацијама-променама.

- Студенти ће поседовати и предметно-специфичне, односно стручне компетенције који се датаљније специфицирају у оквиру описа и исхода учења на студијском програму Финансије и банкарство.

- Студенти ће допунити знања стечена на основним академским студијама у циљу примене стечених знања и вештина за решавање конкретних проблема у пословном окружењу на нивоу економских субјеката као и припреме за даљи научно-истраживачки рад.

- Стечена специфична знања и практичне вештине које им омогућавају решавање сложених проблема на нивоу предузећа, у банкама и другим финансијским институцијама, консултантским кућама, брокерско-дилерским друштвима, осигуравајућим друштвима, пензионим и инвестиционим фондовима. Студенти су оспособљени за компетентно теоријско и практично сагледавање кључних релација финансијског и реалног сектора савремене економије.

- Компетенције студената се манифестују кроз оспособљеност студената за стручно и одговорно управљање релевантним трансакцијама на финансијском пословању у циљу успешног пословања субјеката у којима обављају одговорне послове, као и укупног економског развоја.

Студенти су оспособљени за праћење актуелних тенденција у банкарском и финансијском сектору, у свету и код нас, и за процену и управљање кредитним и тржишним ризицима.

Студенти који заврше мастер академске студије **Менаџмент** поседоваће опште и предметно специфичне компетенције које се односе на:

- Знање и разумевање у области студирања, које допуњује знање стечено на основним академским студијама и представља основу за развијање критичког мишљења и примену знања;

- Стицање способности да примене знање у решавању проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним областима унутар образовно-научног односно поља студија;

- Стицање способности да интегришу знање, решавају сложене проблеме и да расуђују на основу доступних информација које садрже промишљања о друштвеним и етичким одговорностима повезаним са применом њиховог знања и судова;

- Стицање способности да на јасан и недвосмислен начин пренесу знање и начин закључивања стручној и широј јавности;

- Способност анализе и синтезе, планирања и организовања, способност решавања проблема, вештине управљања, способност тимског рада, способност комуникације, способност примене знања у пракси, способност флексибилног прилагођавања новим ситуацијама-променама;

- Поседовање и предметно-специфичних, односно стручних компетенција које се датаљније специфицирају у оквиру описа и исхода учења на студијском програму *Менаџмент*.

- Допуњавање знања стечених на основним академским студијама у циљу примене стечених знања и вештина за решавање конкретних проблема у пословном окружењу на нивоу економских субјеката као и припреме за даљи научно-истраживачки рад.

- Способност анализе и синтезе, планирања и организовања, способност решавања проблема, вештине управљања, способност тимског рада, способност комуникације, способност примене знања у пракси, способност флексибилног прилагођавања новим ситуацијама-променама;

- Стечена специфична знања и практичне вештине које им омогућавају решавање сложених проблема на нивоу предузећа и у других организација и институција.

- Оспособљеност за компетентно теоријско и практично сагледавање кључних релација финансијског и реалног сектора савремене економије;

- Оспособљеност да стручно и одговорно управљају предузећима, институцијама и другима организацијама у циљу успешног пословања субјеката у којима обављају одговорне послове, као и укупног економског развоја, као и управљању и вођењу сопствених послова у предузећима;

- Оспособљеност за праћење актуелних тенденција и развоја привредног и финансијског сектора, у свету и код нас, и за процену и управљање тржишним и оперативним ризицима, као и спровођењу стандарда и квалитета.

По завршетку овог студијског програма студенти постају стручни и специјализовани интелектуалци којима су на располагању широке могућности запошљавања, личног и стручног напредовања и усавршавања. Оспособљени су зарад на управљачким пословима: у трговинским и производним предузећима, услужним предузећима, финансијским институцијама (банкама, осигуравајућим друштвима, пензионим и инвестиционим фондовима), ревизорским кућама, државним институцијама, институцијама локалне самоуправе, непрофитним организацијама и др. на домаћем и међународном тржишту.

4.2.3. Базираност исхода учења на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања и на Европским оквирима квалификација

Базираност исхода учења усвојених студијских програма усклађена је са потребама тржишта рада, даљег образовања. Исходи учења базирани су на дескрипторима квалификација Националног и Европског оквира квалификација. Исходи учења акредитованих студијских програма усаглађени су са исходима учења сродних акредитованих студијских програма у европском образовном простору. Студијски програми су упоредиви и усклађени са комплетним студијским програмима или великим бројем појединачних предмета на високошколским установама у Европи и свету (што је документовано у Стандарду 6 материјала за акредитацију одговарајућих студијских програма и приказано у Прилогу 4.10 овог Извештаја). Искуства студијских програма наведених Високошколских установа у Прилогу 4.10 су, у границама постојећих ресурса и услова, уграђена и предложена у курикулумима акредитованих студијских програма на Високој школи за пословну економију и предузетништво. При томе се водило рачуна и о специфичним захтевима на нашим просторима.

4.2.4. Усклађеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања

Академија је успоставила склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. На бази исхода учења, а у складу са циљевима и сврхом студијских програма дефинисани су предмети, односно дефинисани су исходи учења сваког од предмета. Исоходе учења сваког предмета дефинишу наставници, а надовезивање и хармонизација исхода појединачних предмета одређују садржај предмета и организацију студијског програма. Приликом креирања силабуса предмета пошли смо од исхода учења и у складу са тим дефинисали садржај предмета, потребну основну и допунску литературу – посебно препоручена новија издања, наставне методе, поступке за проверу знања и систем оцењивања и процењено је радно оптерећење студената за сваки конкретан предмет у ЕСПБ бодовима.

Наставне методе и поступци за проверу знања одређују се у складу са утврђеним исходима и прате кретања у развоју у нашој земљи и у свету. Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу приказаном на слици, која се дефинише за појединачне предмете, као и за читаве студијске програме:

Циљеви учења	Методe учења
Садржај (предмета, програма)	Предавања, вежбе, анализе случаја, дебате, пројекти, семинарски радови
Исходи учења	Методe оцењивања
Исходи (зависе од нивоа студија, општи, предметно- специфични)	Начин провере постизања очекиваних исхода

Методe извођења наставе су оријентисане ка учењу студената и систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења. Склад између наставних метода, циљева учења, исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу са спецификацијама (силабусима) предмета и циљем да се оствари висок квалитет знања код студената. У том смислу се у реализацији наставе на предавања и вежбама користе интерактивне методe рада, писање семинарских радова, тимски рад, консултације, анализе студија случаја, дебате и др.

Исходе учења појединих предмета дефинисали су наставници и сарадници ангажовани на предмету, док се хармонизација и надовезивање исхода учења кроз већи број предмета дефинише њиховим међузависностима, што је задатак Комисије за самовредновање. Прокламовани исходи одређују садржај наставног програма и његову организацију. У складу са тим исходима утврђују се наставне методe и стратегије, као и поступци за проверу знања и оцењивање. Усаглашеност наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања је видљива у силабусима сваког појединачног предмета.

Међузависност предмета одређује се предусловом, односно условљеношћу слушања и полагања појединих предмета. Може се дефинисати на следећи начин:

1. Предуслов (prerequisite) се одређује када је за избор, односно праћење одређеног предмета неопходно да је студент пратио (положио) неки други предмет или више предмета;
2. Праћење заједно (corequisite) односи се на случај када студент да би пратио предмет мора такође пратити и неки други предмет, који је повезан са првим предметом и заједно чине логичку и функционалну целину са одговарајућим исходима.

Успешност студента у савлађивању садржаја програма се прати и оцењује континуирано у току процеса наставе и изражава се поенима за различите облике наставе. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена.

Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту. У структури укупног броја поена најмање 30, а највише 70 поена мора да буде предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе).

Предметни наставник обавезан је да на почетку семестра објасни студентима структуру укупног броја поена који се стичу на предмету и начин формирања оцене, и то кроз садржај предиспитних обавеза и завршног испита.

Полагање колоквијума и испита организује се у редовним, планом наставе предвиђеним терминима.

Студенту се додељују поени за сваки издвојени облик провере рада и оцене знања. Наставник је дужан да јавно саопшти студентима резултате, односно број освојених поена након сваке провере, као и укупан број поена које је студент остварио на предмету од почетка наставе.

Испит се састоји од предиспитних обавеза и завршног испита и вреднује са 100 поена. Предиспитне обавезе се вреднују кроз: активност и присутност настави, колоквијуме, семинарске радове и студије случаја. Завршни испит може бити писмени или усмени или се састојати од оба дела, што је конкретно одређено за сваки појединачни предмет.

Сви предмети су дефинисани преко исхода учења, имају јасно дефинисане циљеве, методе наставе и начин испитивања.

Евалуација процеса наставе на студијским програмима се врши у складу са Правилником за обезбеђење квалитета.

Праћење успешности наставе спроводи се и анкетирањем студената. Анкета је анонимна, студент се обавезује да попуни анкетни упитник у штаманом облику или преузме електронски образац упитника са платформе, и да своје одговоре на физичкој копији анкетног упитника достави студентској служби Академије у одређеном року.

Контрола квалитета исхода учења усмерена је на процену ефикасности примењених метода наставе и постизање сваког од исхода путем анкете Услови студирања и компетенције на Академији.

Настава на студијском програму се изводи континуирано током 8 семестара – 240 ЕСПБ, према утврђеном плану извођења наставе који се сачињава за сваку школску годину у складу са акредитованим студијским програмом, курикулумом студијског програма и спецификацијама појединачних предмета.

Организација наставе на свим студијским програмима се реализује у складу са Правилником о студијама.

Према чл. 51 Статута Академије – План и програм реализације наставе, настава се изводи по утврђеном плану - распореду извођења наставе који се објављује најкасније седам дана пре почетка семестра.

Планом - распоредом извођења наставе, утврђује се посебно:

- Наставници и сарадници који ће изводити наставу.
- Место извођења наставе.
- Почетак и завршетак као и временски распоред извођења наставе.
- Облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, практична
- настава, провере знања, студије случаја и сл.).
- Начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања.
- Попис литературе за студије и полагање испита.

Остале важне чињенице за извођење наставе.

План извођења наставе и распоред наставе треба да су усклађени са потребама и могућностима студената, да су познати пре почетка одговарајућег семестра и да се доследно спроводе. Пре почетка семестра студентима треба омогућити увид у Картон предмета (План рада на предмету) где за сваки предмет постоје:

1. Основни подаци о предмету (назив, година, семестар, врста предмета (изборни, обавезни), број ЕСПБ поена, услови слушања и полагања предмета)
2. Циљ предмета и очекивани исход знања
3. Садржај и структура предмета

4. План и распоред извођења наставе
5. Методе извођења наставе
6. Начин провере знања и оцењивања
7. Одговарајућа литература
8. Подаци о наставницима и сарадницима

Тематске јединице (предавања и вежбе и други видови наставе) треба да се изводе по редоследу и садржини који су дати у Картону предмета (План рада на предмету). Предавања треба да буду јасна и разумљива, да помогну сагледавању градива и чине базу за састављање испитних питања. Један део предавања треба да се посвети примерима примене стеченог теоријског знања као и решавању задатака који су потенцијални испитни задаци или питања, а у вези су са садржајем предавања. Помоћник директора за наставу континуирано прати уписивање часова и тематских јединица према предвиђеном Плану рада на предмету од стране наставника и сарадника путем евиденције одржане наставе (Дневник рада), чиме оцењује квалитет наставног процеса и предлаже мере за његово унапређење. У оцени квалитета наставног процеса и наставног кадра разматра се мишљење студената.

Студент има право и обавезу да приступи наставном процесу (испиту, предиспитним обавезама, предавањима и др.) односно Академије.

Настава на студијским програмима се организује и изводи према утврђеном распореду часова консултација и наставе.

- Академија је дужна да распоред часова консултација наставника и сарадника објави најкасније 3 дана пре почетка наставе у семестру.

- Распоред наставе садржи: назив Академије, ниво студија, назив студијског програма, студијску годину, назив предмета, време наставе (дан, сат) одржавања и евентуална друга упутства о настави.

- Распоред консултација садржи: назив Академије, време консултација, адресе електронске поште наставника и начин реализације консултација са наставником и сарадником на предмету.

- За сваки предмет предметни наставник утврђује план рада на предмету и дужан је да га достави надлежном помоћнику директора за наставу Академије најкасније десет дана пре почетка семестра, који се објављује на огласној табли и сајту Академије најкасније три дана пре почетка семестра.

- При реализацији плана рада на предмету мора се водити рачуна о томе да се ускладе термини полагања осталих испита на Академији, на начин да два испита (из исте школске године) не могу бити организована у једном дану, о чему се стара надлежан помоћник за наставу у договору са предметним наставницима.

- Колоквијуми и остали облици провере знања студената организују се у терминима утврђеним за извођење наставе из предмета из којих су предвиђени.

- Предметни наставник дужан је да о свим неопходним материјалима за припрему предиспитних обавеза и испита студенте информисе на почетку семестра, односно, за предиспитне обавезе најмање седам дана пре њиховог одржавања.

- Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски, домаћи, графички, пројекти и друго) морају бити равномерно распоређени у току семестра.

- Укупан обим ових задатака мора бити усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно

броју ЕСПБ бодова предмета.

Наставник је дужан да у току наставе, израде самосталних задатака и припреме за полагање испита помогне студентима на консултацијама. Провера рада студента на реализацији обавеза се прати електронски на платформи, а наставник је дужан да проверава ефикасност рада студента, уносом податка у картон студената.

Сви облици наставе, провере знања и вештина одржавају се према унапред утврђеним предиспитним обавезама и завршним испитним захтевима за сваки предмет. Активна настава се остварује кроз предавања и вежбе. Предавања, вежбе и консултације се одржавају сваке недеље у семестру према утврђеном распореду наставе. Настава је интерактивног карактера и обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање, дискусију и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Предавања - Садржај предавања сваког предмета усклађен је са садржајем предмета дефинисаним силабусом (књигом предмета). Предавање је облик наставе у коме наставник упознаје студенте са теоријским поставкама и садржајем предмета утврђеним студијским програмом. Предавањима се обухватају оне теме за које је тај облик наставе рационалнији од других облика и она укључују: синтетички преглед градива неког подручја које ће бити обрађено у другим облицима наставе, а којим се наглашава обим и суштина градива тог предмета, новија сазнања која мењају, преиначују или продубљују важне концепте укључене у циљеве наставе предмета, теме које нису довољно обрађене у обавезној литератури за предмет, као и градиво које је, према искуству наставника, посебно тешко за студенте. Предавања изводе наставници Академије. Наставници других Академије односно универзитета могу да изводе предавања на Академије, под условима, на начин и по поступку прописаном Законом о високом образовању и Статутом.

На *вежбама* се решавају конкретни задаци, апликативни проблеми и излажу примери који додатно илуструју градиво, спроводе анализе, објашњења и дискусије о постављеним темама, у којима се настоји да активно учествују сви студенти. Вежбе су облик активне наставе који обухвата даљу разраду тема презентованих на предавањима. Рад студента на вежбама природно је повезан и са облицима самосталног рада, као што су припрема и одржавање колоквијума, припрема и одбрана семинарских радова, задатака за самостални рад, и других предиспитних обавеза. Вежбе имају циљ да: продубе теме са предавања; илуструју разноврсност могућих решења и буду подстицај развоју креативног мишљења студената; илуструју и допуне практичним искуством садржај предавања; као и да уваже особеност сваког студијског предмета. Садржај вежби сваког студијског предмета дат је у плану рада на предмету који наставници припремају у складу са дефинисаним садржајем предмета.

На *консултацијама* се детаљно објашњавају теме презентованих и обрађених на предавањима и вежбама као и другим облицима наставе, анализа резултата које студент оствари на предиспитним обавезама и на испиту. Консултације су индивидуалне (са једним студентом) или групне (са малим групама студената, по правилу тимом уколико ради на заједничком задатку). Важан циљ консултација је пружање помоћи студенту у самосталном и групном раду и савлађивању садржаја сваког студијског предмета и припреми испита. Посебно се разматрају теме које студента интересују у погледу продубљивања знања и које представљају надградњу тема обрађених на предавањима и вежбама као и даље професионалне оријентације студената. У целини, консултације треба да резултују побољшањем квалитета наставе и остваривањем циља и исхода процеса учења на појединачним предметима, односно на целом студијском програму.

За формирање коначне оцене, наставник евидентира све предиспитне обавезе студената и резултате на самом испиту.

На основу наведеног је евидентно да предвиђени исходи учења студијских програма, које репрезентују током студија остварене компетенције, опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене предмете и поступке за проверу знања и оцењивање.

Склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања успостављен је тако што су у силабусима сваког предмета дефинисане методе наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења. Из претходног је евидентно да предвиђени исходи учења, које репрезентују током студија остварене компетенције, опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене предмете и поступке за проверу знања и оцењивање.

4.2.5. Мапирање предмета

У циљу мерења усаглашености исхода учења по предметима са исходима учења студијских програма анализиран је степен покривености исхода учења обавезним предметима. Мапирање предмета је први покушај да се добије прецизна слика о усаглашености, покривености исхода учења обавезним предметима који су дефинисани студијским програмом.

Мапирањем предмета показали смо да су исходи студијских програма у високом степену покривени обавезним предметима. Табела мапирања предмета јасно показује:

а) везу између општих способности и компетенција и академско-општеобразовних и теријско методолошких предмета, и

б) везу између предметно специфичних компетенција и научно-стручних и стручно апликативних предмета.

Начин на који су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмима приказан је у табели мапирања обавезних предмета ([Прилог 4.4](#))

4.2.6. Методе провере постигнућа исхода учења студената

Академија редовно проверава процену оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ). Процена постигнућа студената у постизању предвиђених исхода учења на студијским програмима ће се вршити путем анкетирања студената. Дефинисана је писмена провера постигнућа: оцењивање писменог испита, континуирано оцењивање – колоквијуми, оцењивање тестова, есеја и семинарских радова и других активности. Усмена провера постигнућа се примењује код оцењивања на усменом испиту, оцењивања семинарских радова, дискусија, оцењивања специфичних комуникацијских вештина и оцене доприноса тимском раду. Поменути методама провере оцењује се степен савладавања постигнућа студената, кроз проверу сваке од активности студента.

Процене постигнућа студената у постизању намераваних исхода учења базирају се на субјективним исказима студената, на исказима послодаваца, као и на реалним перформансама свршених студената у смислу способности да се квалификују за упис и наставе студирање на вишим нивоима студија или да се запосле у струци.

Мишљење студената о квалитету исхода сваког студијског програма у целини се исказује кроз анкете по обрасцу – *Анкета о квалитету наставног процеса*. Комисија за самовредновање овај елемент квалитета студијског програма оцењује на основу анкете студената и њихових оцена сваког предмета на студијском

програму по свим годинама студија, према попуњеном обрасцу. Након спроведених анкета прикупљени подаци су статистички обрађени и представљени у годишњим извештајима Анализа резултата анкета и усвајање корективних и превентивних мера за сваку школску годину.

4.2.7. Пример једног предмета на акредитованом студијском програму за постизање очекиваних исхода учења

Сви наставни предмети структурирани су по активностима које студенти треба да остваре у оквиру предмета да би остварили захтевани број ЕСПБ бодова. У свакој години укупан број ЕСПБ бодова износи 60, а укупно ангажовање студената током семестра и сваке седмице утврђено је у складу са чланом 29 Закона о високом образовању.

Активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења приказане су на конкретном примеру предмета у [Прилогу 4.5.](#)

4.2.8. Провера процене оптерећења студената

Према *Правилнику о студијама* (чл. 13 чл. 14 и чл. 15) обим студија изражава се бројем ЕСПБ бодова по годинама 60 ЕСПБ бодова, а сваки појединачни предмет студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, које студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу укупног радног оптерећења студената у савлађивању одређеног предмета и постизању дефинисаних исхода учења. За сваки предмет наставници и сарадници су исказали радно оптерећење студента кроз број сати потребних за савладавање програма. Број ЕСПБ бодова приписан предмету се не поклапа обавезно са часовима активне наставе и представља израз укупног ангажовања студента, не само време проведено у настави, уз корективни критеријум за одређивање тежинских фактора предмета.

Ниво расподеле радног оптерећења студената у оквиру сваког предмета у студијским програмима мери се бројем ЕСПБ бодова у складу са европским системом преноса бодова који представља јединствен систем квантитативног вредновања уложеног рада у стицање знања, способности и вештина (исходи учења) предвиђених како студијским програмом тако и сваким предметом у оквиру тог програма.

Процену радног оптерећења студената потребног за постизање очекиваних исхода учења Академија врши као оцену да ли је методологија утврђивања радног оптерећења објективно у складу са активностима студената. Питање оцена оптерећења студената у погледу додељених ЕСПБ је била предмет редовног мониторинга у досадашњој евалуацији свих студијских програма.

Академија је извршила детаљну проверу курикулума, преиспитивање радног оптерећења студената мерено ЕСПБ бодовима. Однос радног оптерећења студената по појединим предметима изражен помоћу ЕСПБ у претходном периоду није мењан у односу на акредитацију. Оптерећење је мерено кроз праћење активности студената на појединим предметима, путем анкетирања студената, да би се у појединим случајевима наставницима и сарадницима предочило одступање стварног ангажовања студената за савлађивање предмета у односу на процењено и предлагале одговарајуће корекције.

4.2.9. Провера мерења оптерећења студената

У извештају је детаљно презентован начин утврђивања оптерећења студента у сатима за један

конкретан предмет, у оквиру једног студијског програма. По истој методологији су спроведена димензионисања оптерећања сваког од предмета у сваком студијском програму ([Прилог 4.5](#)).

Питање оцена оптерећења студената у погледу додељених ЕСПБ бодова је била предмет редовног мониторинга у досадашњој евалуацији свих студијских програма на основу анкетног упитника – [Анкета оцена студијског програма](#). Академија ће и убудуће, кроз редовну и систематску проверу спроводити праћење и отклањање неусаглашености применом превентивних и корективних мера.

4.2.10. Континуирано унапређење и осавремењивање постојећих студијских програма

Академија настоји да унапређење и континуирано осавремењивање постојећих студијских програма заснива на развоју науке и новим захтевима који се постављају пред дате образовне профиле. То је разлог да се на основу предложених промена доносе одлука о променама у оквиру студијских програма.

С обзиром на то да се постојећи наставни планови и предмети примењују неколико година, потребно их је унапредити и осавременити у циљу усклађивања са најбољом праксом. У полазном положају њиховог дефинисања направљена је добра усаглашеност са адекватним високошколским установама у ЕУ, а реализација кроз вишегодишње искуство показује добре резултате. Следећи циклус акредитације је прилика за иновацију студијских програма.

4.2.11. Захтеви које треба да испуне завршни радови

Доказ да су наставници и студенти упознати са дефинисаним захтевима које завршни рад треба да испуни, посебно у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања су дефинисани Поступцима за обезбеђење квалитета завршног рада у оквиру *Правилника о правилим астудија*, и то:

- Поступак пријаве и одбране завршног рада, чл. 42-46.

4.2.12. Остваривање везе Академије са дипломираним студентима

Академија чини напоре да остане у вези са својим дипломцима, посебно због потребе оцене студијских програма који су они завршили, сазнања о њиховом запошљавању и послодавцима. Академија је од 2022. године предузела опсежне активности у циљу формирања мреже Алумни асоцијације. У том смислу је донела Упутство о Алумни бази и започела да води базу алумни студената у коју се уносе подаци о свршеним студентима. Академија пружа информације алумнистима и у оквиру Правилника предвиђа образац анкете за свршене студенте. Академија континуирано прибавља мишљење дипломираних студената Академије о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења путем анкете доступне на сајту и у просторијама Академије, са циљем унапређења и побољшања квалитета и којом се испитује њихов став да постану члан мреже Асоцијација алумни. Академија прибавља мишљење о запосленом, у погледу исхода његових студија. Учешће свршених студената у поступку самовредновања се спроводи кроз анкетирање дипломираних студената. Ради бољег сагледавања компетенција студента који окончају академске студије потребно је подстицати учлањење и активности Алумни клуба.

Комуникација са свршеним студентима се остварује лично, путем e-mail адресе: www.ape.edu.rs, телефона, *facebook* странице Академије <http://www.facebook.com/> и *Instagrama*: <https://www.instagram.com//>

Потврда реализованих исхода учења и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања, заснована је на резултатима анкета дипломираних студената и послодаваца којим се потврђују квалитет структуре студијског програма и применљивост стечених знања у практичном раду, тиме и оствареност исхода учења. Анализа истих приказана је у Прилогу 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења и Прилогу 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

4.3. Повратне информације од послодаваца, НСЗ и других организација о квалитету студијских програма

Академија у мери у којој је то могуће, прати и редовно се информисе о исходима и стручности студената по завршетку студијских програма, о могућностима запослења и даљег школовања. С обзиром на чињеницу да у Републици Србији не постоји поуздана јединствена евиденција на коју би Академија могла да се ослони, потребне информације се прикупљају и искуства размењују кроз формалне облике сарадње Академије са државним институцијама, институцијама локалне самоуправе, привредним субјектима и струковним организацијама, и то захваљујући, са њима потписаним уговорима, протоколима и споразумима и кроз неформалне облике сарадње са бројним институцијама и њиховим представницима.

Академија настоји да прикупи потребне информације и своју наставну и научно-истраживачку делатност прилагоди потребама тржишта, не ограничавајући се на постојеће стање ствари већ у контексту веома динамичног развоја система безбедности Републике Србије у процесу европских интеграција и суочавања са изазовима модерног друштва настоји да увек иде корак даље и да буде спремна да се суочи са нарастајућим изазовима.

Процена релевантности студијског програма за тржиште рада, као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју се спроводи кроз оцене испуњености стандарда квалитета студијског програма (Прилог 4.1) - могућност запошљавања студената након завршетка студија на студијским програмима Академије, чија је реализација у току. Минимални ниво квалитета јесте запошљавање 40% свршених студената у року од 6 месеци по завршетку студија, док је ниво квалитета запошљавања свршених студената основних академских студија 55%.

Мишљење послодаваца о запосленим свршеним студентима се оцењује на основу мишљења послодаваца (Образац анкете) - *Анкета о задовољству послодаваца* стеченим квалификацијама дипломаца. Просечно запошљавање свршених студената у периоду од годину дана по завршетку студија, студената који се запошљавају у року од годину дана после завршетка студија - 60%.

4.4. Учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма

У процесу обезбеђења квалитета студијских програма Академија обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима Академије као и кроз анкетање студената о квалитету Академије и студијских програма. Предвиђено је учешће студената представника Студентског парламента у раду Савета, Наставног већа, *Комисији за самовредновање* и *Комисији за обезбеђење квалитета*. Тиме је остварена могућност да студенти, преко представника утичу на процесе праћења, контроле и унапређења квалитета студијског програма и учествују у процесу разматрања питања и спровођења активности у вези са обезбеђењем и оценом квалитета наставе, и

реформом студијских програма.

Академија организује прикупљање мишљења: 1) актуелних студената о квалитету студијског програма кроз оцене садржаја сваког предмета путем анкете, чиме се омогућава учешће свих студената у оцењивању и осигурању квалитета студијског програма и 2) анкетирања свршених студената. Анкетирање је анонимно са циљем да се анкетираним студентима обезбеди потпуна слобода у изражавању својих ставова и мишљења о квалитету наставе и студијском програму (Прилог 4.1. и Прилог 5.1.)

Комисија за самовредновање анализира мишљења актуелних студената о квалитету студијског програма, обрађује податке, оцењује квалитет и сачињава извештај НВ-у. Са резултатима студентске евалуације упознају се сви чланови НВ-а, студенти и шира јавност. Студентска евалуација је један од основних механизма за анализу квалитета наставе и читавог наставног процеса, као и анализу услуга које пружају службе Академије.

4.5. Осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа

Непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа спроводи се кроз могућност промене садржаја предмета у складу са препорукама акредитационог тела којима се дефинише шта су то мање измене које не представљају промену самих студијских програма које би захтевале нову акредитацију. Пре свега, могућа промена наставника који предаје дати предмет врши се због промена у саставу наставног кадра, узрокованог одласцима у пензију, престанком радног односа и/или унапређењем сарадника у наставничка звања. При томе нови наставник мора да буде компетентан за извођење наставе из датог предмета на основу области за коју је изабран.

Промене препоручене литературе у складу са садржајем предмета и развојем области прате динамику издавања нових уџбеника и остале пратеће литературе, као и електронски публикованих садржаја који су доступни путем Интернета.

За све предмете студијских програма најчешће је предвиђено постојање колоквијума и израде и одбране семинарског рада.

Препоручено је континуирано праћење реализације студијског програма у свим његовим аспектима као и да се уочени евентуални пропусти побољшавају користећи најбољу праксу из образовног простора ЕУ.

Увидом у више програма код нас и у окружењу, студијски програми су прилагођени нашим потребама, уважавајући савремена достигнућа у теорији и пракси, као и искуства сличних акредитованих програма на акредитованим високошколским установама у оквиру Европске Уније и ширем образовном простору у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицање дипломе и начина студирања:

Студијски програм ОАС *Финансије и банкарство* је усклађен је са акредитованим програмима на универзитетима:

2. University of North Dakota, United States, Bachelor Studies: Banking&Financial Economics
3. Eastern Mediteranean University, Northern Cyprus: Bachelor studies: Banking and Finance
4. The University of Glasgow, United Kingdom, Bachelor studies - Accountancy with Finance
5. Bristol Business School, Bristol, United Kingdom, Bachelor Studies – Banking and Finance
6. La Roche University, Pittsburgh, Pennsylvania, United States, Bachelor Studies – Finance

7. Ahlia University, Bahrein. Bachelor studies: Finance and banking

Структура курикулума је усаглашена са европским стандардима, обухвата све потребне елементе студијског програма: распоред обавезних и изборних предмета по семестрима, број часова активне наставе, број ЕСПБ бодова, категоризацију предмета и друге податке. Студијски програм траје 4 године, 8 семестара по 15 седмица/недеља.

У спецификацијама предмета су дати описи за све предмете, дефинисани назив, година и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслови за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и други подаци.

Сразмерно присутна процентуална заступљеност понуђених изборних предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова на студијском програму и односа броја обавезних - изборних предмета је испуњен предуслов да студенти стекну висок ниво компетенција у области менаџмента у безбедности за уже подручје студијског програма, за које имају највише афинитета и на којем могу природно постићи најбоље резултате.

Сходно Правилнику непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних Високошколских установа остварује се акредитацијом студијских програма. Предлог акредитације студијског програма усваја НВ. Сматра се да је акредитацијом студијских програма испуњен минимални ниво квалитета елемента.

На студијском програму ОАС *Финансије и банкрство*, предлаже се унапређење структуре студијског програма, осавремењивањем курикулума. Предлаже се допуна курикулума студијског програма новим предметима и иновирање садржаја постојећих предмета (циљеви, исходи, садржај и литература) у складу са основним задацима и циљевима које је дефинисала Академија, развојем науке, потребама тржишта рада, савременим трендовима образовања у свету и Националним оквиром квалификација (НОКС).

Анализа и процена стања

У поступку оцене квалитета студијских програма, Академија је у потпуности применила Упутства за примену Стандарда 4: *Квалитет студијског програма* од тачке 4.1 до тачке 4.7, на основу *Правилника*, чл. 8, чл. 9, чл. 10, чл. 11, чл. 12 и чл. 13.

Студијски програми су остварили циљеве и испунили захтеве постављене Стандардом 4. зато што:

- Академија редовно и систематски евалуира квалитет (циљеве, структуру, садржај, радно оптерећење, исходе и стручност студената коју студенти добијају након завршених студија) и изнова одређује структуру и садржај студијског програма;

- Академија има институционални оквир за одобравање, праћење и контролу студијског програма;

- прецизно су наведени образовни и професионални циљеви наставе;

- прецизно је наведен исход процеса учења и усклађен са основним задацима и циљевима Академије;

- циљ студијског програма усклађен са исходима учења и доступан јавности;

- методе наставе су оријентисане ка исходима учења;

- постоји јасна усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода .

Комисија за самовредновање је елемент Стандарда 4. квалитета радно оптерећење студената, мерено ЕСПБ бодовима студијских програма, оценила на основу анализе спроведених анкета и дошла до следећих закључака:

- расподела оптерећења на предметима у оквиру ЕСПБ бодов а је правилна;
- студијски програми су усаглашени са одговарајућим програмима иностраних високошколских установа;
- редовно се врши праћење квалитета студијског програма путем анкетирања студената;
- Академија укључује студенте у процес евалуације и на бази прикупљених података осавремењује студијске програме;
- Академија врши детаљну проверу курикулума, непрекидно обезбеђује осавремењивање курикулума (осавремењена је обавезна и допунска литература и садржај појединих предмета) и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих студијских програма;
- курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки и научно-истраживачки начин размишљања и примену стечених знања и вештина у пракси;
- компетенције дипломираних студената су јасно дефинисане, као и способности које стичу савладавањем програма;
- Академија добија повратне информације од стране послодаваца и недовољно од Националне службе за запошљавање о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;
- стручност коју добијају студенти када заврше студије пружа им могућност запошљавања и даљег школовања;
- студенти су упознати са условима и поступцима за завршавање студија и добијање дипломе првог и другог степена образовања.

На основу контроле квалитета студијских програма академских студија могу се извести следећи закључци:

- студијски програми су научно утемељени;
- студијски програми су у целини усклађени са принципима Болоњске декларације;
- студијски програми имају јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему;
- наставни план студијских програма је у потпуности усклађен са Законом и Стандардима за акредитацију студијских програма;
- циљеви студијских програма, исходи учења, знања, вештине и ставови су јасно дефинисани;
- услови који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе су дефинисани и доступни на увид јавности;
- курикулум студијских програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета;
- услови за упис су јасно наведени. Студенти се на студијским програмима уписују у складу са Законом о високом образовању;
- завршни/дипломски рад има вредност изражену у бодовима;
- у оквиру студентског сервиса и огласним таблама налазе се детаљни распореди наставе за зимски и летњи семестар текуће школске године.

Испуњеност стандарда огледа се у:

- 1) мишљењу дипломираних студената о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења који

квалитет студијског програма оцењују високом просечном оценом (Прилог 4.1) и

2) задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца која је потврђена анализом мишљења послодаваца, а којом се закључује: компетенције дипломираних студената у потпуности задовољавају (Прилог 4.2).

Редовна и систематска провера циљева, структуре и садржаја студијских програма, радног оптерећења студената и исхода и стручности студената када заврше студије резултирала је тиме да су у трогодишњем периоду од акредитације Академије 2021. године до момента подношења овог Извештаја извршене измене и допуне нормативних аката Академије усклађене са важећим законским прописима.

Дошли смо до закључка да, иако је постојећа структура студијских програма дала позитивне резултате и квалитет, да је пожељно њихово даље осавремењавање и побољшање.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа

У оквиру Стандарда 4, на основу расположивих података прикупљених у поступку самовредновања Комисија за самовредновање је методом SWOT анализе извршила квантитативну оцену: циљева студијског програма и њихове усклађености са исходима учења; методе наставе оријентисане ка исходу учења, система оцењивања заснованог на мерењу исхода учења; усаглашености ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења; међусобну усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања; способност функционалне интеграције знања и вештина; поступке праћења квалитета студијског програма; доступност информација о завршном раду, стручној пракси, студијском програму и исходима учења.

Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи.

Интерна анализа	Екстерна анализа
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none">– Академија изводи наставу по акредитованим студијским програмима. +++– Студијски програми су усклађени са исходима учења. +++– Циљеви студијских програма су усклађени са циљевима Академије. +++– Циљеви студијских програма су усклађени са исходима учења. +++– Исходи учења су у складу са нивоом студија.+++– Исходи учења на студијским програмима су базирани на дескрипторима квалификација у складу са Националним оквиром квалификација. +++– Сваки појединачни предмет има јасно дефинисане исходе и циљеве учења и садржину и структуру предмета. +++– Методе наставе су у складу са стандардима, адекватне су, оријентисане ка исходима учења и	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none">– Обезбеђење квалитета у складу са стратегијом образовања у Србији. ++– Осавремењавање студијских програма у поступку поновне акредитације. +++– Повећани простор за сарадњу са другим високошколским институцијама. ++– Увођење нових облика стручне праксе. ++– Увођење анкетних питања у вези значаја и исхода стручне праксе. ++– У току процеса самовредновања, извршити анкетање студената у вези са даљим унапређењем СП. ++– Интензивирање постојеће сарадње и остваривање нове сарадње Академије са Унијом послодаваца, привредним организацијама, ради пословно-техничке сарадње и могућности обављања стручне праксе студената. ++

	<p>усаглашене са критеријумима оцењивања, што је видљиво у силабусима сваког појединачног предмета. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Јасна структура студијских програма са јасно дефинисаним садржајима. +++ - Систем оцењивања је јасно дефинисан у књизи предмета и адекватном курикулуму. +++ - Студијски програми су усаглашени са студијским програмима иностраних високошколских установа.+++ - Способност функционалне интеграције знања и вештина огледа се у повезивању знања из сродних области у циљу формирања сложене структуре садржаја и мреже појмова. +++ - Дефинисани ЕСПБ за све предмете усаглашени су са активностима учења потребним за достизање исхода учења. +++ - Усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција. +++ - Информације о завршном раду и инструкције за писање стручних и научних радова су доступне студентима. +++ - Редовно прикупљање мишљења послодаваца о компетенцијама дипломираних студената. +++ - Доступност информација о студијским програмима на сајту Академије. +++ - Заступљеност свих типова предмета и њихове изборности у студијским програмима, а у складу са захтевима Стандарда. +++ - Радно оптерећење студената је у границама европског стандарда. +++ - Спровођење мерења усаглашености оптерећења студената са активностима неопходним за постизање исхода учења. +++ - Континуирано спровођење едукације наставника и сарадника у складу са овим стандардом. +++ - Омогућено учешће студената у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Унапређење комуникације са свршеним студентима. ++ - Разматрање могућност чешћег анкетаирања студената, као и анкетаирање њихових послодаваца о компетенцијама студената и примени знања стеченог током студија у пракси. ++ - Посета институцијама ради учења вештина правних способности кроз практичне примере. ++ 	
	<p style="text-align: center;">Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Одсуство спремности да се постигне баланс између теоријских и практичних знања. ++ - Недостатак воље и иницијативе код појединих наставника за континуирано унапређење студијског програма. ++ - Неблаговремено испуњавање предиспитних активности студената. + - Утицај неспремности студената на континуирани рад на систему оцењивања. + - Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање учења не одговара стварним напорима студента у процесу учења и полагања испита. + - Незаинтересованост једног броја студената за 	<p style="text-align: center;">Threats (Претње)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Честе измене законских и подзаконских прописа. ++ - Субјективна оцена наставника о интересовању студената током извођења наставе.+ - Недовољно ангажовање појединих запослених у процесу самовредовања. + - Недостатак утицаја резултата на дефинисање обима ангажовања студената.+ - Незаинтересованост студената за виталне активности на Академији. + - Интензивно конкурентско окружење. +++ - Немогућност добијања тражених података од Националне службе за запошљавање, 	

<p>поступак праћења студијског програм. +</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недостатак питања у анкети намењеној студентима као што је питање потребе увођења нових предмета.+ - Недовољна едукација наставника и сарадника у вези модерних метода интерактивне наставе и провере знања. ++ - Прикупљање повратних информација о свршеним студентима и њиховим компетенцијама представља објективан проблем, јер се по завршетку студија, са студентима по правилу прекида веза, а чак и када та веза са појединима постоји, то још не значи да су њихови послодавци вољни да сарађују на плану њиховог оцењивања као и да јавно презентују оцене. +++ 	<p>најчешће из чисто бирократских разлога. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост послодаваца да учествују у оцењивању свршених студената Академије. +++
--	--

Процена испуњености Стандарда 4

Академија је у највећој мери испунила захтеве Стандарда 4, усвајањем *Стратегије обезбеђења квалитета* која садржи све захтеване елементе Стандардом 4. Стратегију је усвојио Савет и јавно је доступна на интернет страници Академије свим заинтересованим странама. На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају о самовредновању, руководство Академије је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у Стратегији обезбеђења квалитета, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Активна улога Студентског парламента заједно са напорима *Комисије за самовредновање*, допринела је све већем проценту студената који учествују у процесу евалуације.

Предлози за побољшање и планиране мере:

1) Континуирано пратити и усклађивати студијске програме са светским трендовима образовања у научним областима у којима се организују студијски програми.

2) Наставити редовно анкетање студената, и размотрити могућност чешћег анкетања њихових послодаваца о квалитету знања стеченог током студија на студијским програмима и адекватности стеченог знања за рад у пракси.

3) Размотрити увођење нових елемената/питања у оквиру анкета за студенте, а у вези иновирања студијског програма и значаја стручне праксе.

4) Унапредити комуникацију са свршеним студентима посредством веб странице Академије, са циљем да привуче свршене студенте да остану у даљој комуникацији са Установом ради интензивирања активности са Академијом.

5) Редовно информисати наставнике и вршити њихову едукацију о новим методама наставе.

6) Стандардима рада Академије предвидети могућност, што уједно означава препоруку, да се један део предавања посвети примерима, задацима и другим облицима практичне примене теоријског знања, као што је посета институцијама ради учења вештина правних способности кроз практичне примере.

7) Интензивирати постојећу сарадњу Академије са јавним институцијама привредним друштвима и закључивати нове споразуме и протоколе о пословно-техничкој сарадњи и реализацији стручне праксе студената.

8) Размотрити могућност потписивања меморандума и/или уговора о пословно-техничкој сарадњи са Националном службом за запошљавање и Унијом послодаваца како би се обезбедио поузданији начин за прибављање повратних информација о свршеним студентима Академије.

10) Осавременити студијске програме у поступку поновне акредитације

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.3. Одлуке о досадашњим акредитацијама

Прилог 4.4 Мапирање предмета

Прилог 4.5 Пример једног предмета на акредитованом студијском програму за постизање очекиваних исхода учења

Прилог 4.6. Уговори о пословно техничкој сарадњи Академије са другим високошколским установама

Прилог 4.7. Списак потписаних уговора, споразума и протокола о пословно техничкој сарадњи и реализацији стручне праксе

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитете није на одговарајућем нивоу.

Упутства за примену стандарда 5:

5.1 План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

5.2 Настава на високошколским установама је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

5.3 Високошколска установа обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услови;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;
- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

5.4 Високошколска установа систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцењује квалитет наставе и предузима корективне мере за његово унапређење. Академија упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање.

Опис стања

Наставни процес на Академији се реализује у складу са *Статутом, Правилником о студијама* и другим општим актима Академије и ускладу са годишњим планом наставе на свим студијским програмима.

Академија, опредељена да континуирано унапређује квалитет наставног процеса, оцењује да је квалитет наставе од кључне важности за остваривање темељних циљева образовања. Из тог разлога *Комисија за самовредновање* спроводи два пута годишње, на крају зимског и летећег семестра евалуацију квалитета наставе. Остваривање квалитета наставног процеса на Академији континуирано се прати и контролише од субјеката за обезбеђење квалитета, у циљу повећања нивоа квалитета наставе.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет није на одговарајућем нивоу. Квалитет наставног процеса прате, контролишу и оцењују следећи субјекти за обезбеђење квалитета: Наставно веће, Комисија за самовредновање, директор, помоћник директора за наставу, наставници и сарадници путем поступака прописаних *Правилником за самовредновање*, чл. 9, чл. 10., чл. 11, чл. 12., чл. 13. У складу са тим поменути субјекти предлажу корективне мере. Начини (стандарди) и поступци којима се обезбеђује квалитет наставног процеса, а по којима се поступало у трогодишњем периоду су дефинисани *Правилником за самовредновање*.

Евалуација процеса наставе на студијским програмима се врши у складу са *Правилником за*

самовредновање. Праћење успешности наставе спроводи се и анкетирањем студената. Анкета је анонимна, студент се обавезује да попуни анкетни упитник у штаманом облику или преузме електронски образац упитника са платформе, и да своје одговоре на физичкој копији анкетног упитника достави студентској служби у одређеном року у складу са Правилником о самовредновању.

Контрола квалитета исхода учења усмерена је на процену ефикасности примењених метода наставе и постизање сваког од исхода путем анкете Услови студирања и компетенције на Академији за пословну економију, Чачак.

5.1. План и распоред наставе (активне и практичне)

Настава на студијским програмима се изводи континуирано током 8 семестара, према утврђеном плану извођења наставе који се сачињава за сваку школску годину у складу са акредитованим студијским програмима, курикулумима студијских програма и спецификацијама појединачних предмета. Сви наставници, сарадници, студенти и ненаставно особље се придржавају и поступају у складу са планом рада.

Организација наставе на студијским програмима се реализује у складу са Статутом и *Правилником о студијама*.

Према чл. 55. *Статута* - Настава на Академији се изводи по утврђеном плану - распореду извођења наставе који се објављује најкасније седам дана пре почетка семестра.

Планом - распоредом извођења наставе, утврђује се посебно:

- Наставници и сарадници који ће изводити наставу.
 - Место извођења наставе.
 - Почетак и завршетак као и временски распоред извођења наставе.
 - Облици наставе (предавања, семинари, вежбе, консултације, практична - настава, провере знања, студије случаја и сл.).
 - Начин полагања испита, испитни рокови и мерила испитивања.
 - Попис литературе за студије и полагање испита.
- Остале важне чињенице за извођење наставе.

Студент има право и обавезу да приступи наставном процесу (испиту, предиспитним обавезама, предавањима и др.). Настава на студијском програму се организује и изводи према утврђеном распореду часова консултација и наставе.

- Академија је дужна да распоред часова консултација наставника и сарадника објави најкасније 3 дана пре почетка наставе у семестру.

- Распоред наставе садржи: назив Академије, ниво студија, назив студијског програма, студијску годину, назив предмета, време наставе (дан, сат) одржавања и евентуална друга упутства о настави.

- Распоред консултација садржи: назив Академије, време консултација, адресе електронске поште наставника и начин реализације консултација са наставником и сарадником на предмету.

- За сваки предмет предметни наставник утврђује план рада на предмету и дужан је да га достави надлежном директору за наставу најкасније десет дана пре почетка семестра, који се објављује на огласној табли и сајту Академије најкасније три дана пре почетка семестра.

- При реализацији плана рада на предмету мора се водити рачуна о томе да се ускладе термини

полагања осталих испита на Академији, на начин да два испита (из исте школске године) не могу бити организована у једном дану, о чему се стара надлежан помоћник директора за наставу у договору са предметним наставницима.

- Колоквијуми и остали облици провере знања студената организују се у терминима утврђеним за извођење наставе из предмета из којих су предвиђени.

- Предметни наставник дужан је да о свим неопходним материјалима за припрему предиспитних обавеза и испита студенте информише на почетку семестра, односно, за предиспитне обавезе најмање седам дана пре њиховог одржавања.

- Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски, домаћи, графички, пројекти и друго) морају бити равномерно распоређени у току семестра.

- Укупан обим ових задатака мора бити усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно броју ЕСПБ бодова предмета.

Настава на свим студијским програмима, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Наставник је дужан да у току наставе, израде самосталних задатака и припреме за полагање испита помогне студентима и на консултацијама. Провера рада студента на реализацији обавеза се прати електронски на платформи, а наставник је дужан да проверава ефикасност рада студента, уносом податка у картон студената.

Сви облици наставе, провере знања и вештина одржавају се према унапред утврђеним предиспитним обавезама и завршним испитним захтевима за сваки предмет. Активна настава се остварује кроз предавања и вежбе. Предавања, вежбе и консултације се одржавају сваке недеље у семестру према утврђеном распореду наставе. Настава је интерактивног карактера и обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање, дискусију и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Предавања - Садржај предавања сваког предмета усклађен је са садржајем предмета дефинисаним силабусом (књигом предмета). Предавање је облик наставе у коме наставник упознаје студенте са теоријским поставкама и садржајем предмета утврђеним студијским програмом. Предавањима се обухватају оне теме за које је тај облик наставе рационалнији од других облика и она укључују: синтетички преглед градива неког подручја које ће бити обрађено у другим облицима наставе, а којим се наглашава обим и суштина градиваог предмета, новија сазнања која мењају, преиначују или продубљују важне концепте укључене у циљеве наставе предмета, теме које нису довољно обрађене у обавезној литератури за предмет, као и градиво које је, према искуству наставника, посебно тешко за студенте. Предавања изводе наставници Академије. Наставници са других Академија односно универзитета могу да изводе предавања на Академији, под условима, на начин и по поступку прописаном Законом о високом образовању и Статутом.

На *вежбама* се решавају конкретни задаци, апликативни проблеми и излажу примери који додатно илуструју градиво, спроводе анализе, објашњења и дискусије о постављеним темама, у којима се настоји да активно учествују сви студенти. Вежбе су облик активне наставе који обухвата даљу разраду тема презентованих на предавањима. Рад студента на вежбама природно је повезан и са облицима самосталног рада, као што су припрема и одржавање колоквијума, припрема и одбрана семинарских радова, задатака за самостални рад, и других предиспитних обавеза. Вежбе имају циљ да: продубе теме са предавања; илуструју разноврсност могућих решења и буду подстицај развоју

креативног мишљења студената; илуструју и допуне практичним искуством садржај предавања; као и да уваже особеност сваког студијског предмета. Садржај вежби сваког студијског предмета дат је у плану рада на предмету који наставници припремају у складу са дефинисаним садржајем предмета.

На *консултацијама* се детаљно објашњавају теме презентоване и обрађене на предавањима и вежбама као и другим облицима наставе, анализа резултата које студент оствари на предиспитним обавезама и на испиту. Консултације су индивидуалне (са једним студентом) или групне (са малим групама студената, по правилу тимом уколико ради на заједничком задатку). Важан циљ консултација је пружање помоћи студенту у самосталном и групном раду и савлађивању садржаја сваког студијског предмета и припреми испита. Посебно се разматрају теме које студента интересују у погледу продубљивања знања и које представљају надградњу тема обрађених на предавањима и вежбама као и даље професионалне оријентације студената. У целини, консултације треба да резултују побољшањем квалитета наставе и остваривањем циља и исхода процеса учења на појединачним предметима, односно на целом студијском програму.

За формирање коначне оцене, наставник евидентира све предиспитне обавезе студената и резултате на самом испиту.

У оквиру Плана рада Академије за одређену школску годину предвиђен је план реализације наставног процеса, којим се одређује да ће се реализација наставе вршити према утврђеном радном календару, Плану ангажовања наставника по студијским програмима и распореду одржавања наставе, као и према распореду одржавања испита.

План и распоред наставе (активне и практичне / предавања и вежбе) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе, а у претходном периоду прилагођене су измењеним условима рада услед пандемије.

Поштовање плана и распореда наставе се обезбеђује радом продиректора за наставу који евидентира и усклађује евентуалне промене у складу са свакодневним процесима рада.

Реализација наставе у предходне три године вршена је и доследно спроведена према утврђеном радном календару, плану ангажовања наставника по студијским програмима и распореду одржавања наставе, као и према распореду одржавања испита.

Спровођење наставног процеса реализовано је доследно и прилагођено је условима пандемије COVID-19 и уз поштовање препорука Министарства просвете, науке и технолошког развоја и упутствима и препорукама надлежних органа, Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ и Кризног штаба за сузбијање COVID 19. Настава која се у редовним условима изводи у просторијама Академије, изузетно, у периоду проглашеног ванредног стања изводила се онлајн, по распореду и облицима наставе прилагођене новонасталим условима. За наставнике без искуства спроведена је онлајн обука о примени платформе, односно реализацији наставних планова и циљева студијских програма за извођење наставе на даљину.

5.2. Интерактивност наставе, укљученост примера из праксе и подстицај студената

Настава је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. У претходном периоду поред укључености примера из праксе у току активне и практичне наставе, у Академији је присутна пракса организовања предавања-радионица из одређених наставних предмета од стране стручњака из праксе са предметним наставником, којима су присуствовали сви заинтересовани студенти.

Значајан труд уложен је у модернизацију наставе применом информационих технологија. На свим нивоима студија, у оквиру Академије, наставници, односно сарадници и студенти одржавају константну међусобну комуникацију и сарадњу.

Академија организује прикупљање мишљења актуелних студената о интерактивности наставе, односно на питање у којој мери настава подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања путем анкете (Образац – Анкета о квалитету наставног процеса).

Надлежни за обезбеђење овог дела наставног процеса су помоћник директора за наставу и директор. *Комисија за самовредновање* прибавља информације од надлежних за обезбеђење овог дела наставног процеса, обрађује и анализира податке и оцењује квалитет и сачињава извештај који разматра Наставно веће. У случају да није остварен минимални ниво квалитета Наставно-научног веће налаже директору да донесе корективне мере којима наставницима и сарадницима, код којих је то случај, налаже да корекцијом рада на предмету доведу квалитет најмање на минимални ниво, а да за праћење спровођења корективне мере задужи продиректора за наставу.

5.3. План рада доступан студентима

Академија је обезбедила да се на сваком предмету, донесе и учини доступним студентима План рада који укључује: план реализације наставног процеса: радни календар, план одржавања наставе и план одржавања испита.

Радним календаром предвиђено је да ће се наставни процес реализовати у току школске године која траје од 1. октобра текуће године до 30. септембра наредне године и подељена је у два семестра, летњи и зимски. Термини наставног процеса и активности доступни су у плану рада, на сајту Академије.

План извођења наставе и распоред наставе треба да су усклађени са потребама и могућностима студената, да су познати пре почетка одговарајућег семестра и да се доследно спроводе. Пре почетка семестра студентима треба омогућити увид у Картон предмета (План рада на предмету) где за сваки предмет постоје:

1. Основни подаци о предмету (назив, година, семестар, врста предмета (изборни, обавезни), број ЕСПБ поена, услови слушања и полагања предмета)
2. Циљ предмета и очекивани исход знања
3. Садржај и структура предмета
4. План и распоред извођења наставе
- Методе извођења наставе
6. Начин провере знања и оцењивања
7. Одговарајућа литература
8. Подаци о наставницима и сарадницима

Тематске јединице (предавања и вежбе и други видови наставе) треба да се изводе по редоследу и садржини који су дати у Плану рада на предмету. Предавања треба да буду јасна и разумљива, да помогну сагледавању градива и чине базу за састављање испитних питања. Један део предавања треба да се посвети примерима примене стеченог теоријског знања као и решавању задатака који су

потенцијални испитни задаци или питања, а у вези су са садржајем предавања.

Помоћник директора за наставу континуирано прати уписивање часова и тематских јединица према предвиђеном Плану рада на предмету од стране наставника и сарадника путем евиденције одржане наставе (Дневник рада), чиме оцењује квалитет наставног процеса и предлаже мере за његово унапређење. У оцени квалитета наставног процеса и наставног кадра разматра се мишљење студената.

Студентима су пружене следеће информације: основни подаци о предмету, назив, година број ЕСПБ бодова; циљеви предмета; садржај и структура предмета; начин оцењивања на предмету; о уџбеницима, односно обавезној и допунској литератури; подаци о наставницима и сарадницима на предмету. Ова структура се поклапа са структуром силабуса за сваки од предмета те су подаци доступни у оквиру структуре студијског предмета и силабуса предмета.

5.4. Систематско праћење спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцена квалитета наставе и предузимање корективних мера за његово унапређење

5.4.1. Оцена квалитета наставе и наставника

Квалитет извођења наставе редовно се прати кроз контролу спровођења планова рада на појединачним предметима и контролу квалитета облика и метода наставе, и уколико се у испуњењу наставног плана и програма у целини или на појединим предметима појаве проблеми предузимају се мере у циљу њиховог превазилажења како је ближе појашњено у оквиру стандарда 4.

Квалитет наставника је у потпуности у складу са критеријумима Академије. Поред несумњивих стручних знања, у поступку провере кроз унапред дефинисане критеријуме за избор, врши се и провера професионалних вештина и односа према студентима у наставном процесу, путем анкетања студената. Оцена вредновања педагошког рада наставника од стране студената је један од кључних елемената код избора и напредовања наставника, и одржане наставе.

Академија систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на свим предметима, на основу упоређивања донетих планова рада и на основу увида у реализоване наставне активности предвиђене плановима, од стране наставног особља. Академија оцењује квалитет наставе и предузима корективне мере за његово унапређење. Академија упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање.

Надлежан за обезбеђење овог дела наставног процеса је помоћник директора за наставу, који о резултатима спровођења плана рада и реализације наставног процеса на крају сваког семестра подноси извештај Наставном већу и директору. У складу са овим извештајем и обрађеним и анализираним подацима у складу са *Правилником, Комисија за самовредновање* оцењује квалитет, сачињава извештај НВ-у, а у случају да није остварен минимални ниво квалитета НВ предлаже директору да донесе корективне мере којима упозорава предметне наставнике и сараднике на обавезу извршавања плана у наредном семестру. У случају да није остварен минимални ниво квалитета НВ предлаже директору да

донесе корективне мере којима, надлежне за обезбеђење остварења нивоа квалитета овог дела наставног процеса, обавезује за његово остварење у наредном планском циклусу.

5.4.2. Систематско праћење и вредновање наставног процеса и педагошког рада наставника

Академија континуирано прати обезбеђеност квалитета делова наставног процеса на три начина, и то путем анкетања студената, самооцењивања наставног особља и праћења наведених делова наставног процеса од стране шефова катедри.

1. Путем анкетања студената ([Образац анкете](#)) прати следеће делове процеса: интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима. Надлежни за организовање и спровођење овог дела наставног процеса су помоћник директора за наставу и директор.

2. Путем самооцењивања наставног особља ([Образац анкете](#)) део процеса који се односи на научно-истраживачки рад, односно на укључивање резултата научно-истраживачког рада у наставни процес. Надлежни за организовање и спровођење овог дела наставног процеса су помоћник директора за наставу и директор.

3. Путем праћења наведених делова наставног процеса од стране шефова катедри. Надлежни за организовање и спровођење овог дела наставног процеса су помоћник директора за наставу и директор. Комисија за самовредновање прибавља информације од надлежних за спровођење и праћење делова наставног процеса, обрађује и анализира информације и податке, у складу са [Правилником](#) оцењује квалитет и сачињава извештај који подноси НВ-у. У случају да није остварен минимални ниво квалитета НВ предлаже директору да донесе корективне мере којима обавезује надлежне субјекте у обезбеђењу квалитета у циљу задовољења стандарда, а да о донетим мерама информише НВ.

Будући да су резултати студентске анкете, у којима се оцењују сви елементи квалитета наставног процеса, укључујући и квалитет наставе и придржавање плана рада на предмету, (њима се придаје посебна пажња), како у процесу унапређења квалитета рада на појединим предметима (превасходно кроз дискусије на седницама Катедри) тако и приликом избора односно реизбора наставника у одговарајуће звање потврђује се систематско праћење и вредновање наставног процеса и наставника.

5.4.3. Академија упозорава наставнике који се не придржавају плана наставе као и плана рада и предузима корективне мере за побољшање истих

Помоћник директора за наставу и директор за наставу упозоравају наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе на потребу побољшања рада и наставе. У том циљу наставницима се обезбеђује потребно усавршавање.

Правилник предвиђа релевантне поступке и мере које се предузимају уколико дође до одступања. Прописани су стандарди рада у делу у коме се регулише контрола испуњености Стандарда квалитета наставе на студијским програмима. Правилником је предвиђено да се контрола садржаја и метода наставе обавља кроз анонимну студентску анкету, која резултира оценама квалитета свих облика наставе на предмету и то за сваког наставника појединачно.

На Академији се спроводи систематско праћење и оцењивање квалитета наставе на појединачним предметима, које обухвата прибављање информација, о понашању наставника и сарадника у оквиру следећих делова наставног процеса: организованост наставе, садржај наставног предмета, начина излагања материје, учествовања студената у настави, полагања испита, у целини процењен квалитет наставника и сарадника и предмета. Академија организује прикупљање мишљења актуелних студената на питања која се односе на овај део наставног процеса путем анкете (Образац анкете). Надлежни за организовање и спровођење прикупљања мишљења о овом делу наставног процеса су помоћник директора за наставу и директор. Комисија за самовредновање прибавља мишљења актуелних студената о овом делу наставног процеса од надлежних, обрађује и анализира податке, у складу са *Правилником* оцењује квалитет и сачињава извештај НВ-у. У случају да није остварен минимални ниво квалитета НВ, за овај део обезбеђења квалитета предлаже директору, да донесе корективне мере које се састоје у налозима наставницима и сарадницима, код којих је то случај, да побољшају квалитет наставе у деловима процеса у којима он незадовољава, а које се односе већ на наставу у наредном семестру, како би активности наставника и сарадника довео на тражени ниво квалитета који води придржавању плана наставе и плана рада. За контролу испуњења наложених корективних мера директор задужује помоћника директора за наставу.

5.5.1 Пропорција различитих типова курсева балансирана с обзиром на исходе учења

За анализу односа појединих типова реализације наставе на исходе учења, направљена је анализа наставног предмета Јавне финансије (обавезан предмет, ЕСПБ = 8) на трећој години основних академских студија у оквиру студијског програма ОАС *Финансије и банкарство*, на модулу 1 *Финансије, банкарство и осигурање* и модулу 2 – *Буџет, порези и царине*.

На конкретном примеру предмета *Јавне финансије* дајемо опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења (активна настава, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од спецификације предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

Активности студента на предмету	Број ЕСПБ
Јавне финансије	
Активна настава	2,5 ЕСПБ
<i>Предавања</i>	1,0 ЕСПБ
<i>Вежбе</i>	1,5 ЕСПБ
Време проведено у самосталном раду	5,5 ЕСПБ
<i>Израда, презентација и јавна одбрана семинарског рада/пројектног задатка</i>	2,0 ЕСПБ
<i>Учење пред колоквијуме (1+1)</i>	2,0 ЕСПБ
<i>Учење за завршни испит</i>	1,0 ЕСПБ
Укупно	8,0 ЕСПБ

Како предмет носи 8 ЕСПБ бодова то чини укупно 240 радних сати. Један бод одговара 25-30 сати рада студента, а студент ради просечно 40 сати недељно. За предмет *Јавне финансије*, према курикулуму, предвиђен је фонд од 3+2 (3 часа предавања и 2 часа вежби), што коначно значи да 75 радних сати обухвата предавања и вежбе (активна настава), а 165 радних сати остале активности. Укупно радно оптерећење у току једне године (1800) и у току 4 године (7200) не прелази границе утврђеног европског стандарда. Анализа свих предмета на студијском програму је показала да радно оптерећење студената не прелази максималан оквир дефинисан бројем ЕСПБ бодова.

5.5.2. Доступност и реализација плана рада на предметима

Академија има предвиђену процедуру која обезбеђује доступност и реализацију плана рада на предметима, као и регуларност распореда наставе (ближе описано у делу 5.3 Извештаја о самовредновању). Процедуре и мере које Академија доноси у случају неиспуњавања овог стандарда образложене у опису стања Стандарда 5.

Анализа и процена тренутне ситуације

Академија има успостављену процедуру која обезбеђује доступност и реализацију плана рада на предметима, као и регуларност распореда наставе. Доношење Плана рада и Распоред наставе пре почетка од школске године се спроводи по следећем поступку:

- Предлог Плана и распореда наставе (предавања и вежби) сачињава помоћник директора за наставу.

- Директор анализира План наставе и Распоред наставе, и између осталог, утврђује њихову усклађеност са потребама и могућностима студената и доставља НВ-у на усвајање.

- НВ је усваја план наставе и распоред предавања и упознаје студенте са њима.

Надлежни за обезбеђење овог дела наставног процеса су директор и помоћник директора за наставу.

Комисија за самовредновање прикупља информације о наставном процесу, обрађује и анализира податке, у складу са *Правилником*, оцењује квалитет и сачињава извештај који подноси НВ-у на основу Анкета студената о оцени студијског програма, Анкета студената о педагошким квалитетима наставника и сарадника, Анкета студената са упитником о квалитету наставног процеса ([Прилог 5.1](#)), на основу којих је извршена евалуација квалитета наставног процеса.

Спроведена евалуација наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника указује следеће:

▪ *Организација наставе* – настава је редовна и добро организована, критеријуми за проверу знања су јасни, обезбеђена је адекватна литература и потребна опрема за наставу, доступни су наставни материјали и потребне информације на сајту Академије;

▪ *Садржај наставног предмета* – садржај наставног предмета је релевантан и актуелан, обим

добијених информација је довољан, наставне теме садрже примере из праксе;

- *Наставник* – наставници обрађују планирану наставну материју, излажу јасно и разумљиво, наводећи примере из праксе, поступају професионално и имају коректан однос са студентима, доступни су и одржавају консултације;

- *Сарадник* – сарадници обрађују планирану наставну материју, која прати активна предавања, излажу је јасно и разумљиво уз навођење примера из праксе, поступају професионално и имају коректан однос са студентима, доступни су и одржавају консултације.

- Наставници и сарадници током извођења вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. У питању је стандард који лежи у самим темељима академске културе.

- У претходном периоду, у току претходне три школске године извештаји Наставно научног већу у вези стандарда 5 нису били негативни и није било потребе за предузимањем корективних мера.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

У оквиру стандарда 5 методом *SWOT* анализе, анализирају се и квантитативно оцењују неки од следећих елемената: компетентност наставника и сарадника; доступност информација о терминима и плановима реализације наставе; интерактивно учешће студената у наставном процесу; доступност података о плану студијских програма и распореду наставе; избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења; систематско праћење квалитета наставе и корективне мере.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
Strengths (Снаге)	Opportunities (Могућности)
<ul style="list-style-type: none"> - Редовна информисаност студената о свим сегментима наставе. +++ - Информације о студијском програму, плану и распореду наставе доступне су на интернет страници Академије. +++ - Доступност и редовно ажурирање информација о плановима реализације наставе и терминима (распореду) одржавања наставе. +++ - Примена савремених наставних метода усклађених са захтевима исхода учења. +++ - Спровођење систематског праћења квалитета наставе/наставног процеса и предузимање корективних мера. ++ - Прописаност примене корективних мера у циљу побољшања квалитета наставе. ++ - Регуларност одржавања активне и практичне наставе, као и поштовање предвиђених термина за колоквијуме, испите и остале облике провере знања. +++ - Компетентност и искуство наставника и сарадника у образовном раду. ++ - Наставници и сарадници у процесу избора у звање на одређено време периодично доказују 	<ul style="list-style-type: none"> - Иако су методе наставе у највећој мери прилагођене исходима учења, даљом анализом овог аспекта квалитета наставе могуће је постићи још већу усаглашеност. ++ - Могућност даљег едуковања наставника и сарадника и мотивисања за коришћење савремених метода у наставном процесу, првенствено интерактивних и креативних метода. +++ - Развијање облика, метода наставе базираних на савременим технологијама. ++ - Јавно објављивање резултата вредновања и начина реализације наставе на појединим предметима. ++ - Унапређење интернационализације у сврху побољшања квалитета наставе, размене добрих пракси, искустава и знања. +++ - Повећано учешће наставника на домаћим међународним скуповима и пројектима ради побољшања њихове компетентности. +++ - Интензивирање сарадње са другим ВШУ са којима Академија има потписане уговоре о сарадњи и погледу ангажовања наставника у допунском раду и гостујућих професора из

<p>своју професионалност. ++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Учествовање представника студената у процесу организације и евалуације квалитета наставног процеса. +++ - Интерактивно учешће студената у наставном процесу. ++ - Подаци о студијском програму доступни студентима и широј јавности. +++ - Дobar информациони систем који омогућава унапређење квалитета наставе. +++ - Висок ниво адаптивности наставног процеса у периоду ванредног стања. +++ - Примена наставних метода усклађених са захтевима исхода учења. +++ 	<p>иностранства. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ангажовање еминентних стручњака из праксе који имају остварене врхунске резултате у пословање у својству предавача ван радног односа на Академији. +++
<p style="text-align: center;">Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољан утицај резултата евалуације на унапређење квалитета наставе. ++ - Недовољна посвећеност појединих наставника организовању ваннаставних активности са примерима из праксе ++ - Већа оријентација наставног особља на публиковању радова, него на квалитет наставе. ++ - Стиче се утисак да се при избору наставника у виша звања више вреднује научно истраживачки рад од педагошког рада. ++ - Недовољним укључивањем наставника и сарадника у научно-истраживачке пројекте ограничава се унапређење њихових компетенција. ++ - Недовољна оптерећеност неких наставника у процесу наставе. +++ - Ограничена финансијска средства за перманентно педагошко и научно усавршавање. +++ 	<p style="text-align: center;">Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Необјективност студената приликом анкетања, као и попуњавање анкета од стране студената који нису редовно присуствовали настави. ++ - Непостојање транспарентног начина квалитета наставе осим анкетања студената. ++ - Застарелост метода наставе и неспремност дела наставника за иновације. +++

Процена испуњености Стандарда 5

Стандард је испуњен у целини. Полазне претпоставке односа према раду су висок професионални морал наставника и одговорност студената. План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са законским нормама, потребама и могућностима студената, као и потребама студијског програма. Академија на својим огласним таблама, као и на интернет страни, објављује информације о распореду наставе пре почетка семестра и распореду испита. Детаљне информације о акредитованим студијским програмима и свим предметима студијских програма налазе се на интернет страни Академије. Садржаји курикулума као и наставне методе за њихову примену одговарају постизању циљева одговарајућих исхода учења. Примена распоред наставе и испита се контролише пре свега кроз јавност рада, али и путем студентских анкета.

Предлози за побољшање и планиране мере

- 1) Промовисање организационе културе подизања квалитета код свих субјеката који учествују у реализацији наставног процеса;
- 2) Организовати редовне састанке и округле столове са представницима студената у циљу идентификовања потребе и начина за унапређење квалитета наставног процеса;
- 3) Регуларно спроводити детаљну анализу анкета студената о квалитету наставног процеса и вршити корекције наставног процеса у складу са оправданим примедбама студената;
- 4) Подстицати и стимулисати студенте да се што активније укључују у наставни процес кроз редовно присуство и активно учешће у настави и вежбама, израду домаћих задатака, учешће у дискусијама, израду семинарских радова и презентација, практичну реализацију пројектних задатака итд.
- 5) Обезбедити адекватну и појачану контролу присуства студената настави, а у складу са могућностима Академије омогућити електронску контролу присуства настави;
- 6) Написати приручнике/практикуме за вежбе за све предмете;
- 7) Направити униформне моделе за презентацију предавања;
- 8) Омогућити допунску помоћ у савладавању градива мање успешним студентима;
- 9) Организовати додатну едукацију наставног особља о интерактивним облицима наставе и вештини комуникације;
- 10) Потребно је да сваки наставник, односно сарадник критички преиспита властити постојећи метод извођења наставе предавања, односно вежби у оквиру свог предмета, посебно са становишта начина презентовања наставе;
- 11) На основу добијених резултата организовати семинар о методици наставе;
- 12) Наставнике треба додатно мотивисати да унапређују педагошке и научне компетенције;
- 13) Планом рада за наредну школску годину предвидети већи број предавања-радионица које изводе стручњаци из праксе и предметни професори.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Упутства за примену стандарда 6:

- 6.1 Високошколска установа у своје раду остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада.
- 6.2 Високошколска установа перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте.
- 6.3 Високошколска установа систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника.
- 6.4 Садржај и резултати научних, истраживачких, уметничких и стручних активности високошколске установе усклађени су са стратешким циљем саме Академије, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.
- 6.5 Знања до којих високошколска установа долази спровођењем одређених научних, истраживачких, уметничких и професионалних активности активно се укључују у постојећи наставни процес.
- 6.6 Високошколска установа подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким, уметничким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога рада.
- 6.7 Високошколска установа обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима.

Опис тренутне ситуације

6.1. Постојећа организација, структура и ресурси за реализацију научноистраживачког рада одговарају нормативима.

Академија је остварила циљеве и испунила захтеве постављене Стандардом 6, будући да на основу Закона о науци и истраживањима из 2019.године (<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2019/07/Zakon-o-nauci.pdf>) чл. 18 и 21, високе школе академских студија немају право да поднесу захтев за акредитацију научно-истраживачке делатности, самим тим не испуњавају формалне услове за подношење захтева за акредитацију научно-истраживачке делатности.

Поред реализације основних и мастер академских студија, Академија планира, осмишљава и развија научно истраживачки рад. Знања до којих се долази кроз научно-истраживачки рад укључују се у наставни процес.

Садржај и резултати научноистраживачког рада Академије су усклађени са мисијом и визијом Академије, трогодишњим програмом и планом научноистраживачког рада као и Законом о науци и истраживањима и Европским стандардима и стандардима обезбеђења квалитета.

У претходним годинама је публикован значајан број научних публикација у виду монографија, научних радова објављених у међународним и националним часописима и зборницима радова и др. Просечан број публикација по истраживачу је по областима неуједначен, али треба истаћи да је у појединим областима објављено више радова, што указује на потребу да и у наредном периоду ове области још више развијају како би се оформио кадар конкурентан у истраживачком и образовном простору.

Знатан број наставника има искуства у руководством научних друштава како у земљи, тако и у иностранству, као и учешће у уређивачким одборима домаћих и међународних часописа.

Подаци показују да су резултати научноистраживачког рада Академије усклађени са циљевима високошколске установе и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања. Академија ће и даље подстицати и обезбеђивати услове, у складу са могућностима, наставном особљу да се активно бави научноистраживачким и стручним радом и објављивати резултате тог рада.

Академија ће се и даље залагати за развој међународне сарадње, научно-истраживачког подмлатка, информационог система, простора и опреме за научно-истраживачки и стручни рад, издавање монографија, зборника, организовање научних скупова, набавку научне и стручне литературе, итд.

Академија прати и подстиче младе и надарене да се баве научноистраживачким и радом.

6.2. На Академији се у оквиру Годишњег плана рада, усваја Годишњи програм научноистраживачке делатности, усклађен са Планом рада научноистраживачке јединице и Програмом рада научноистраживачког центра. Наведено иде у прилог чињеници да је одређивање истраживачких стратегија и циљева у складу са стратешком оријентацијом Академије и националном стратегијом.

6.3. Академија ће научноистраживачки рад организовати у оквиру пројеката које финансирају директни корисници истраживања (привредне организације, локалне самоуправе итд.), међународних научноистраживачких и стручних пројеката (Еразмус пројекти, Темпус пројекти, пројекти билатералне сарадње итд.) и самосталног истраживачког рада наставника и сарадника. Наставници и сарадници запослени на Академији су аутори значајног броја научних публикација.

6.4. Академија води евиденцију о наставницима и сарадницима, учесницима у домаћим научноистраживачким пројектима и међународним пројектима. Појединачно ангажовање наставника и сарадника у оквиру научноистраживачких пројеката приказано је у [Табели 6.2.](#)

Наставници и сарадници учествују у реализацији више домаћих и међународних пројеката са високошколским установама и привредом, ангажовани су као истраживачи, консултанци на изради стратегија као и у различитим радним и стручним националним и међународним телима.

6.5. Резултате истраживања наставника и сарадника као аутора научних публикација Академија интегрише у наставне програме основних и мастер академских студија чиме је обезбеђена интегрисаност резултата истраживања у наставне програме академских студија.

6.6. Академија потврђује да се за избор у звање наставника критеријуми који се односе на научноистраживачки рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање.

6.7. Академија обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима, према Правилнику о издавачкој делатности и другим правним актима Академије.

6.8. Академија потврђује примером да се избор у звање наставника и критеријуми које се односе на научноистраживачки и стручни рад доследно примењују и да су у складу са препоруком Националног савета за високо образовање (Прилог 7.1.а. Правилник о избору у звање)

6.9. Академија нема студијски програм докторских студија (избор и именовање наставника и ментора на студијским програмима докторских студија).

6.10. Академија нема студијски програм докторских студија (критеријуми који дефинишу избор наставника и ментора на докторским студијама са условима других Високошколских установа из одговарајућег научног поља).

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Усвојен програм развоја научноистраживачког рада наставног особља и подмлатка Академије ++ – Постојање процедура за праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника ++ – Подстицање наставника и сарадника на усавршавање ++ – Одређени број наставника и сарадника укључен је у реализацији научно-истраживачких и стручних пројеката ++ – Вредновање научно - истраживачких способности наставника и сарадника при изборима у звања +++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Учешће наставника и сарадника на домаћим и међународним научним конференцијама +++ – Учешће наставника и сарадника на домаћим и међународним пројектима ++ – Побољшање процедуре реализације конкурса и јединствених образаца у поступку пријаве кандидата за избор у звања ++ – Финансијско подстицање наставника за објављивање научних публикација у домаћим и иностраним научним часописима. Посебно у часописима који се налазе на СЦИ- листи. – Стварање веће материјалне базе за ++ усавршавање наставника и сарадника ++ – Ангажовање студената са мастер студија +++ – Повећање међународне сарадње са високообразовним Академијама у земљи и иностранству и учешћа на домаћим и међународним пројектима ++ – Повећање сарадње са привредним организацијама, локалним самоуправама итд. као директним корисницима потенцијалних пројеката које финансирају директни корисници истраживања +++ – Имплементација научно-истраживачких резултата пројеката у наставни процес – Повећавање ангажовања наставника и сарадника који учествују у међународним научним пројектима +++ – Ангажовање младог кадра, пре свега најбољих студената на докторским и мастер академским студијама и стварање услова за њихов научно- истраживачки рад +++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Недовољна примена успостављеног система праћења научно-истраживачких резултата наставника и сарадника +++ – Незаинтересованост појединих наставника да побољшају своје научно-истраживачке референце +++ – Провера оствареног научно-истраживачког рада се врши углавном приликом избора у звања наставника и сарадника ++ – Не постоји на нивоу високообразовног система земље дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка ++ 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Формална примена критеријума за избор у звања наставника и сарадника +++ – Неспремност многих наставника на промене ++ – Неспремност Академије да изврши селекцију кадровског потенцијала ++ – Неадекватна заинтересованост наставника и младих кадрова за научно-истраживачки рад ++ – Занемаривање значаја повезивања резултата пројеката у наставни процес ++ – Само формално прихватање резултата

<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна примена резултата пројеката у наставном процесу++ - Одређени број наставника и сарадника Академија нису укључени у научно-истраживачке пројекте +++ - Превише високи критеријуми уза добијање научних пројеката који се финансирају из средстава из буџета РС++ 	<ul style="list-style-type: none"> студентског вредновања ++ - Недовољна заинтересованост наставника и сарадника за истраживачки рад као обезбеђење финансијских средстава за истраживачки рад наставника и сарадника Академије +++ - Повећање минималних критеријума НСВО за избор у звање наставника и сарадника ++ - Повећање минималних критеријума НСВО за акредитацију Академије као научно-истраживачке организације ++
---	--

Процена испуњености Стандарда 6

Академија је у највећој мери испунила захтеве Стандарда 6, усвајањем *Стратегије обезбеђења квалитета* која садржи све захтеване елементе Стандардом 6. Стратегију је усвојио Савет и јавно је доступна на интернет страници Академије свим заинтересованим странама. На основу бројних анализа које су рађене и изнете у овом Извештају, руководство Академије је предузело више мера и радњи у циљу испуњења општих и посебних циљева изнетих у Стратегији обезбеђења квалитета, али и ради реализације нормативног оквира којим се уређује посматрана област у земљи.

Предлози за побољшање и планиране мере

1. Повећати број научних радова публикованих у међународним научним часописима, посебно на СЦИ и ССЦИ индексираним листама;
3. Константно повећавати број наставника и сарадника који учествују у међународним пројектима и пројектима које финансира Министарство просвете и науке;
4. Подстицати студенте мастер студија да се баве научноистраживачким радом и суфинансирати њихово учешће на студентским конгресима и студентским разменама у иностранству;
5. Унапредити постојеће и развити нове правце истраживања и развијања нових научно-истраживачких пројеката са високообразовним институцијама и другим организацијама у земљи и иностранству;
6. Проширити обим и повећати квалитет истраживања кроз повећање истраживачког капацитета наставника и сарадника;
7. Интензивирати активности на објављивању часописа *Academia* у следећој години у категорији М54;
8. Интензивније користити информационе технологије у научноистраживачке сврхе.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у **текућим домаћим и међународним пројектима**

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата на Академији у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких

результата.

Табела 6.4. Списак SCI/ ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период.
(Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. ~~Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године~~

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у Академији чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. ~~Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.~~

Прилог 6.1. ~~Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко истраживачком раду.~~

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Упутства за примену стандарда 7:

- 7.1 *Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања.*
- 7.2 *Високошколска установа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника.*
- 7.3 *Високошколска установа систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника.*
- 7.4 *Високошколска установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.*
- 7.5 *Високошколска установа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним, уметничким и стручним скуповима.*
- 7.6 *Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.*
- 7.7 *Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника.*

Опис тренутне ситуације

7.1. Утврђеност, јавност и доступност поступка и услова за избор наставника и сарадника предмет су периодичне провере и усавршавања.

Академија је у складу са Законом о високом образовању утврдила јасне услове за избор у звања наставника и сарадника Правилником о избору у звање ([Прилог 7.1](#)). Поступак и услови избора наставника и сарадника унапред су утврђени и доступни оцени стручне и шире јавности. Правилник је у складу са позитивно-правним прописима и предлогом критеријума Националног савета за високо образовање (у даљем тексту: НСВО).

Минимални ниво квалитета елемената је поштовање одредби закона и Статута о избору наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа, као и доступност стручној и широј јавности свих информација везаних за поступак и услове избора.

Овај поступак и услови, предмет периодичне провере и усавршавања, су испуњени у оквиру Правилника о избору у звање.

Комисија за самовредновање овај елемент стандарда квалитета током годишњих самовредновања оцењује на основу: увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике, доступности и видљивости на сајту Академије биографија и библиографија наставника, асистената и сарадника у настави, поштовања одредби закона и Статута при избору наставника и сарадника у звања и при заснивању радног односа, доступности стручној и широј јавности свих информација везаних за поступак и услове избора, као и испуњености критеријума (минимално 5 референтних радова) за избор наставника у звање предавача, варадног и редовног професора, наставника страног језика на основу чега је у све три године оцењен ниво испуњености овог елемента стандарда квалитета: квалитет задовољава у потпуности.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у поступку вредновања услова професионалног напредовања, као и у самом поступку напредовања наставника.

7.2. Високошколска установа се, при оцени научне и педагошке активности наставника и сарадника, придржава прописаних поступака и услови путем којих оцењује научну, односно уметничку и педагошку активност наставника и сарадника.

Академија се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава поступака и услова путем којих оцењује научно стручну и педагошку активност наставника и сарадника, а који су прописани одредбама члана 65. става 8. Закона о високом образовању и аката Академије којима се предвиђа минимални ниво квалитета елемената - позитивна оцена о научно-стручној и педагошкој активности наставника и сарадника.

Комисија за самовредновање је овај елемент стандарда квалитета оценила на основу увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике на основу којих је констатовала да су сви наставници и сарадници испуњавали минимални ниво квалитета, у погледу оцене о научно-стручној и педагошкој активности наставника и сарадника, па је генерално оценила ниво испуњености овог елемента да квалитет задовољава у потпуности.

7.3. Високошколска установа систематски прати, оцењује и подстиче научну, односно уметничку и педагошку активност наставника и сарадника.

Академија систематски прати, оцењује и подстиче научно-стручну и педагошку активност наставника и сарадника. Академија при избору и унапређењу наставно-научног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима радног, привредног и друштвеног живота. Сходно чл. 15 *Правилника* - Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој и провером квалитета њиховог рада у настави. При унапређењу наставника и сарадника посебно треба да се вреднују његове педагошке способности. Свој став дају и студенти.

Најважније активности које су усмерене на подизање нивоа научне компетенције и општег научно-истраживачког потенцијала Академије јесу:

- подршка наставницима и сарадницима за учешће на домаћим и међународним научним и стручним конференцијама;
- јавно публикување резултата научноистраживачког рада у домаћим и међународним часописима;
- публикување радова на SSCI листи и у часописима који су према категоризацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја високо ранжирани (M20 и M50);
- публикување монографија и уџбеника;
- публикување радова у зборницима међународних (M30) и домаћих научних скупова (M60);
- појачано и систематско ангажовање наставног особља на изради научноистраживачких пројеката и активности на проширењу научноистраживачких капацитета.

Академија подстиче стицање активних и стручних компетенција наставника и сарадника, у оквиру Академије, омогућавајући им учешће на међународним конференцијама које се одржавају у континуитету, пружањем могућности учествовања на научно-истраживачким пројектима и објављивању научних радова.

Комисија за самовредновање је овај елемент стандарда квалитета током самовредновања оцењивала на основу увида у Конкурсну документацију за наставнике и сараднике пре склапања уговора, као и Извештаја о избору у звања којим је приказано задовољење критеријума за избор у виша наставничка звања. За вредновање наставника и сарадника примењује се [Правилник о избору у звања](#).

Академија поклања пажњу развоју кадрова и дугорочном обезбеђењу предуслова и прилика за обезбеђење наставног кадра, посебно из реда студената које Академија образује. Академија планира развој кадрова и развој људских ресурса.

План кадрова предвиђен је у оквиру годишњих планова рада Академије којима се предвиђа повећање броја запослених наставника у циљу обезбеђивања квалитетног наставног кадра. Планирање обезбеђења кадрова обухвата идентификовање потреба кадрова и начин њиховог обезбеђења, уз претходну анализу расположивог кадра за наредну школску годину, и при чему се узима у обзир одлазак наставника у пензију по основу година стажа или старости, одлазак наставника на друге високошколске Академије, могућност ангажовања наставника са других високошколских установа, анализирају се захтеви за одобравање сагласности за ангажовање који су у пуном или непуну радном односу, на другим високошколским установама, промене процента ангажовања наставника са непуним радним односом и др. Након тога израђује се План ангажовања наставника и сарадника за наредну школску годину. На основу евидентираних потребе за наставницима, односно сарадницима из одређене уже научне области, благовремено се расписује конкурс.

Академија планира развој кадрова идентификујући потребу за едукацијом кадрова при чему су у фокусу млади и новопримљени кадрови за које се организује едукација на принципу „едукација едукатора“ коју држе старији и искусни наставници на различите теме. Поред наведеног, идентификује се у којим ужим научним областима постоје потребе за даљим образовањем кадрова, на основу којих се одређује додела подстицаја за усмереним усавршавањем кадрова (кроз редовно школовање на докторским студијама или кроз друге видове образовања).

Процеси именовања и избора у звања наставника и сарадника транспарентно су регулисани и документовани.

Поступак за избор наставника и сарадника у звања спроводе Комисије за самовредновање за избор у звање, НВ и д.

Потребу за избором наставника и сарадника у звања и заснивање радног односа утврђује директор, који расписује конкурс у складу са Законом и Статутом и директор.

У складу [Правилником о избору у звања](#) директор образује Комисију за избор у звање чији је задатак, да:

- на основу анализе документације и научно истраживачких резултата кандидата утврде да ли пријављени кандидати по конкурсу испуњавају услове за избор у звање наставника и сарадника,
- припреме реферате и сажетке реферата о пријављеним кандидатима,
- у извештају рангирају пријављене кандидате по обавезним и изборним условима.

По правилу, Комисија за избор у звање у свом реферату предлаже за избор у звање и заснивање радног односа прворангираног кандидата.

НВ на основу реферата Комисије за избор у звање врши избор наставника и сарадника у звања.

Надлежни за периодичне провере и усавршавања наведених активности, у смислу унапређења или усклађивања поступка и услова у складу са изменама законске регулативе, на Академији су секретар и директор Академије.

Планирање развоја људских ресурса обухвата идентификовање потреба Академије у вези развоја људских ресурса, наставног и ненаставног особља, као и обезбеђење предуслова и прилика за континуирану едукацију.

7.4 Високошколска установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и

њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.

Академија спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка као и различите врсте усавршавања. Ову политику доноси Наставно веће на предлог директора на период од 5 година. Квалитетна селекција младих кадрова спроводи се пажљивим избором на основу јавног конкурса, праћењем и провером њиховог научно-стручног и педагошког рада. Напредак младих кадрова условљен је квалитетом научно-стручног и педагошког рада, као и квалитетом стручног усавршавања кроз разне облике усавршавања (учешће на научно-стручним скуповима у земљи и иностранству, као и објављене монографије, уџбеници и др.) Минимални ниво квалитета представља позитивна оцена о научно-стручном и педагошком раду младих кадрова.

Комисија за самовредновање у годишњим извештајима оцењује допринос научно-стручном и педагошком раду младих кадрова на бази разговора са директором. Студенти који су остварили просечну оцену изнад 8, на првој и другој години студија, и показују смисао за наставни рад могу се на предлог помоћника директора, укључити у наставу као демонстратори. Уколико покажу добре резултате, бивају ангажовани у радном односу као сарадници у настави, као студенти мастер студија, а затим и асистенти уколико наставе школовање на докторским студијама на неком од Универзитета у земљи или иностранству.

7.6 Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

Академија вреднује повезаност рада наставног и стручног кадра у области образовања са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

7.7 Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника.

Академија при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника. Педагошка активност наставника и сарадника ангажованих на предметима студијских програма вреднују се путем спровођења анкета у току школске године. Комисија за самовредновање анализира податке и саопштава их Наставном већу. Педагошка активност везује се и за ангажовање наставника у писању и објави уџбеника и практикума.

Анализа и процена ситуације

Академија у складу са Законом о високом образовању, Минималним критеријумима НСВО за стицање звања наставника и сарадника, Правилником о избору у звање и другим општим актима Академије ангажује компетентан наставни кадар, на свим предметима свих студијских програма који се реализују на Академији, што се може видети из Књиге наставника, из које је евидентно да наставници имају минимум 5 референци који их чине референтним за реализацију наставе на предметима на којима су распоређени.

Академија обезбеђује квалитет наставника и сарадника њиховим пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој и провером квалитета њиховог рада

у настави.

У складу са Правилником, Академија редовно спроводи праћење и евалуацију квалитета и компетентности наставног кадра.

Академија остварује циљеве и испуњава захтеве постављене Стандардом 7, будући да су:

- поступак и услови за избор наставника и сарадника унапред утврђени, јавни и доступни оцени стручне и шире јавности;
- у складу су са позитивним законским прописима и општим актима Академије;
- поступак и услови за избор наставника и сарадника предмет су периодичне провере и усавршавања;
- приликом избора наставника и сарадника у звања Академија се придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује њихову научну, истраживачку и педагошку активност;
- спроводи се дугорочна политика селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка;
- наставницима и сарадницима је обезбеђена перманентна едукација и усавршавање и учешће на научним и стручним скуповима;
- при избору и унапређењу наставно-научног кадра посебно се вреднују педагошке способности наставника и сарадника при чему се уважавају препоручени критеријуми Националног савета за високо образовање.

Анализа и евалуација квалитета научних, истраживачких и педагошких компетенција наставника и сарадника на Академији указује на задовољавајући ниво када је у питању педагошки рад наставника и сарадника. Увидом у анкете студената може се, такође, закључити да су оцене наставника и сарадника на задовољавајућем нивоу.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

У оквиру Стандарда 7 методом SWOT анализе Академија анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената: јавност поступка избора наставника и сарадника; усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање; систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника; дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка; перманентна едукација и усавршавања наставника и сарадника; повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди; вредновање педагошких способности; вредновање истраживачких способности и уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника.

Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, могућности и претњи. Сви чланови Наставног већа и ненаставно особље су пружили допринос процењујући значај наведених елемената SWOT анализе на обезбеђење квалитета рада Академије.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none">- Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника кроз редовно анкетирање. ++- Квалитетан наставни кадар са одговарајућим референцама. +++- Доследна примена процедура и поступака приликом запошљавања и напредовања	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none">- Перманентне едукације и усавршавања наставника. ++- Укључивање свршених студената Академије у наставу као сарадника у настави или асистената. +++- Побољшање финансијских услова за научноистраживачки рад. ++

<p>наставног кадра. +++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Транспарентност конкурса за заснивање радног односа. +++ - Јавност поступка и услова за избор у звања наставника и сарадника. +++ - Процедура поступка је дефинисана и усаглашена са минималним критеријума за избор у звања наставника и сарадника прописаним од Националног савета за високо образовање. +++ - Стални тренд пораста компетенција наставника, повећан број публикованих радова у референтним часописима и повећано учешће у реализацији пројеката. +++ - Педагошке способности наставног особља се вреднују приликом избора и реизбора у звања +++ - Постојање процедура за праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника. ++ - Вредновање научно-истраживачких и педагошких способности наставника и сарадника приликом избора у звања ++ - Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка. +++ - Ангажовање гостујућих професора са Високошколских установа у иностранству + - Квалитетна селекција наставног кадра из редова најбољих студената Академије ++ - Повећано ангажовање наставника и сарадника у међународним пројектима. ++ - Стипендирање студената који студирају на Академији и асистената који студирају на докторским студијама других ВШУ са оствареним просечним оценама преко 8. +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Усавршавање наставника и сарадника у земљи и иностранству. ++ - Повећање броја гостујућих професора из иностранства. ++ - Непостојање процедура за систематско праћење педагошких и истраживачких и стручних активности наставника и сарадника. ++ - Обезбедити учешће студената у дискусијама о квалитету појединих предавања. +++ - Интензивирање сарадње са другим ВШУ са којима Академија има потписане уговоре о сарадњи и погледу ангажовања наставника у допунском раду и гостујућих професора из иностранства. +++ - Ангажовање еминентних стручњака из праксе који имају остварене врхунске резултате у пословању у својству предавача ван радног односа на Академији. +++
<p style="text-align: center;">Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Приметна флукуација наставника са квалитетним научно-истраживачким референцама и искуством што директно утиче на квалитет наставе на нивоу Академије. +++ - Незаинтересованост јавности за увид у референце наставника. + - Непостојање системског праћења и подстицања педагошких и истраживачких стручних активности наставника и сарадника. +++ - Ограничена финансијска средства за перманентно педагошко и научно усавршавање. +++ - Недовољна примена резултата пројеката у наставном процесу. ++ - Формално приступање студената у процесу уважавања мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника. ++ - Стиче се утисак да се при избору наставника у виша звања више вреднује научно истраживачки рад од педагошког рада. ++ 	<p style="text-align: center;">Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Непостојање континуиране едукације наставника и сарадника за примену иновативних метода наставе. ++ - Опасност да најуспешнији студенти (у погледу просечне оцене током студија) који студије завршавају на Академији, а који испуњавају критеријуме за избор у звања сарадника и њихово ангажовање у наставним активностима Академије на пословима сарадника (асистента или сарадника у настави), имају друге планове или амбиције. +++ - Недоступност буџетских средстава за финансирање научно-истраживачког рада наставника и сарадника на високообразовним Академијама у приватном власништву што се негативно одражава на њихову компетентност. +++ - Могуће промене у захтевима ресорног Министарства у погледу повећања критеријума за изборе у звања наставника и сарадника +++

<ul style="list-style-type: none"> - Занемаривање значаја укључивања резултата пројеката у наставни процес. ++ - Необјективност процене студената о вредновању педагошких способности наставника и сарадника. ++ - Недовољним укључивањем наставника и сарадника у научно-истраживачке пројекте ограничава се унапређење њихових компетенција. ++ - Недовољна оптерећеност неких наставника у процесу наставе. +++ - Недовољно ангажовање свих наставника у домаћим и иностраним пројектима. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Тенденција надлежног Министарства у правцу потенцирања на научном, а мање на педагошком квалитету рада наставника и сарадника. +++ - Необјективност студената приликом анкетирања, као и попуњавање анкета од стране студената који нису редовно присуствовали настави. ++ - Непостојање другог транспарентног начина контроле квалитета наставника осим анкетирања студената. ++
--	---

Предлози за побољшање и планиране мере

- 1) Пружити подршку и стимулирати наставнике за учешће у пројектима, посебно међународним пројектима.
- 2) Наставници и сарадници треба да интензивирају своје присуство на научним мрежама попут *Google scholar-a*, *Rreserach Gate-a* и сл.
- 3) Поред досадашњег праћења педагошког рада наставника потребно је унапредити стандардизоване извештаје о раду наставника и сарадника и дефинисати једноставну процедуру за праћење напредовања наставног кадра и потреба Академије, ради благовременог располагања подацима за акредитацију нових студијских програма и за процес поновне акредитације.
- 4) У континуитету поклањати већу пажњу усавршавању педагошких компетенција наставника и сарадника и истрајати на обезбеђивању адекватних услова за научно-истраживачки рад.
- 5) За најбоље оцењене наставнике и сараднике издвојити средства за куповину стручне литературе.
- 6) У циљу поспешења дугорочне политике селекције наставничког подмлатка из реда постојећих студената завршне године, предузети адекватне мере које би се састојале у томе да се уведе редовна пракса да се непосредно пред крај школске године обави разговор са студентима који имају висок просек, и да им се том приликом предоче могућности и услови евентуалног њиховог ангажовања у настави.
- 7) Континуирано наставити са процесом подмлађивања наставничког кадра пријемом нових сарадника и избором сарадника који су докторирали у наставничка звања.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у

високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Упутства за примену стандарда 8:

- 8.1 Високошколска установа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама.
- 8.2 При селекцији студената за упис, високошколска установа вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом.
- 8.3 Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, бојакоже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.
- 8.4 Високошколска установа развија и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе.
- 8.5 Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура.
- 8.6 Високошколска установа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање.
- 8.7 Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.
- 8.8 Високошколска установа обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту).
- 8.9 Високошколска установа систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.
- 8.10 Високошколска установа систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању.
- 8.11 Високошколска установа омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом.

Опис тренутне ситуације

Квалитет студената обезбеђује се селекцијом студената приликом уписа на одговарајући студијски програм, перманентним праћењем њихове активности током студија, тј. континуираном провером знања - оцењивањем и анализирањем напредовања студената током сваке године студија, као и предузимањем потребних мера за побољшање ефикасности студирања, кроз улагање у стварање просторних капацитета, што квалитетнијег наставничког кадра, савремене опреме и учила. Стандарди за обезбеђење квалитета студената прецизније су утврђени Законом о високом образовању, Статутом и правилницима Академије и одговарајућим процедурама за обезбеђење квалитета њеног рада.

За праћење квалитета студената одговорни су сви наставници и сарадници Академије предвођени директором и помоћником директора за наставу, Комисија за самовредновање и Службе за студентска питања. Квалитет студената подразумева праћење више елемената квалитета, с тим да је за сваки елемент прописан минимални ниво квалитета и поступак обезбеђења и контроле.

8.1. Обезбеђење релевантних информација

Академија благовремено информише потенцијалне студенте, као и све студенте Академије пружајући им релевантне информације повезане са студијским програмима. Ове информације се презентују у писаним материјалима и на интернет страници Академије, у оквиру Информатора и других садржаја, при чему се наводе стратегија обезбеђења квалитета, основни задаци и циљеви, опис студијског програма и опис садржаја предмета, очекивани образовни исходи, списак наставника и сарадника са референцама, услови уписа и преноса ЕСПБ бодова, трајање студија, висине школарине, и др. Академиј сваке године спроводи промоцију Академије и студијских програма путем медија, презентацијом на нивоу средњих школа, учешћем на Сајмовима образовања. Академија, у јуну и септембру, током уписних рокова организује „дане отворених врата“ када будући студенти могу обићи просторије Академије, обавити разговоре са неким од професора у вези са студијским програмима и обавити разговоре са неким од чланова Студентског парламента како би сазнали о њиховим искуствима током студија и студенском животу на Академије.

8.2. Вредновање резултата при упису студената

Услови за упис студената се не мењају и унапред су познати и јавни (налазе се на веб страници Академије и у Информатору за упис).

Академије расписује конкурс за упис на студије, сходно члану 56. Статута и члану 11. Правилника о упису студената на основне и мастер академске студије. Поступак уписа спроводи *Комисија за упис*, коју именује директор својом одлуком ([Прилог 8.4.](#)). Конкурс садржи: број студената, услове за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед, документа потребна за упис, као и висину школарине коју плаћају студенти. Број студената који уписује прву годину студијских програма у оквиру Академије је усклађен са чл. 56. Статута, утврђује се одлуком НВ-а у оквиру одобреног броја студената садржаног у дозволи за рад за одређени студијски програм.

На основу критеријума из конкурса Академија сачињава најпре прелиминарну, а потом коначну ранг листу пријављених кандидата за сваки студијски програм за који је расписан конкурс за упис студената.

Сагласно Правилникау о студијама, кандидат који је стекао одређени број ЕСПБ бодова, на студијским програмима истог нивоа и врсте студија на овој или другој високошколској установи, лице које је стекло диплому о завршеном високом образовању, односно лице које је изгубило статус студента због неуписивања школске године, на лични захтев, може се уписати на одговарајуће студије на Академије без полагања пријемног испита, а на основу признавања испита и преноса ЕСПБ бодова од стране Комисије за упис за прелазак са других Високошколских установа, коју именује НВ (Прилог 8.4)

Број уписаних студената по степенима, студијским програмима и годинама студија приказан је у [Табели 8.1.](#)

3. Једнакост и равноправност студената

У остваривању права уписа на студијски програм Академије - кандидати имају једнака права која не могу бити ограничена по основу пола, расе, брачног статуса, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, социјалног, националног или етничког порекла, постојање сензорног или моторног хендикепа и инвалидности или другом сличном основу, положају или околности.

Једнакост и равноправност студената по свим основима је загарантована, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. Оваква пракса преточена је у [Правилник о студијама](#), са критеријумима и начинима пружања подршке студентима из осетљивих друштвених група.

8.4. Обавеза праћења наставе

Академија развија критеријуме вредновања и контроле праћења наставе и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе и активног учешћа у настави. Сваки наставник на првом часу упознаје студенте са важношћу присуствовања и праћења наставе, циљевима, исходима учења и обавезношћу садржаја, литературе неопходне за успешност у савладавању градива, методама извођења наставе, начином стицања бодова на предиспитним обавезама и испиту, као и о начину оцењивања студената и праћења њиховог напредовања током реализације наставе.

На сваком предмету, води се евиденција од стране предметног наставника и сарадника о присуству и активности студената на предавањима и вежбама тј. о извршавању обавеза студената из свих облика наставног рада. Редовно присуство и активно учествовање у настави, доноси студентима одређени број кредита изражених у бодовима, који се стичу у оквиру предиспитних обавеза.

Квалитет студената се вреднује, односно изражава у бодовима који се укључују у коначну оцену о савладаности предмета, на основу праћења активног учешћа у настави (редовна посета настави, активно учешће у анализи и расправи тема на предавањима и вежбама, самосталне активности или учешће у групним активностима на изради задатака, семинарских радова, и сл.).

8.5. Критеријуми, правила и процедура оцењивање студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током ангажовања у активној настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената. Критеријуми, правила и процедура оцењивања студената предвиђени су Статутом и Правилником о студијама.

На формирање оцене на испиту утиче структура укупног броја бодова које је студент остварио током наставе. Успех студената на испиту изражава се оценама, у зависности од остварених ЕСПБ бодова, а у складу са чл. 104. ст.4 Закона о високом образовању и то: од 51 до 60 поена - оцена 6 (шест), од 61 до 70 поена - оцена 7 (седам), од 71 до 80 поена - оцена 8 (осам), од 81 до 90 поена - оцена 9 (девет), од 91 до 100 поена - оцена 10 (десет).

8.6. Систематична анализа, оцена и унапређење метода и критеријума оцењивања студената по предметима

Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура, које су презентоване у Статуту и Правилнику о студијама. Академија систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знања. У циљу унапређења овог стандарда од предметних наставника се тражило да доставе предлоге овог критеријума у предлозима иновираних силабуса.

У складу са Правилником о студијама и Статутом задатак наставника је да систематично анализирају, оцењују и унапређују методе и критеријуме оцењивања студената по предметима које су држали у том семестру и да по њиховом завршетку укључујући и припадајуће испитне рокове, помоћнику директора за наставу подносе

Извештај о одступању од метода оцењивања студената.

8.7 Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса

Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма.

8.8. Професионално понашање наставника

Академија обезбеђује коректно професионално понашање наставника према студентима, колегама и запосленима, у складу са Правилником и у складу са Кодексом професионалне етике Академије. Професионално понашање наставника присутно је и током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту).

8.9 Систематично праћење пролазности студената по предметима – неправилност у дистрибуцији оцена

Академије систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће корективне мере у случају сувише ниске или високе пролазности или других неправилности у оцењивању, неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена) у дужем периоду.

8.10. Систематично праћење пролазности студената

Академије систематично прати и проверава пролазност студената по предметима на студијским програмима, по годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Систематично праћење пролазности студената на испитима по предметима, програмима и годинама студија, спроводи Комисија за самовредновање.

Академија систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.

8.11. Организовање студената

Академија омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању у складу са Законом. Студентски парламент је орган преко кога студенти остварују своја права и штите интересе на Академији. Положај, делатност, организација и надлежност Студентског парламента ближе је одређен Статутом, Правилником о раду студентског парламента, у складу са Законом ([Прилог 8.5](#)). Студентски парламент: бира студенте који заступају ставове студената у стручним телима Академије; брине о организовању образовног, истраживачког и научног рада студената; предлаже мере за унапређивање студентског стандарда и и учествује у раду студентске организације.

Анализа стања

Процедуре пријема и признавања образовања и уписа студената спроводе се уз поштовање једнакости и равноправности студената по свим основама. Академија има јасно дефинисане и јавно објављене процедуре за пријем и оцењивање студената које се непрестано и доследно примењују у читавој Академији. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове приказан је у табелама у табелама.

Инфраструктура за студенте (просторија за рад Студентског парламента, библиотека, студентска служба) испуњава захтеве који важе за високошколске институције.

Учешће студената у процени услова и организације студијских програма је обезбеђено. Студенти савладавају студијске програме полагањем испита, чиме стичу одређени број ЕСПБ бодова. Бодови се додељују након успешно савладаног сваког појединачног предмета, обавезног и изборног, и репрезентују целокупан рад студента (активности на предавању, активности на вежбама, практични радови, пројекти, предиспитне обавезе, испити). Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе, а вредновање постигнућа изражава поенима. Начин стицања поена непосредно зависи од природе програмских садржаја и очекиваних исхода сваког наставног предмета понаособ. Вредновање постигнућа студента засновано је на укупном броју поена које је студент стекао, а према квалитету усвојених знања, стечених разумевања, постигнуте овладаности, остварене оспособљености, до компетентне спремности на самосталан израз. Академија систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.

Академија прати опхођење према студентима. Опхођење се заснива на равноправном односу у наставном и стваралачком процесу.

Стопа успешности студената, добијена на основу података у претходној школској години приказана је у табелама у прилогу.

Анализа слабости и повољних елемената - SWOT анализа

Комисија за самовредновање је на основу свих расположивих података који су прикупљени у процесу самовредновања студијских програма извршила SWOT анализу следећих елемената стандарда 8: процедуру пријема студената; једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама; рад на планирању и развоју каријере студената; доступност информација о студијама; доступност процедура и критеријума оцењивања; анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере; усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма; објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања; праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере; студентско организовање и учествовање у одлучивању.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none">- Обезбеђена је потпуна доступност података о студијским програмима, процедурама и критеријумима пријема. +++- Информације су доступне на интернет страници и огласним таблама Академије, у	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none">- Благовремено информисање потенцијалних кандидата о процедури пријема студената. +++- Унапређење поступка представљања Академије у средњим школама. ++- Обезбеђење припремне наставе за полагање

<p>медијима и Информатору.+++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Јасно је дефинисана процедура пријема студената.+++ - Пријем студената на у прву годину студија врши се на основу успеха у претходном школовању, успеха на матури и резултата пријемног испита. +++ - Статутом Академије дефинисана је једнакост и равноправност студената.+++ - Планирана је размена и усавршавање студената.++ - Процедуре и критеријуми оцењивања су јасно дефинисани.+++ - Успостављена је усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма. +++ - Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања.++ - Континуирано праћење пролазности студената по предметима и студијским програмима и примена корективних мера. +++ - Студентима је омогућен сваки облик студентског организовања и учешћа у одлучивању у складу са Законом о високом образовању и Статутом Академије. +++ - Стипендирају се и награђују најбољи студенти. +++ 	<p>пријемног испита.++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стална измена, допуна и осавремењавање садржаја студијских програма.++ - Побољшање услова за рад студената.++ - Обезбеђивање услова за студенте са посебним потребама. ++ - Институционално јачање органа и тела Академије у домену развоја каријере студената.++ - Иновирање и побољшање процедура и критеријума оцењивања. ++ - Стимулисање најбоље оцењених наставника у студентском вредновању.++ - Мотивисати студенте за веће учешће у оцењивању педагошког рада наставника и сарадника кроз упитнике, разговоре са помоћником за за наставу и радом у оквиру Комисије за самовредновање.++
<p style="text-align: center;">Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољно коришћење процедура систематичног праћења пролазности и оцена по предметима.++ - Ажурирање интернет странице Академије понекада може изазвати конфузију.+ - Различити приступи наставника у оцењивању студената.++ - Недовољна заинтересованост наставника за резултате пролазности студената.+ - Незаинтересованост једног броја студената за рад у оквиру Студентског парламента.++ 	<p style="text-align: center;">Threats (Претње)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Опадање нивоа предзнања које студенти доносе из средње школе. ++ - Недовољна активност Студентског парламента.++ - Недовољна финансијска средства за побољшање услова студирања.+ - Снижавање критеријума при упису може довести до пада квалитета дипломираних студената.+ - Незаинтересованост студента за студијске програме ++ - Пасивност студената у наставном процесу. + - Општа незаинтересованост студената за активно укључивање у активности Академије. ++

Процена испуњености стандарда 8

Из елемената квалитета студената јасно се уочава да се у оквиру студијских програма спроводе сви захтеви везани за Стандард 8. Студијски програм је усмерен и одређен за стално унапређивање квалитета својих студената, од тренутка уписа па све до дипломирања, кроз јасно дефинисане правилнике о начину студирања, вредновању рада студената и студентског организовања.

Предлози за побољшање и планиране мере

Предлози за побољшање и планиране мере ради обезбеђења и унапређења Стандарда 8 су:

1. Задужује се председник *Комисије за самовредновање* да направи програм успостављања интензивније и ефикасније сарадње са Студентским парламентом, у циљу веће инволвираности парламента у процес одлучивања, за следећу школску годину;
2. Мотивисати студенте да сами организују трибине, предавања, презентације о квалитету студија у свим областима - студијски програм, настава, квалитет техничке и ненаставне подршке, библиотечких и информатичких ресурса, управљања, рада Академије, а нарочито у погледу квалитета студирања, односно услова за живот и рад студената, и могућности за креативне ваннаставне активности студената;
3. Редовно спроводити студентско вредновање;
4. Разматрати резултате студентског вредновања и спровођење корективних мера;
5. Промовисати Академију у средствима јавног информисања, у средњим школама и на Сајму образовања, у циљу упознавања потенцијалних студената са могућностима и условима за упис на студијске програме Академије;
6. Систематски пратити и анализирати пролазности и успешности студената уписаних на студијске програме (по предметима, испитним роковима, годинама и нивоима студија);
7. Разматрање и вредновање начина оцењивања на предметима у оквиру студијских програма;
8. Разматрање и вредновање јавности и доступности унапред утврђених стандарда и критеријума за оцењивање на свим предметима.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1.](#)

Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија

[Табела 8.2.](#) Стопа успешности студената

[Табела 8.3.](#) Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

[Прилог 8.1.](#) Правилник о процедури пријема студената

[Прилог 8.2.](#) Правилник о оцењивању

[Прилог 8.3.](#) Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања,

[Прилог 8.4](#) Комисија за упис

[Прилог 8.5.](#) Подаци о Студентском парламенту

[Прилог 8.6.](#) Пролазност на испитима предмета и просечне оцене

[Прилог 8.7.](#) Конкурс за упис студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката

Упутства за примену стандарда 9:

9.1 Високошколска установа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.

9.2 Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.

9.3 Високошколска установа доноси општи акт о уџбеницима. У складу са тим општим актом, Академија систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова); уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

9.4 Високошколска установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.

9.5 Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

9.6 Високошколска установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему.

9.7 Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга.

9.8 Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује.

9.9 Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

9.10 Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад. Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање 12 часова дневно.

Опис тренутне ситуације

Академија у потпуности примењује Стандард 9. *Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса*, тако што доноси и спроводи одговарајућа акта, на основу *Правилника*.

Академија је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 9 од тачке 9.1 до тачке 9.11, а што се прецизира у даљем тексту.

а) *Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања*

Академија редовно анализира квалитет уџбеника, литературе, библиотеке и информатичке подршке. У том смислу Академија у складу са Правилником о уџбеницима посебно анализира документе и мере којима је дефинисана издавачка делатност, наставна и друга литература, утврђен минимум стандарда квалитета уџбеника и прописана обавеза провере квалитета уџбеника.

Основни циљ Академије је да обезбеди квалитетне публикације (основне уџбенике, помоћне уџбенике, практикуме, приручнике, збирке задатака, научне и стручне часописе и остале публикације од научнообразовног значаја) које ће целовито, адекватно и креативно покривати наставне предмете, чији су садржаји и исходи и структура дефинисани силабусима студијских програма. Важно је напоменути да Академија бесплатно обезбеђује студентима све уџбенике приликом уписа на сваку годину студија понаособ чији су аутори запослени или ангажовани на Академији. Поменути уџбеници у целини покривају наставни план и програм предмета.

Настава из сваког предмета је снабдевена одговарајућим уџбеницима, литературом и помоћним уџбеницима, који су садржани у силабусима наставних предмета и прихваћени од стране Наставног већа Академије, а у којима је обухваћен садржај наставног предмета. Уколико се процени да на тржишту постоји квалитетнији уџбеник у односу на литературу коју би могао да обезбеди Академија из својих извора, увек се даје предност квалитету. Уџбеници и учила су унапред познати и објављени.

Академија је ову област регулисала, у складу са важећим прописима у складу са Правилником о уџбеницима. Академија систематично прати и контролише квалитет предметног уџбеника у погледу садржаја, структуре, стила и обима. Контролу квалитета предметног уџбеника врше рецензенти и Комисија за уџбенике.

Издавање публикација се врши на основу годишњег издавачког плана, који за текућу годину, доноси Наставно веће Академије.

Високошколска установа документује да обавља редовну периодичну евалуацију квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса. У случају потребних унапређења овог стандарда, институција прилаже план акција како би одговорила на постављене захтеве.

Академија обавља редовну периодичну евалуацију квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса у складу са Правилником о уџбеницима. Оцене овог стандарда се приказују у годишњим Извештајима о самовредновању Академије и студијских програма. Наведена евалуација се спроводи по следећим елементима квалитета:

- Академија на време и у потребном броју обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу, као и одговарајућа учила, неопходна за наставу и савлађивање градива из сваког предмета, који су унапред познати и објављени. Минимални ниво квалитета овог елемента се састоји у обезбеђености уџбеника, друге литературе и одговарајућих учила за наставу из сваког предмета, пре почетка семестра, о чему се доноси оцена о обезбеђености уџбеника, друге литературе и учила.

- У складу са Правилником и Правилником о уџбеницима, Академија систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у примени Правилника о уџбеницима, и предузимању корективних мера за усклађивање квалитета уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја, структуре, стила и обима.

Комисија за самовредновање оцену овог елемента стандарда квалитета формира на основу анализе два поделемента квалитета:

1. Увида и поступања по Правилнику о уџбеницима и

2. Мишљења студената путем анкета

- Академија обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у обезбеђености најмање 1000 библиотечких јединица из области студијских програма и опреме за рад библиотеке.

- Академија систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Ова структура и обим се усклађују са природом и садржајем предмета и другим захтевима студијских програма, наставе у целини, као и научно-истраживачког рада. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у континуираном праћењу, оцењивању и унапређивању библиотечког фонда у складу са развојем квалитета наставе и студијских програма.

- Академија обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ Интернету и осталу комуникациону опрему. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у благовременом обезбеђивању поуздане и по броју и по количини довољне информатичке и комуникационе опреме.

Комисија за самовредновање је овај елемент стандарда квалитета оцењује на основу увида у укупно тренутно стање расположивости информатичких ресурса Академије, (Табела 9.2).

Високошколска институција описује библиотечки фонд и одговарајућу опремљеност у области информатичких технологија које доприносе квалитету наставе.

Већина уџбеника који су обавезна литература у наставном плану налазе се у библиотеци у најмање три примерка. Библиотека обавља послове: пријема, инвентарисања, каталогизације, класификовања, чувања, заштите и давања на коришћење библиотечког материјала, пружања информација, као и све остале библиотечке послове. Ради унапређивања делатности и координирања рада, библиотека се може повезивати и удруживати у заједнице са сродним библиотекама. Ниво стручне спреме запослених у библиотеци усклађени су са адекватним стандардима за пружање ове врсте услуга.

Академија има библиотеку која располаже са више од 1.060 библиотечких јединица. У саставу библиотеке је читаоница која ради сваког радног дана. Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. Приликом почетка сваког семестра поред литературе коју обезбеђује Академија, студенти добијају информацију и о неопходној допунској литератури коју могу пронаћи у библиотеци Академије

Библиотечки фонд се стално обнавља набавком нове литературе и публиковањем уџбеника и других издања наставника и сарадника Академије. На тај начин обезбеђује се важна подршка наставном процесу на свим студијским програмима, као и у научно-истраживачком раду.

Информатички ресурси, нарочито у погледу потребног броја рачунара одговарајућег квалитета, пратеће информатичке опреме и приступа Интернету, континуирано се обезбеђују и унапређују као подршка квалитету наставног процеса и студијских програма. Сваки запослени има на располагању креиран налог за електронску пошту. Свака просторија намењена реализацији наставног процеса поседује рачунар и пројектор. Рачунари који су намењени за савлађивање градива су изузетног квалитета и врхунских перформанси и садрже све неопходне апликације за ефикасан рад у савладавању наставног плана и програма. Приликом одвијања наставе могућа је употреба различитих мултимедијалних садржаја. Информатичка опрема намењена студентима и запосленима на Академији се периодично унапређује и ради се на њеном перманентном осавремењавању.

На Академији се налази рачунарска учионица са лиценцираним програмима и бесплатним интернетом, које студенти користе у наставном процесу. Опремљене су са 35 рачунара. Обезбеђен је бежични интернет приступ у свим просторијама Академије. У последње три године информатички ресурси су, такође, оновени новим рачунарима, ласерским штампачима, и преносивим рачунарима.

Библиотечки и информатички ресурси имају веома значајну улогу у образовању студената, не само у погледу обезбеђивања неопходне литературе, већ и у доступности најновије стране литературе, у електронском облику, путем интернета.

Анализа слабости и повољних елемената – SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом *SWOT* анализе Академија анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената: постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему; покривеност предмета уџбеницима и училима; структура и обим библиотечног фонда; постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа); број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама и адекватност услова за рад (простор, радно време).

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p style="text-align: center;">Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постојање Правилника о уџбеницима+++ - Правилником о уџбеницима дефинисане све процедуре у вези објављивања уџбеника+ + - Академија развија библиотечку делатност у складу са потребама студијског програма и поседује добро опремљену библиотеку и читаоницу++ - Снабдевеност литературом за потребе наставе на свим предметима је задовољавајућа++ - Поседовање информатичких ресурса који омогућују приступ најновијим научним резултатима+++ - Повезаност библиотеке Академије са библиотекама у земљи и иностранству и могућност приступа референтним базама података часописа, уџбеника++ - Адекватна стручна спрема и број запослених у библиотеци ++ - Структура библиотечног простора и број запослених су усклађени са националним стандардима за пружање библиотечких услуга++ - Академија континуирано сагледава мишљење студената о опремљености библиотеке, адекватности литературе за одређене предмете путем анкета и резултати анкета упућују на високу оцену+++ - Наставници су мотивисани да периодично раде нова издања својих уџбеника и да издају потпуно нове уџбенике+++ - Академија има значајну издавачку делатност и наставници су ангажовани на писању уџбеника+++ - Број библиотечких јединица на страном језику је задовољавајући за СП+++ 	<p style="text-align: center;">Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повећана мотивисаност наставника за издавање уџбеника +++ - Спремност директора и оснивача за публиковање уџбеника и др.+++ - Покривеност предмета уџбеницима и училима++ - Међубиблиотечка размена+++ - Приступ COBISS бази+++ - Повећање обима литературе чији су аутори наставници Академије+++ - Постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа)+++ - Рад на побољшању библиотечног информационог система++ - Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама - Стручно усавршавање запослених++ - Адекватност услова за рад (простор, радно време) ++ - Адаптација простора библиотеке у циљу стварања бољих услова за рад+++ - Развијање међубиблиотечке сарадње може допринети бољој понуди литературе студентима и наставницима ++ - Реализацијом разних пројеката могуће је унапредити развој библиотечног фонда++ - На основу потписаних уговора о сардањи са другим високообразовним Академијама у земљи и иностранству извршити размену уџбеника и друге библиотечке грађе ++
<p style="text-align: center;">Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Игнорисање оцењивања квалитета уџбеника+ - Мали број издања на светским језицима+ - Мали број основних уџбеника+ - Непостојање електронских облика литературе+ 	<p style="text-align: center;">Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољна финансијска средства за штампање уџбеника+ - Доминантна усмереност наставника на писање научних радова и недовољно посвећена

<ul style="list-style-type: none"> - Осуства са посла запослених отежава рад других служби и других запослених⁺ - Повремено проблеми техничког неодржавања простора⁺ - Недовољна финансијска средства за штампање уџбеника⁺ - Доминантна усмереност наставника на писање научних радова и недовољно посвећена пажња писању уџбеника⁺⁺ - Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечног фонда⁺⁺ - Могућност појаве неусклађености избора допунске литературе од стране предметних професора и расположивости библиотечких јединица⁺ - Теже прихватање коришћење информационих ресурса у настави од стране појединих наставника⁺ - Недостатак средстава за едукацију и оспособљавање⁺ 	<ul style="list-style-type: none"> пажња писању уџбеника⁺⁺ - Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечног фонда⁺⁺ - Могућност појаве неусклађености избора допунске литературе од стране предметних професора и расположивости библиотечких јединица⁺⁺ - Теже прихватање коришћење информационих ресурса у настави од стране појединих наставника⁺ - Недостатак средстава за едукацију и оспособљавање⁺ - Повећани број студената захтева већи простор⁺ - Тенденција надлежног Министарства у правцу потенцирања на научном а мање на педагошком квалитету рада наставника и сарадника⁺ - Сходно наведеном, смањење интереса наставника да објављују уџбенике јер се не рачунају у референце наставника⁺⁺
---	---

Процена испуњености стандарда 9:

Академија је испунила захтеве Стандарда 9 утврђивањем да поседује све елементе обезбеђења квалитета: уџбеничке литературе и библиотеку организовану на начин прилагођен њеним потребама и информатичке ресурсе. Академија има изграђен систем и усвојена нормативна акта којима се регулише квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса у складу са Стандардом 9 који је усвојио Национални савет за високо образовање.

Предлог мера и активности за унапређење стандарда

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

- Задужује се директор да испита могућност повезивања са другим високошколским установама за заједничку издавачку делатност;
- Потребно је развијати домаћу и међународну сарадњу са другим Академијама и библиотекама у циљу размене уџбеника и других публикација;
- Потребно је да свака катедра направи план издавачке делатности и преглед литературе коју треба купити и на тај начин повећа и унапреди библиотечки фонд;
- Задужује се руководиоца финансија да за финансијски план наредне године предвиди већа средства за проширење библиотечног фонда;
- Израда годишње анализе на основу извештаја о раду библиотеке;
- Израда годишње анализе силабуса и квалитета и доступности литературе на већини катедри;
- Израда плана набавке нових издања публикација;
- Израда Годишњег издавачког плана;
- Подстицати наставнике и сараднике на објављивање уџбеника и других публикација реализацијом Годишњег плана издавачке делатности;

- Редовно ажурирати уџбенике и другу литературу у погледу квалитета и квантитета према потребама наставних предмета;
- Побољшање коришћења претраживања библиотечких фондова употребом савремених електронских претраживача;
- Набавка лиценцираних софтверских алата;
- Опремање рачунарског центра квалитетнијом опремом.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи.

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на Академији са бројем наставника на Академији

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Упутства за примену стандарда 10:

- 10.1 *Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени општим актом високошколске установе у складу са законом.*
 - 10.2 *Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са законом.*
 - 10.3 *Високошколска установа систематски прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и предузима мере за њихово унапређење.*
 - 10.4 *Високошколска установа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада; посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима.*
 - 10.5 *Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности.*
 - 10.6 *Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката.*
 - 10.7 *Високошколска установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.*
- Академија обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.*

Опис тренутне ситуације

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Академија примењује Стандард 10. *Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке*, у складу са Правилником .

Академија је у потпуности применила Упутства за примену стандарда 10 од тачке 10.1 до тачке 10.8, а што се прецизира у даљем тексту.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа анализира општа акта којим су регулисане основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, Студентског парламента и стручних служби.

Основне надлежности органа руковођења, управљања, стручних органа, тела и студентског парламента, као и задаци ненаставног особља у подршци реализације наставних планова и програма дефинисане су Статутом. Надлежности су ближе дефинисане Правилником о систематизацији послова којим је утврђена унутрашња организација, састав служби које врше административно техничке послове за потребе Академије. Статутом Академије су дефинисани следећи органи:

- Орган управљања – Савет
- Орган пословођења – директор
- Стручни орган – Наставно веће
- Студентски парламент

Савет се именује из редова оснивача, наставника, ваннаставног особља и представника студента. Мандат чланова Савета, његов састав и надлежности регулисани су општим актом Статутом. Начин рада Савета утврђен је пословником о раду Савета. Савет Академије бира и разрешава директора и помоћнике директора. Академија именује два помоћника директора: [помоћника за наставу](#) и [помоћника за организацију и управљање](#).

Делокруг послова директора и његова овлашћења дефинисана су Статутом. После усвајања годишњег програма рада, директор подноси Наставном већу и Савету годишњи програм рада и извештај о раду у протеклој школској години. Извештај садржи анализу свих аспеката рада Академије и предлаже одговарајуће корективне мере у циљу обезбеђења и унапређења квалитета свих процеса који се одвијају на Академији. На основу извештаја директор доноси плана рада, врши анализу рада и усваја мере за отклањање, побољшање, иновирање и осавременавање начина рада Академије у наредном периоду. Присутно је континуирано ангажовање НВ у побољшањима и примени најновијих и најсавременијих метода рада и контроле.

У оквиру стручних органа оформљене су Катедра за финансије и Катедра за менаџмент.

Студентски парламент делује у складу са Статутом и Правилником о раду Студентског парламента.

Приказује се и разматра структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка.

Структура организационих јединица Академије је представљена у Прилогу 10.1а.

Основне надлежности, поступак и начин рада стручних служби дефинисане су Правилником о

систематизацији послова.

Академија има довољан број запослених одговарајуће стручности и квалификације за обављање административно-стручних послова за потребе реализације студијских програма, научно-истраживачког рада и осталих активности Академије. Ненаставно особље је организовано у оквиру посебне организационе јединице – Секретаријата у чијем саставу су: служба за опште о правне послове, служба за финансијско-рачуноводствене послове, Студентска служба, библиотека и служба за послове информационог система. Радом стручних служби руководи секретар, дипломирани правник, који за свој рад одговара директору.

Информације о раду стручних служби, доступне су студентима на огласној табли и интернет страници Академије.

Доступност органа управљања, руковођења и пословођења студентима је континуирана. Присутна је спремност истих да поступају по предлозима, примедбама и потребама студената у случају оправданости истих.

Поред наведених општих аката Академија је донела и сва пратећа нормативна акта неопходна за нормално функционисање Академије, а што је евидентно из Прегледа нормативних аката Академије.

Високошколска установа документује да обавља редовну периодичну евалуацију процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби и да по потреби доноси предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Академија је у претходно разматраном периоду редовно спроводила периодичну евалуацију процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби (Извештај о самовредновању Академије и студијских програма у складу са Стандардом 10).

Последње три године спроводи се једном годишње анонимно анкетирање студената Академије, по обрасцу анкете: *Упитник о управљању квалитетом школе и ненаставна подршка.*

У оквиру анкете вредновање ненаставног процеса (питања за студенте) садржани су елементи анализе који се односе на квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке:

- Однос Управе Академије према студентима је професионалан;
- Однос ненаставног особља Академије према студентима је професионалан;
- Рад Студентске службе је задовољавајући.
- Радно време Студентске службе одговара потребама студената;

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења. Минимални ниво квалитета елемента састоји се у праћењу и периодичном оцењивању рада и деловања управљачког и ненаставног особља од стране наставника, ненаставног особља, студената и јавног мњења.

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Академија анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа;
- дефинисаност организационе структуре;

- праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење;
- праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење;
- дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља;
- доступност релеватних информација о раду стручних служби и органа управљања;
- перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за самовредновање је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Академије, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Академије, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.

- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа дефинисана је Статутом. +++ - Организациона структура дефинисана Правилником о систематизацији послова и Статутом Академије. +++ - Квалитет управљања Установом се континуирано прати и оцењује од стране студената и запослених (наставног и ненаставног особља), путем анкета. +++ - Јавност, обавештеност и транспарентност рада је основа пословне политике++ - Потребне квалификације на радним местима дефинисане су Статутом Академије++ - Запослени оцењују рад управљачког и ненаставног особља++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постоји могућност бољег информисања студената преко Студентског парламента о раду Савета и директора, као и о раду продиректора ++ - Преузимање организационих модела из упоредног законодавства других земаља уз поштовање специфичности домаћег образовног система++ - Конкретна реализација планова треба да буде у функцији побољшања квалитета рада на Академије++ - Спровођење докумената у области управљања, планских, наређених и других докумената и активности у нужном обиму++ - Планом предвидети потребно усавршавање ненаставног особља, на одређеним радним местима++ - Слаба заинтересованост за пријем и коришћење додатних и других индиректних информација++ - Обезбедити, у складу са потребама усавршавање ненаставног особља, кроз интерну обуку, као и кроз екстерне професионалне активности++
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољна информисаност о раду Савета од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Академије ++ - Недовољна информисаност о раду директора 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост запослених за шире упознавање законске регулативе која дефинише њихово радно место, задатке и овлашћења +++ - Несистематичност у раду, и непоштовање конкретних радних задата код појединаца++

<p>и помоћника од стране студената који учествују у оцењивању квалитета управљања Академијом ++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Измена Статута Академије је дуг и сложен поступак; - Немогућност обухватања свих задатака и дужности које пракса захтева++ - Недовољно познавање процеса управљања на Академији++ - Слаба заинтересованост за усавршавање ненаставног особља++ - Академија прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост за реализацију планских и других активности у процесу управљања++ - Ниска зарада запослених, слаба мотивација за останак на радном месту++ - Немогућност вршења селекције информација и разграничење, битне од небитне, приоритетне и хитне радне обавезе++ - Нема шире мотивације, а сведена је на нужно задовољење радних и рутинских обавеза ненаставног особља++ - Бојазан од формалног присуства студената у органима Академије +
---	---

Процена испуњености Стандарда 10

На основу анализе утврђено је да су сви захтеви Стандарда 10 испуњени, сходно прописаним делокругом рада органа управљања и органа пословођења, где су надлежности прецизно дефинисане као и њихова улога у контроли и руковођењу. Статутом су прецизно дефинисане надлежности и обавезе свих стручних органа, стручних тела, Комисије за самовредновање, студентског парламента и стручне службе, као материјално-технички и други вид помоћи у реализацији наставног процеса. Систематизација радних места, прописана је на основу Закона о високом образовању, и студентских потреба, за што квалитетнији рад и обезбеђење максималних услова потребних студентима за образовни и наставни процес. У складу са својим циљевима, Академија стално прати и оцењује организацију рада и управљања управљачког и ненаставног особља, кроз разне видове директне или индиректне контроле и сугестије студената и запослених.

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене анализе, предлог мера за унапређење квалитета, обухвата следеће активности:

1. Иницирати детаљније упознавања студената о значају квалитета управљања устаномом, а кроз интензивирање рада органа Студентског парламента;
2. Континуирано пратити квалитет управљања, одредити мере и методе рада на провери квалитета управљања и квалитета рада стручних служби;
3. Потребно је анкетирати студенте свих година и запослене и пратити јавно мњење и разговарати о квалитету управљања и рада ненаставног особља;
4. Статутом треба уредити усавршавање и финасирање усавршавања ненаставног особља и његову стручну обавеза праћења актуелних садржаја;
5. Потребна је систематска, редовна, планска и ванредна контрола ефикасности организационих структура, које су дефинисане општим актом Академије;
6. Потребно је увести више систематских метода за мерење и проверу квалитета управљања Академијом и квалитета рада стручних служби;
7. У општим актима Академије прецизније и детаљније уредити питање усавршавања и образовања ненаставног особља;
8. Потребно је вршити систематску проверу ефикасности организационе структуре која је дефинисана

општим актима Академије, и по потреби је прилагођавати стварним потребама ВШУ;
9. Предложене мере по потреби мењати, дорађивати и усавршавати.

д) Показатељи и прилози за стандард 10

[Табела 10.16](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској Академији у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1а](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

стандарди

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Упутства за примену стандарда 11:

- 11.1 *Високошколска установа поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности.*
- 11.2 *Високошколска установа поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.*
- 11.3 *Високошколска установа континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената.*
- 11.4 *Високошколска установа свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.*
- 11.5 *Високошколска установа у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала).*

Опис тренутне ситуације

Квалитет простора и опреме Академија обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Академија примењује Стандард 11. Квалитет простора и опреме, а што је евидентно из Правилника (у даљем тексту: [Правилника](#)).

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Академија показује да поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе.

Академија поседује: примерене просторне капацитете учионице, библиотеку и друге просторе који служе за квалитетно обављање своје делатности; просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и адекватну и савремену техничку специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру. Расположиви простор и опрема обезбеђују квалитетно извођење наставе у складу са потребама студијских програма на студијама првог степена (основне академске студије) и другог степена (мастер академске студије).

Током ранијих година вршено је континуирано унапређивање просторних капацитета и опреме, као важних услова, неопходних за квалитетно обављање наставног процеса у складу са бројем студената.

Академија располаже простором укупне површине - Укупан простор са којим Академија располаже је у складу са нормативима. Простор који користи Академија задовољава одговарајуће урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове и одговара броју студената који се тренутно школује. Академија поседује примерене просторне капацитете: учионице, библиотеку и остале просторе за квалитетно обављање своје делатности. За извођење наставе Академија поседује два амфитеатра и одговарајући број учионица опремљених потребном опремом. Академија има библиотеку у чијем саставу је читаоница која ради од 09.00

до 16.00 сати сваког радног дана.

На Академији постоје просторије које су намењене за рад служби које пружају ненаставну подршку процесу наставе. Ове просторије су опремљене, функционалне и за њихов рад је обезбеђена савремена хардверска и софтверска подршка.

За рад студентског парламента и осталих облика студентског организовања обезбеђена је одговарајућа функционална просторија.

Високошколска установа свим запосленима и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе

Академија поседује адекватну и савремену техничку и другу опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Обезбеђена је рачунарска учионица за потребе извођења наставе. Наставници и сарадници добијају на коришћење рачунар одговарајуће конфигурације. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и ИТ опремом и у раду користе адекватне софтвере. Академија поседује задовољавајући број пројектора, мултифункционалних штампача и рачунара. (Табела 11.2.)

Академија свим запосленим и студентима обезбеђује опрему за неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе. Обезбеђен је неограничен приступ интернету.

Амфитеатри и већина учионица су опремљени клима уређајима и аудиовизуелним средствима за извођење савремених мултимедијалних видова наставе/пројектор и лаптоп. Уграђени су носачи пројектора.

Академија обезбеђује редовно одржавање простора и опреме организовањем рада одговарајућих служби, висок ниво хигијене свих просторија, као и редовно одржавање опреме и њено осавремењавање. Академија је Академијила процедуре које обезбеђују рационалну набавку потрошног материјала и брзо отклањање кварова на техничким уређајима у циљу њиховог несметаног функционисања.

Анкетирање студената показало је да су они углавном задовољни квалитетом простора и опреме, изражавајући истовремено и предлог да квалитет ових ресурса буде још бољи.

У циљу даљег унапређења услова рада а у складу са Финансијским планом који предвиђа припрему кабинета за информатику у оквиру реализације студијских програма као и различитих пројеката, курсева познавања рада на рачунару, обновљена је и набављена неопходна информационо-техничка опрема.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса имајући у виду број студената и стандарде предвиђене правилима о акредитацији, контролом квалитета простора и опреме путем анкетирања студената и запослених, доследном применом законских правила и утврђених процедура набавке ствари, опреме и потрошног материјала, предузимањем корективних мера у случају пропуста у раду, праћењем и контролом квалитета рада на одржавању опреме и хигијене и предузимањем корективних мера у циљу ефикаснијег обављања послова на одржавању опреме.

Б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Академија анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената,
- адекватност техничке лабораторијске и остале опреме,
- усклађеност капацитета опреме са бројем студената,

- рачунарске учионице.

В) Анализа слабости и повољних елемената

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за самовредновање је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Академије, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Академије, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.

- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
Strengths (Снаге) <ul style="list-style-type: none">- Академија поседује примерене просторне капацитете у складу са стандардима и бројем студената. +++- Академија поседује рачунарске учионице којима се студентима омогућава рад на рачунарима и коришћење услуга рачунарског центра. ++- Академија поседује рачунарску и другу техничку опрему која запосленима омогућава несметан рад и приступ информацијама у електронском облику. ++- Просторни капацитети усклађени са бројем студената++- Усклађеност карактеристика технике, рачунарске опреме са потребама појединих студијских програма и научноистраживачким радом++- Усклађеност капацитета опреме са бројем студената, радом у две смене++- Академија има адекватан простор и опрему++	Opportunities (Могућности) <ul style="list-style-type: none">- Повећање просторног капацитета учионица++- Набавка нове опреме+++- Набавка нове опреме са пројеката+++- Повећање броја интернет прикључака++- Прилагођавање прилаза простору Академије особама са хендикепом+++
Weaknesses (Слабости) <ul style="list-style-type: none">- Недовољно простора у појединим наставничким и сарадничким канцеларијама за извођење индивидуалне консултативне наставе са студентима +- Осавремењавање опреме за научноистраживачки рад+- Могућност коришћења фотокопир апарата у просторијама Академије свим студентима+- Набавка већег броја преносивих рачунара+	Threats (Опасности) <ul style="list-style-type: none">- Мањак финансијских средстава за реализацију проширења библиотеке++- Недостатак иницијативе свих запослених+++- Мањак финансијских средстава за додатно осавремењавање опреме++

Процена испуњености Стандарда 11

Испуњени су захтеви Стандарда 11 кроз поседовање примерених просторних капацитета: учионица, кабинета, библиотеке, читаонице за квалитетно обављање своје делатности. Академија поседује адекватну и савремену техничку, и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Академија поседује простор и потребну опрему за обављање своје делатности на акредитованим студијским програмима усклађеним са захтевима Стандарда 11 који је усвојио Национални савет за високо образовање.

Предлог мера и активности

Предлог мера и активности за унапређење стандарда на основу урађене SWOT анализе, би се могао дефинисати на следећи начин:

1. Редовна замена и осавремењавање информатичке опреме;
2. Катедре треба да направе структуриран захтев (према приоритетима) за обнављање опреме која се користи у настави;
3. Направити прецизну анализу о ефективном коришћењу свих постојећих просторних капацитета Академије.
4. Уредити прилаз простору како би се олакшао приступ Академије особама са хендикепом.

д) Показатељи и прилози за стандард 11

Прилог 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионе, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе)

Табела 11.1а Листа просторија са површином у високошколској установи

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3 Наставно-научне и стручне базе

Табела 11.3.а Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Упутства за примену стандарда 12:

- 12.1 *Високошколска установа има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката, уметничких и професионалних активности.*
- 12.2 *Извори финансирања високошколске установе утврђени су у складу са законом.*
- 12.3 *Високошколска установа анализира и планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду.*
- 12.4 *Високошколска установа обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употреба финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја савет.*

Опис тренутне ситуације

Процеси финансирања Академије јасно су дефинисани и транспарентно документовани о чему, пре свега, брине Савет. Академија има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и стручних активности што осигурава финансијску стабилност у дугом року.

Финансирање Академије дефинисано је следећим прописима:

1. Закон о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др.Закон 73/2018),
2. Општим актима Академије

Академија стиче средства за обављање своје делатности из следећих извора: школарина и из других извора у складу са законом.

Академија самостално планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Основни извор финансирања Академије чине средства која обезбеђује оснивач, школарине и других извора у складу са законом. Сопственим средствима, Академија самостално управља, на основу закона и општих аката. Висина сопствених прихода, првенствено школарине, одређена је тако да се из тих средстава могу покрити трошкови пословања. Школарина, која обухвата накнаде за редовне услуге које Академија пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма за студенте се утврђује на основу Статута и Одлука о висини школарина које се доносе сваке године за наредну школску годину.

Средства која обезбеђује Академија намењена су за:

- материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање;
- зараде запослених, у складу са законом и општим актима Академије;
- опрему;
- библиотечки фонд;
- обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;
- научно и стручно усавршавање запослених;
- подстицање развоја наставно-научног и наставно-уметничког подмлатка;
- међународну сарадњу;
- изворе информација и информационе системе;
- издавачку делатност;

- рад студентског парламента и ваннаставну делатност студената;
- финансирање опреме и услова за студирање студената са хендикепом;
- друге намене, у складу са законом.

Зараде запослених се исплаћују на основу Статута сходно Правилнику о систематизацији послова и Уговора о раду и другим облицима ангажовања. Академија самостално планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Израдом Финансијског плана (Прилог 12.1.) планирају се извори финансирања, начин расподеле и намене финансијских средстава. Финансијски план, на предлог Наставног већа, усваја Савет Академије.

Квалитет финансирања се остварује:

- доследним поштовањем правила и прописа о припреми, разматрању и усвајању финансијског плана и других аката у области финансијског планирања;
- доследном контролом распоређивања и коришћења финансијских средстава;
- спречавањем ненаменског или нерационалног трошења финансијских средстава и предузимањем одговарајућих превентивних и корективних мера.

Финансијски план

Академија самостално планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду. Израдом Финансијског плана (Прилог 12.1.) планирају се извори финансирања, начин расподеле и намене финансијских средстава. Финансијски план, на предлог Наставног већа, усваја Савет Академије. Финансијским планом Академија дефинише изворе финансирања и планира њихову употребу у наредној календарској години. Финансијским планом се планира обим прихода и обим расхода за једну годину. Планом инвестиција се планира обим инвестиција у набавци нефинансијске имовине (рачунарске опреме и опреме намењене за образовање и канцеларије) и уређење простора. План инвестиција је саставни део финансијског плана.

Финансијски план и план инвестиција припрема директор Академије са руководиоцем рачуноводствено-финансијске службе, водећи рачуна о активностима предвиђеним Планом пословања за одговарајућу школску годину.

Финансијским планом планирана расподела средстава подразумева редовну исплату зарада свих запослених у сталном радном односу и по другим законским основама и покривеност материјалних трошкова (ПТТ, комуналне услуге, топлотна енергија, коришћење грађевинског земљишта, услуге платног промета, службена путовања, информатичка и друга опрема, потрошни канцеларијски материјал, библиотечки фонд, активности студената и Студентског парламента, финансирање научноистраживачког рада и професионалне едукације запослених, подстицање развоја научноистраживачког подмлатка, рада са надареним студентима, текуће и инвестиционо одржавање и друге намене, у складу са законом).

Наставно веће Академије на основу образложења директора усваја предлог финансијског плана и доставља план инвестиција који усваја Савет, по правилу, најкасније до краја текуће године за наредну буџетску годину. За реализацију финансијског плана задужен је директор који у складу са позитивним прописима и Статутом обавља послове из своје надлежности. Директор је наредбодавац за извршење финансијског плана.

Финансијски извештај

Успешност реализације Финансијског плана прати се на основу објављеног годишњег финансијског извештаја (Прилог 12.2.) који усваја Савет. Академија има обавезу да годишњи обрачун за текућу годину

достави Управи за јавна плаћања до 28. фебруара наредне календарске године. На основу поднетог финансијског извештаја Руководилац финансијско-рачуноводствене службе припрема Извештај о пословању за претходну буџетску годину на основу евиденције о примљеним средствима и извршеним плаћањима. Сагласност на извештај о пословању даје директор.

Наставно веће на основу образложења директора и руководиоца финансијско-рачуноводствене службе усваја предлог извештаја о пословању и доставља га Савету на усвајање. Извештај о пословању усваја Савет Академије, по правилу, најкасније до краја марта текуће године за претходну буџетску годину.

Транспарентност

Академија обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз финансијске планове које усваја Савет на предлог Наставног већа. Финансирање Академије је транспарентно. Финансијски извештаји су доступни на сајту Агенције за привредне регистре.

Академија обезбеђује јавност финансијског пословања кроз извештај о пословању који је урађен на основу финансијског извештаја који усваја Савет а на предлог Наставно- научног већа. Усвојени финансијски планови, извештаји о пословању и финансијски извештаји се јавно објављују на интернет страници Академије.

Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Академија је остварила циљеве и испунио захтеве сходно претходно дефинисаним циљевима, захтевима и очекивањима у складу са постављеним захтевима Стандарда 12 будући да:

- Самостално планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду;
- Поседује обезбеђена средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научно-истраживачких пројеката и професионалних активности;
- Извори финансирања су усклађени са Законом: средства која обезбеђује оснивач; школарине и други извори средстава који су у складу са законом;
- Самостално планирање распореда и намене финансијских средстава тако да се обезбеђује финансијска стабилност и ликвидност у дужем временском периоду;
- Обезбеђење јавности и транспарентности својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз годишњи финансијски извештај, који усваја Савет Академије.

Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа)

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
Strengths (Снаге) <ul style="list-style-type: none"> – Сопствени приходи – Приходи из сопствених средстава – Самосталност у финансијском планирању и одлучивању – Транспарентност трошења средстава. 	Opportunities (Могућности) <ul style="list-style-type: none"> – Повећање прихода учествовањем у међународним пројектима; – Проширење сарадње са значајним привредним субјектима; – Додатна финансијска средства за финансирања из пројеката и других извора; – Рационалност у трошењу средстава и потпуно поштовање прописа везаних за јавне набавке; – Професионално управљање финансијама;

	– Средства транспарентна, а финансијско пословање подложно контроли.
Weaknesses (Слабости) <ul style="list-style-type: none"> – Недовољно простора у појединим наставничким и сарадничким канцеларијама за извођење индивидуалне консултативне наставе са студентима; – У настојању да оствари додатна финансијска средства, Академија ризикује да смањи квалитет наставе и научно- истраживачког рада; – Непоуздане информације о приходима за следећу годину; – приликом израде финансијских планова – Мањак магацинског простора за библиотечки фонд; – Прилагођавање прилаза простору Академије особама са хендикепом; 	Threats (Опасности) <ul style="list-style-type: none"> – Неактивност у тражењу нових извора финансирања; – Један број запослених није довољно мотивисан да узме учешћа у активностима којима се стичу сопствени приходи Академије; – Економска криза и политичка нестабилност у земљи и окружењу; – Необјављивање резултата пословања на интернет страници Академије.

Предлози за побољшање и планиране мере

- 1). Периодично преиспитати Правилнике о финансијским издвајањима;
- 2). Стална контрола токова пословних и новчаних средстава;
- 3). Додатно ангажовање наставника и сарадника у циљу повећавања извора сопствених прихода Академије кроз научно-истраживачке активности, донације и сл.
- 4). Израда финансијског плана и плана инвестиција;
- 5). Израда извештаја о пословању;
- 6). Обезбеђивање финансијске подршке истраживачком раду;
- 7). Покретање и проширивање сарадње са значајним привредним субјектима и повећање прихода од стручних услуга трећим лицима;
- 8). Стално, пропорционално обиму делатности, смањивање трошкова пословања.

Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. Финансијски планови

[Прилог 12.2.](#) Финансијски извештаји

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Упутства за примену стандарда 13:

- 13.1 *Представници студената су чланови Комисије за самовредновање високошколске установе.*
- 13.2 *Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.*
- 13.3 *Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Високошколска установа је обавезна да организује и спроведе анкету и да њене резултате учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.*
- 13.4 *Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.*

Опис тренутне ситуације

Академија обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима (Савету, Наставном већу, Студентском парламенту, Комисији за самовредновање, Комисији за обезбеђење квалитета), као и кроз анкетирање студената о квалитету рада Академије као високошколске установе.

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Високошколска установа описује начине на који су студенти укључени у процесе процене и унапређења квалитета и то документује одређеном документацијом и усвојеним извештајима.

Академија примењује Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета, а што је евидентно из Правилника о самовредновању.

Академија је омогућила значајну улогу студената у самовредновању и процесу обезбеђења квалитета која се остварује: радом и учешћем представника студената у органима и стручним телима Академије, радом студентске организације, анкетирањем које спроводи *Комисија за самовредновање* изражавањем мишљења о свим општим актима којима се утврђује стратегија обезбеђења квалитета и уређују стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, као и изражавањем мишљења поводом извештаја о резултатима самовредновања и извештаја о резултатима екстерног оцењивања квалитета рада Академије.

1. Представници студената учествују у обезбеђењу квалитета у складу са Статутом и Правилником о самовредновању. У складу са Статутом улога представника студената у самовредновању и обезбеђењу квалитета остварује се радом Студентског парламента и радом преко представника студената у: Савету Академије (један представник); НВ; Комисија за самовредновање (два представника), Комисији за обезбеђење квалитета (један представник), као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

Минимални ниво квалитета овог елемента састоји се у обезбеђењу учешћа представника студената у раду Комисије за самовредновање, односно у поступцима за самовредновање и оцењивање квалитета Академије.

Комисија за самовредновање оцену овог елемента стандарда квалитета формира на основу увида у следеће документе Академије:

- [Одлука о верификацији мандата чланова Савета Академије.](#)
- [Одлука о формирању Комисије за самовредновање.](#)
- [Одлука о формирању Комисије за обезбеђење квалитета.](#)
- [Одлука о именовању Лица одговорног за квалитет](#)

Комисија за самовредновање констатује да ли је у записницима евидентирано делегирање, именовање и учешће представника студената у раду наведеног органа на основу чега оцењује ниво испуњености стандарда квалитета.

2. Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Академије. Минимални ниво квалитета елемента се састоји у обезбеђености мишљења студената о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Академије.

Комисија за самовредновање оцену овог елемента стандарда квалитета доноси на основу сагледавања улоге студената, коју они обављају у складу са Правилником, кроз учешће у органима Академије на основу чега оцењује ниво испуњености стандарда квалитета.

3. Анкете студената кроз које они дају ставове и мишљења о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Циљ вредновања од стране активних и дипломираних студената јесте утврђивање степена задовољства студената педагошким радом наставника и сарадника, квалитетом студијских програма, квалитетом наставе, квалитетом ненаставне подршке, постигнутим исходима учења, квалитетом рада органа управљања и стручних служби Академије предвиђених Правилником. Спровођење поступка вредновања засновано је на начелима добровољности, анонимности, неутралности и начелом заштите идентитета лица чији је рад предмет вредновања.

Минимални ниво квалитета елемента се састоји у периодичном организовању и спровођењу анкета и интегрисању њених резултата у Извештај о самовредновању Академије и студијских програма.

Комисија за самовредновање овај елемент стандарда квалитета оцењује на основу констатације да је анкетирање студената спровођено у складу са Правилником.

4. Учешћем у раду органа и стручних тела студенти активно учествују у реализацији конкретних задатака и доношењу одлука у вези имплементације и унапређења стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и процедура обезбеђења квалитета; развоја и унапређења квалитета студијских програма и курикулума. Студенти указују на проблеме везане за извођење наставног процеса и дају предлоге за његово унапређење. Студенти су у прилици да изнесу своје мишљење о стратегији, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет Академије, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета. На овај начин омогућено је стално присуство студената у активностима обезбеђења и провере квалитета. Студенти учествују у организацији студентских анкета. Примарни начин контроле квалитета односно изражавање ставова и мишљења о питањима из свих области система обезбеђења квалитета, од стране студената је њихово учествовање у анонимном анкетирању.

Општим актима Академије, дефинисане су следеће анкете студената:

1. Упитник за нове студенте прве године студија

2. Анкета о педагошким квалитетима наставника и сарадника
3. Анкета о квалитету наставног процеса
4. Упитник за оцену квалитета управљања школом и квалитета подршке наставном процесу
5. Анкета дипломираних студената о квалитету

Након анализе добијених резултата студенти предлажу конкретне мере са циљем решавања појединих проблема и унапређења квалитета.

Планом рада Комисије за самовредновање два пута годишње врши се анонимно оцењивање студијских програма, наставе и услова рада као и педагошког рада наставника и сарадника од стране студената. У оквиру анкета студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада ненаставних служби и управе Академије. Термини анкетирања се прилагођавају календару извођења наставе на Академији. Вредновање студијских програма, наставе, услова рада, педагошког рада наставника и сарадника Академије спроводи се континуирано. Резултате вредновања анализира Комисија за самовредновање. На основу предлога лица одговорног за квалитет, Комисија за самовредновање утврђује превентивне и корективне мере. На основу утврђених превентивних и корективних мера, Комисија за самовредновање саставља годишњи Извештај о резултатима анкета за текућу школску годину за 2021/22, 2022/23, 2023/24, који усваја Наставно веће Академије.

Планом рада Комисије два пута годишње врши се анонимно оцењивање студијских програма, наставе и услова рада као и педагошког рада наставника и сарадника од стране студената. У оквиру анкета студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада ненаставних служби и управе Установе. Термини анкетирања се прилагођавају календару извођења наставе на Установи. Вредновање студијских програма, наставе, услова рада, педагошког рада наставника и сарадника Установе спроводи се континуирано. Резултате вредновања анализира Лице одговорно за квалитет и Комисија за обезбеђење квалитета. На основу предлога Лица одговорног за квалитет, Комисија за обезбеђење квалитета утврђује превентивне и корективне мере. Комисија за самовредновање, контролу и оцену квалитета, на основу утврђених превентивних и корективних мера, Комисије за обезбеђење квалитета саставља годишњи Извештај о резултатима анкета за текућу школску годину (2021-22, 2022-23, 2023-24), који усваја Наставно веће.

Академија посебно анализира поступке и корективне мере у случају не испуњавања стандарда у областима које се проверавају у процесу самовредновања, а које су процењиве од стране студената.

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Академија анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- учешће студената у телима за обезбеђење квалитета;
- учешће студената у самовредновању;
- студентска евалуације институције, студијских програма, наставе.

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за самовредновање је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Академије, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Академије, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.

- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

<i>Интерна анализа</i>	<i>Екстерна анализа</i>
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постојање Правилника којим је детаљно прецизирана евалуација Академије, студијских програма и наставног процеса и остали чиниоца квалитета. ++ - Редовно спровођење студентског оцењивања квалитета(евалуације). +++ - Представници студената активно учествују у раду Савета Академије, Наставног већа, Комисије за самовредновање, Комисије за обезбеђење квалитета+++ - Јасно дефинисане надлежности студената у телима за обезбеђење квалитета+++ - Студенти активно учествују у процесу вредновања квалитета високошколске установе, анализи резултата вредновања и формирању предлога корективних мера у случају недовољне испуњености постављених стандарда квалитета. +++ - Анонимно анкетирање пружа студентима већу слободу у изражавању њихових ставова о квалитету наставног процеса и рада органа управљања и стручних служби Академије++ - Систематско праћење и вредновање квалитета одвија се кроз периодично анкетирање студената++ - Студенти су, преко својих представника у НВ, Савету и Комисија за самовредновање, укључени у процес евалуације Академије, усаглашавања и развоја курикулума на свим студијским програмима на Академији++ - Успостављена процедура анкетирања редовних и дипломираних студената и спроведена анкета++ 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Након до сада спроведених анкета постоји могућност да се направи детаљана анализа коришћених питања у обрасцима анкета у циљу евентуалне рационализације броја питања. ++ - Избору представника студената, у органима и стручним телима Академије, треба бити посвећена посебна пажња++ - Подизање свести студената о важности процеса унапређења и обезбеђења квалитета++ - Ширење свести међу студентима о важности објективног приступа у поступку анкетирања++ - Примена електронског упитника омогућила је већу ефикасност у прикупљању и обради података++ - Организовање јавних расправа о укључивању у процес унапређења квалитета и расправа о иницијативама за унапређење квалитета у које би били укључени и студенти++ - Упознавање студената са ефектима спроведене анкете++ - Постојање софтвера за обраду података добијених испитивањем++

<ul style="list-style-type: none"> - Јавност резултата вредновања на интернет страници Академије++ 	
<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе самовредновања и провере квалитета++ - Спорадично анкетање дипломираних студената у претходном периоду+ - Слабији одзив студената за учешће у анкетању++ - Пасивност студената у процени квалитета студијских програма ++ - Формализација поступака без вођења рачуна о истинској сарадњи и отворености између наставника и студената може да доведе до смањеног интересовања студената за активно учешће у процесима обезбеђења квалитета++ 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Став студената да се остваривање њихових права огледа једино у постављању захтева за добијање финансијских олакшица +++ - Недовољна мотивисаност једног дела студената за учешће у активностима на унапређењу квалитета и вредновању квалитета рада Академије+++ - Неодлучност и/или неоснован страх студената да објективно искажу своје мишљење и ставове у процесу провере квалитета++ - Незаинтересованост студената за резултате вредновања+++ - Незаинтересованост дипломираних студената за процес праћења и обезбеђења квалитета и несагледавања његовог значаја+++

Процена испуњености стандарда 13

Академија је остварила циљеве и испунила захтеве постављене Стандардом 13. у области улоге студената у самовредновању и провери квалитета будући да:

1. Представници студената активно учествују у раду Савета Академије, Комисије за самовредновање, Комисије за самовредновање за самовредновање.
2. Студенти имају слободу да изнесу мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима, који су основа за спровођење система квалитета;
3. Обавезан елемент самовредновања високошколске установе је анкета, којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања;
4. Академија организује и спроводи анкетање, обрађује резултате, ставља их на увид јавности и укључује у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.

И поред ових активности присутна је слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе које они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена што потврђује слабији одзив студената за учешће у анкетању, те је неопходно радити на прихваћености културе квалитета од стране свих студената и подизању свести студената о значају изражавања мишљења при вредновању свих активности на Академије.

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за унапређење квалитета би се могао дефинисати на

следећи начин: Интензивнији рад на едукацији студената о значају самовредновања и провере квалитета организовањем предавања о улози студената у систему обезбеђења и унапређења квалитета.

1. Подизање свести студената о важности процеса обезбеђења и унапређења квалитета и подизање поверења студената у резултате овог процеса
2. Интензивније промовисати и примењивати усвојену Стратегију обезбеђења квалитета и пратећа документа.
3. Перманентно радити на подизању нивоа свести студената о значају системског праћења и периодичне провере квалитета.
4. Указивање на потребу сталног ангажовања Студентског парламента у спровођењу анкета у вези са самовредновањем и провером квалитета.
5. Омогућити адекватно информисање студентске популације од стране њихових представника о резултатима спроведеног анкетирања;
6. Мотивисање студената да се активније укључе у рад Комисије за самовредновање и Комисије за самовредновање за самовредновање, контролу и оцену квалитета.
7. Подстицање студентске иницијативе у предлагању мера за побољшање квалитета.
8. Мотивисати дипломиране студенате за процес праћења и обезбеђења квалитета и несагледавања његовог значаја.
9. Повећати јасноћу и квалитет питања у анкетним упитницима.
10. Омогућити примену електронског упитника у циљу веће ефикасности у прикупљању и обради података.
11. Утврђивање адекватних корективних мера чији ће резултати бити презентовани студентима на адекватан начин.
12. Подстицање организованог деловања свршених студената ради промоције и угледа Академије

Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета (Извод из Правилника о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета).

[стандарди](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу

квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Упутства за примену стандарда 14:

1. *Високошколска установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета те Академије.*
2. *Високошколска установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.*
3. *Високошколска установа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.*
4. *Високошколска установа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета.*
5. *Високошколска установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анектирања студената. Самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године.*
6. *Са резултатима самовредновања Високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за самовредновање за акредитацију и проверу квалитета и јавност.*

Опис тренутне ситуације

Академија континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета (квалитет студијских програма, квалитет наставног процеса, квалитет научно-истраживачког и стручног рада, квалитет наставника и сарадника, квалитет студената, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања Установом и квалитет ненаставне подршке, квалитет простора и опреме, финансирање).

Академија примењује систематско праћење и спроводи периодичне провере квалитета, у складу са [Правилником](#).

Основни принципи рада у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета Академије, у складу са и Правилником о самовредновању заснивају се на томе да сви субјекти у Академији, интерни субјекти (Савет, Наставно веће, Комисија за самовредновање, Лице одговорно за квалитет, Комисија за обезбеђење квалитета и помоћници директора, студенти, наставници и сарадници, ненаставно особље, др.), као и екстерни субјекти (бивши студенти, послодавци, представници Националне службе за запошљавање), континуирано обезбеђују спровођење стандарда и њихових елемената, као и поступака за оцењивање квалитета, односно за обављање свих задатака које у том процесу имају учесници у систему обезбеђења квалитета. Резултати у спровођењу стандарда и поступака презентују се у извештајима и другим документима, сачињеним на основу спроведених анкета и других података прикупљених интерним и екстерним путем. Посебну улогу у томе имају Комисија за самовредновање, Лице одговорно за квалитет, Комисија за обезбеђење квалитета, Савет, Наставно–научно веће и директор као субјекти у спровођењу стандарда и поступака, с обзиром на њихов делокруг утврђен Законом, Статутом и Правилником.

Документује у којој су мери коришћени принципи систематског праћења и периодичне провере квалитета у складу са стратешким опредељењем Академије.

Основни принципи рада у поступку систематског праћења и периодичне провере квалитета Академије су

потпуно у складу са стратешким опредељењем Академије, тачније са Стратегијом обезбеђења квалитета Академије. На основу Правилника, односно претходно сачињених извештаја о самовредновању евидентно је да су системским праћењем и контролисањем обухваћене све релевантне области квалитета, односно опредељење Академије да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета следећих елемената:

- својих студијских програма,
- мера за обезбеђење квалитета,
- субјеката обезбеђења квалитета, које чине студенти, наставно особље, катедре, ненаставно особље, Наставно веће, Комисија за самовредновање и други субјекти, при чему сваки од њих има права и обавезе у поступку обезбеђења квалитета,
- области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања),
- опредељења за изградњу организационе културе квалитета,
- повезаности образовне, научне и стручне делатности,
- периодичног преиспитивања и унапређивања Стратегије обезбеђења квалитета,
- јавног промовисања Стратегије обезбеђења квалитета.

Академија анализира постојећу инфраструктуру за систематско праћење и обезбеђење квалитета.

У остварењу систематског праћења и периодичне провере квалитета рада Академије, а у складу са Правилником, Савет, Наставно веће, директор и Комисија за самовредновање и Комисија за обезбеђење квалитета обезбеђују услове и инфраструктуру, под којом се подразумева:

- техничка подршка за унос и обраду прикупљених података, штампани бланко анкетни листови, рачунари за унос података, рачунари за обраду података, софтвер за унос и обраду и др.,
- информациона подршка у виду пружања података од стране наставника, сарадника, ненаставног особља, органа Академије и екстерних субјеката, за благовремено спровођење утврђених поступака за оцењивање квалитета, у свим областима (студијски програми, настава, научно-истраживачки рад, вредновање наставног процеса од стране студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка и процес управљања) и њиховим елементима, које су предмет самовредновања.

То подразумева благовремено обезбеђивање поузданих података који ће омогућити објективну оцену квалитета. За ову оцену редовне извештаје припрема Комисија за самовредновање у сарадњи са појединим субјектима у систему обезбеђења квалитета, а те извештаје разматрају и корективне мере предузимају органи утврђени правилницима.

Потврда обезбеђености инфраструктуре су урађени извештаји о самовредновању и оцењивању квалитета Академије.

Академија у остваривању стратегије квалитета перманентно размењује и информације са другим високошколским установама које остварују добре резултате како у едукацији студената тако и у истраживању.

Академија има успостављену сарадњу и редовну размену информација са бројним високошколским установама у земљи и иностранству.

Академија, у оквиру систематског праћења и периодичне провере квалитета, поштује принцип јавности у раду, у складу са правилницима упознаје путем Извештаја о самовредновању и извештаја о стању квалитета Академије и студијских програма:

- наставнике и сараднике, и представнике студената на Наставном већу;
- јавност путем сајта Академије, где се презентује Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Академије и Извештај о стању квалитета <https://www.ape.edu.rs>
- Комисије за самовредновање кроз њихово учествовање у самовредновању и оцењивању квалитета Академије и сачињавању Извештаја;
- студенте преко студентског парламента;
- Комисију за самовредновање за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије преко Националног акредитационог тела;

Анализа слабости и повољних елемената

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Академија анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

- континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета;
- постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета;
- редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената;
- усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних Високошколских установа у земљи и иностранству;
- периодичност процеса прикупљања података о квалитету;
- јавност резултата процене квалитета.

На основу свих расположивих података који су прикупљени у поступку самовредновања Комисија за самовредновање је извршила SWOT анализу. Циљ израде SWOT анализе је сагледавање и сучељавање снага, слабости, шанси и претњи (снаге и слабости су чиниоци унутар Академије, док су шансе и претње чиниоци који делују изван Академије, из окружења.)

- У првом кораку су кроз Браинсторминг сесију генерисани кључни елементи квалитета према SWOT категоријама процене (Strengths / Снаге; Weaknesses / Слабости; Opportunities / Шансе; Threats / Претње.

- У другом кораку су претходно идентификовани кључни елементи квалитета потом, кроз Дискусија сесију, извредновани по значају: (+++) високо значајно; (++) средње значајно; (+) мало значајно; (0) без значајности.

Интерна анализа	Екстерна анализа
<p>Strengths (Снаге)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постојање стандарда и поступака за обезбеђење и унапређење квалитета+++ - Статутом дефинисана Комисије за 	<p>Opportunities (Могућности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Додатно подизање свести о важности провере квалитета и спровођењу мера за побољшање међу наставницима++

	<p>самовредновање за самовредновање, контролу и оцену квалитета и њихове надлежности.+++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Студентска вредновања која су предвиђена процедурама врше се по предвиђеној динамици ++ - Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе конитуирано ++ - Успостављена процедура за анкетирање дипломираних студената и спроведена анкета++ - Одржавање комуникације са бившим студентима остварује се кроз алумни Академије++ - Комуникација Академије са послодавцима у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената++ - Студијски програми усаглашени са другим високошколским установама у земљи и иностранству++ - Омогућен јавни приступ документима везаним за контролу квалитета и резултатима вредновања на интернет страници Академије+++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Могућност додељивања једног референта Комисији за самовредновање, контролу и оцену квалитета (који би био нека врста секретара Комисије за самовредновање), чија би улога била да континуирано прати све активности Комисије за самовредновање по правилнику и благовремено информише и подстиче председника и Комисију за самовредновање да предузима одговарајуће активности++ - Спровођење Акционог плана ++ - Спровођење Стандарда и процедура за обезбеђење квалитета++ - Учествовање на међународним пројектима који се баве процесом побољшања квалитета наставе и научно-истраживачког рада++ - Транспарентност резултата вредновања наставника и сарадника++ 	
	<p>Weaknesses (Слабости)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Незаинтересованост запослених за активније учешће у обезбеђивању квалитета++ - Неспремност појединих наставника Академије да се усавршавају у коришћењу нових технологија, наставних метода и техника++ - Одсуство истрајности у спровођењу корекционих мера++ - Недовољна објективност у испуњавању студентских анкета++ - Недовољно се користе подаци добијени контролама квалитета за планирање будућих активности++ - Незаинтересованост дипломираних студената за анкетирање++ - Недовољна међународна сарадња++ - Не објављују се појединачне оцене наставног особља+ 	<p>Threats (Опасности)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недостатак спремности запослених за промене постојећег система функционисања процеса на нивоу Академије+++ - Недовољна мотивисаност запослених за спровођење провере квалитета и корективних мера+++ - Комисија за самовредновање се мења (посебно чланови из реда студената се мењају у априлу након избора студентског парламента), увођење нових чланова захтева претходно упознавање са системом обезбеђења квалитета чиме се нарушава континуитет++ - Незадовољавајуће ангажовање једног броја наставника и сарадника у активностима периодичних провера квалитета++ - Незаинтересованост дипломираних студената за процес праћења и обезбеђења квалитета и његовог значаја++ 	

– Незаинтересованост наставног особља за успостављање међународне сарадње⁺⁺ – Недовољно материјалних средстава за службена путовања⁺⁺ – Злоупотреба јавно објављених података⁺⁺

Процена испуњености стандарда 14:

Академија у континуитету прикупља и врши проверу квалитета, и у том смислу у великој мери испуњава захтеве Стандарда 14. У спровођењу поступака предвиђених Стратегијом обезбеђења квалитета учествују сви запослени и студенти. Запослени предузимају мере у циљу подизања свести о процесу провере и унапређења квалитета. Истовремено, у циљу даљег унапређења квалитета, планира се увођење додатних процедура које ће подстицати све субјекте на рад на спровођењу Стратегијом дефинисаних поступака.

Анализа слабости и повољних елемената је урађена од стране Комисије за самовредновање и директора Академије

Предлози за побољшање и планиране мере

На основу урађене SWOT анализе, предлог мера за систематско праћење и периодичну проверу квалитета би се могао дефинисати на следећи начин:

1. Професионализација функције квалитета, односно додела Комисији за самовредновање, контролу и оцену квалитета једног референта/секретара чија би улога била да континуирано прати све активности Комисије за самовредновање по Правилнику, информисе Комисију за самовредновање о потреби предузимања одговарајуће активности.

2. Изградња механизма посебног мотивисања чланова Комисије за самовредновање за истрајавање на континуираном спровођењу квалитета.

3. Размотрити могућност повећања броја чланова Комисије за самовредновање за самовредновање уз претходну измену аката Академије који обрађују овај елемент.

4. У односу на периодичност прикупљања података, потребно је размотрити начине како би се овај процес учинио ефикаснијим односно проналажење адекватних начина за мотивисање запослених и студената за учествовање у процесу праћења и контроле квалитета, који осим постојећих периодичних провера, подразумевају и самоиницијативне анализе успеха студената.

5. Велики број података који се прикупља утиче на преоптерећење запослених у периодима иначе интензивног радног ангажовања на другим пословима – крај првог и другог семестра, крај календарске године.

6. Потребно је преиспитати тренутну динамику прикупљања података у односу на остале текуће послове и израдити помоћна документа која ће се односити на тачну периодичку прикупљања документације, а која ће се термински распоредити тако да овај процес буде ефикаснији, односно да се оптерећење прерасподели на целу годину.

7. Промовисање политике квалитета и периодично преиспитивање постојећих стандарда и поступака за обезбеђење квалитета ради утврђивања корективних и превентивних мера за унапређење актуелних стандарда и поступака обезбеђења квалитета, односно израду њихових ревизија.

8. Унапређење добре сарадње Комисије за самовредновање за самовредновање и Комисије за самовредновање са Студентским парламентом који има директни контакт са популацијом студената у целини.

9. Организовање семинара за све запослене и студенте о спровођењу политике квалитета.

10. Академија треба даље да настави континуирано унапређење услова и инфраструктуре за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања, тежећи ка сталном унапређењу ефикасности и ефективности овог процеса. Систем квалитета је детаљно дефинисан.

11. Планирање и реализација активности везаних за праћење, обезбеђење, управљање и унапређење квалитета, према годишњем плану рада.

12. Развијање поступака вредновања и самовредновања, истраживања квалитета образовања, научноистраживачког, уметничког и стручног рада.

д) Показатељи и прилози за стандард 14

[Прилог 14.](#) Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују системско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе

